



## دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۱۴۰۱/۲/۲

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵

# آزمون ۱۴۰۱ اردیبهشت ماه

## آزمون عمومی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید	مجموعاًدانش آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۳	۵	۶	فارسی
	۱	۲	۳	۴	۶	عربی زبان قرآن
	۱	۳	۵	۷	۸	دین و زندگی
	۱	۲	۳	۵	۶	زبان انگلیسی

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس Kanoonir\_12e و

کanal تلگرامی @kanoonir\_e پیوندید.



۱۵ دقیقه

فارسی ۳ و ۱

فارسی ۳

ادبیات داستانی

(سی مرغ و سیمرغ)

دروس ۱۴

صفحه ۱۱۸ تا صفحه ۱۲۸

فارسی ۱

کل مباحث فارسی ۱

صفحه ۱۰۱ تا صفحه ۱۶۲

۱- معانی مختلف یک واژه در همه این بیات یافت می شود؛ به جز ... .

(۱) تند مخرام و ببین هر طرفی شیفته‌ای

(۲) تشنۀ بادیه چون است به زمزم مایل

(۳) از عشق به کوشش نتوان کامروا شد

(۴) گر کمیت اشک گلگونم نبودی گرم رو

فتنه بر شیوه آن قامت چالاک شده

بیش از آن است به دیدار تو سلمان مشتاق

در آتش سوزنده چه از بال و پر آید

کی شدی روشن به گیتی راز پنهانم چو شمع

۲- معنای چند واژه نادرست ذکر شده است؟

(پدرام: خرم و سرسیز)، (مولع: اشتیاق بسیار)، (هژیر: شیر)، (آخره: جنبه گردن)، (غایی: نهایت و فرجام)، (مکاری: چارودار)، (نفس: موجودات زنده)، (خنا: دستگاهی

در موسیقی)، (تقریظ: نوشتۀ ستایش آمیز)، (ولیه: ناله، آواز)

(۴) شش

(۳) پنج

(۲) چهار

(۱) سه

۳- در متن زیر چند غلط املایی دیده می شود؟

اگر در همه ابواب رضای او جسته آید و در آنچه به فراغ او پیوندد مبادرت نموده شود از طریق خرد دور نیفتد هرچند این التماش حراس بر من مستولی گردانید که

بزرگ سخنی و عظیم خطری است.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۴- کدام بیت فاقد غلط املایی است؟

نگردد شسته نغز بخت، باری

(۱) اگر صد سال اشک از دیده باری

تو مر وقت سلامت را عوانی

(۲) تو مرقوم هدایت را دلیلی

تغافل کم فضایی نیست در کنج فراق من

(۳) سواد عالم اسباب کو صد دشت پردازد

به خواب جند در او یک پی خراب نیافت

(۴) بر آن مبارک بومی که از عمارت عدل

۵- کدام گزاره راجع به بیت: «گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل / با یاد تو افتادم از یاد برفت آنها» نادرست است؟

(۱) سراینده این بیت، در حمامه‌سرایی نیز مشهور و پرآوازه است.

(۲) شاعر این بیت، در نوشتن اثری منثور همراه با نظم نیز مشهور و معروف است.

(۳) بیت: «دوران روزگار به ما بگزند بسی / گاهی شود بهار دگر گه خزان شود» نیز از سروده‌های اوست.

(۴) بیت را می‌توان از سروده‌های گونه‌غنایی دانست.



## ۶- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

تاب در سینه پر مهر زلیخا افتاد»

«کوک حسن چو گشت از رخ یوسف طالع

(۲) تشبیه، کنایه، تشخیص، حسن تعلیل

(۱) ایهام تناسب، استعاره، مجاز، تشبیه

(۴) جناس، ایهام، کنایه، استعاره

(۳) ایهام تناسب، مجاز، حسن تعلیل، تشبیه

## ۷- در چند مورد، آرایه مقابله ابیات درست است؟

بریده به که درختی است بی‌ثمر گردن (ایهام تناسب)

(الف) اگر که گل نکند میوه سرافرازی

رسد به پای من آخر از این شر گردن (اسلوب معادله)

(ب) تنم ز آتش سر آب می‌رود چون شمع

نشسته‌ام بغل مرگ دست در گردن (تناقض)

(ج) به جان مرگ قسم دم به دم قدم به قدم

کشد ز پیروی مبتدا خبر گردن (استعاره)

(د) نهم به پیروی شیخ شهر گردن اگر

مراست یک سر و گردن بلندتر گردن (حسن تعلیل)

(ه) ز طول قامت این نیزه‌های سرگردان

(۲) سه

(۱) دو

(۴) پنج

(۳) چهار

## ۸- در کدام بیت آرایه‌های «مجاز، کنایه، ایهام تناسب و تشبیه» دیده می‌شود؟

ماهش چو مشتری به خریدن در اوافت

(۱) گر پرتوی ز روی تو افتاد بر آسمان

قامت سرو است یا سرو قد رعنای دوست

(۲) پرتو مهر است یا مهر رخ زیبای یار

شپهاز همتی که بلند آشیان بود

(۳) یا رب مباد در کف زال جهان اسیر

در دیده خلق، مردم دیده شوی

(۴) گر در پی قول و فعل سنجیده شوی

## ۹- ترتیب ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «ایهام تناسب، حسن‌آمیزی، تلمیح، پارادوکس، تشبیه» در کدام گزینه درست است؟

الف) تو را در بوستان باید که پیش سرو نشینی

(ب) بزرگان می‌کنند از تلخ‌رویی سرمه در کارم

وگرنه با غبان گوید که دیگر سرو نشانم

(ج) معرفت قدیم را بعد حجاب کی شود؟

اگرچه با جواب خشک از این کهسار خرسندم

(د) این بار امانت که شده قسمت وحدت

گرچه به شخص غایبی در نظری مقابلم

(ه) ای کجی آموخته پیوسته از ابروی خویش

بر پشت فلك گر نهد البه خم آید

(۱) ب، د، هـ، الف، ج

راستی هم یادگیر از قامت دلجوی خویش

(۳) ب، الف، ج، هـ، د

(۲) هـ، ب، د، ج، الف

(۴) هـ، د، ب، الف، ج

## ۱۰- با توجه به ابیات زیر، کدام گزینه از نظر دستوری درست است؟

شمشا در خانه پرور من از که کمتر است

«بغاغ مرا چه حاجت سرو و صنوبر است

کش میوه دل بدیرتر از شهد و شکر است»

حافظ چه طرفه شاخنbatی است کلک تو

(۲) در بیت نخست سه مضافق‌الیه به کار رفته است.

(۱) در این دو بیت، سه مسند وجود دارد.

(۴) ضمیر متصل نقش متممی دارد.

(۳) در تمام مصروع‌ها ترکیب وصفی وجود دارد.



۱۱- کدام بیت فاقد فعل استنادی و دارای شیوه بلاغی است؟

- غم دل با تو نگویم که ندانی دردم  
فضل از غریب هست و وفا در قریب نیست  
گفتی کزین جهان به جهان دگر شدم  
داند که سخت باشد قطعه امیدواران
- (۱) تو که از صورت حال دل ما بی خبری  
(۲) بگریست چشم دشمن من بر حدیث من  
(۳) از در درآمدی و من از خود به در شدم  
(۴) هر کاو شراب فرقت روزی چشیده باشد

۱۲- نقش کلمات مشخص شده در ابیات زیر، به ترتیب کدام است؟

- پایم از خواب گران در سنگ خارا مانده است  
از کتاب من، همین شیرازه بر جا مانده است  
(۲) مفعول - نهاد - مفعول - مضافقالیه  
(۴) مسنند - نهاد - مفعول - مضافقالیه
- می‌کند از هر سر مویم سفیدی راه مرگ  
نیست جز طول امل در کف مرا از عمر هیج
- (۱) مسنند - مفعول - متمم - نهاد  
(۳) نهاد - مفعول - متمم - نهاد

۱۳- قسمت‌های مشخص شده در کدام ابیات در برگیرنده جمله پیرو است؟

- دریغا نیست چشم اعتباری  
تا کی عنان کشیده توان داشت آه خود  
خطا بود که نبینند روی زیبا را  
ور کنی بدرود کن خواب و قرار خویش را  
چو ماهی بسته شستش همه دنیا و مافیها
- الف) همه از پهر ما هر یک به کاری  
ب) زان نیمه شب بترس که در تازه از حمّر  
ج) که گفت در رخ زیبا نظر خطابا شد  
د) عافیت خواهی نظر در منظر خوبان مکن  
ه) قضا تیری است در شیشش فنا تیغی است در دستش
- (۴) ج، هـ (۳) الف، د (۲) ج، د (۱) الف، ب

۱۴- کدام گزاره درباره «رباعی» داده شده از دیدگاه دستور زبان فارسی درست آمده است؟

- حیران و خجل نرگس محمور از تو  
کاو نور ز مه دارد و مه نور از تو»
- «ای شرم‌زده غنچه مستور از تو  
کل با تو برابری کجا بارد کرد

Konkur.in

۱) «منادا» مخدوف است و «شرم‌زده» نقش «قید» دارد.

۲) «واو» در هر دو بیت «حرف ربط» است.

۳) واژه‌های «کجا و حیران و خجل» نقش دستوری «قید» دارند.

۴) در ابیات فوق «حذف فعل به قرینه لفظی و معنوی» هر دو به چشم می‌خورد و «غنچه» نهاد است.

۱۵- ابیات زیر به ترتیب، بیانگر کدام وادی عرفانی از کتاب «منطق الطیر» عطار هستند؟

- حضرت یکتای بی‌همتا طلب  
تا خموشی می‌رسد پرواز شمع  
خیز منشین، می‌طلب اسرار تو  
دامن از اوی زود برجینی رواست
- الف) دنیی و عقبی به این و آن گذار  
ب) ختم تدبیر زبان لب بستن است  
ج) گر نمی‌بینی جمال یار تو  
د) دل در این دنیای دون بستن خطاست
- (۲) چهارم، هفتم، سوم، اول  
(۴) چهارم، دوم، اول، اول
- (۱) اول، هفتم، دوم، چهارم  
(۳) اول، دوم، سوم، چهارم

**۱۶- کدام بیت با بقیه قرابت مفهومی ندارد؟**

چشم حقبین را چه پروای تماشا کردن است?  
ساحل این بحر خونین دل به دریا کردن است  
ماه کنعان را به سیم قلب سودا کردن است  
قطع راه عشق در قطع تمنا کردن است

- (۱) سیر بازیگاه عالم طفل طبعان می‌کنند
- (۲) در طریق عشق سستی سنگ راه سالک است
- (۳) صرف دنیا کردن اوقات عزیز خویش را
- (۴) هیچ کاری برنمی‌آید ز پای آهنین

**۱۷- کدام بیت با رباعی زیر تناسب مفهومی ندارد؟**

وی آینه جمال شاهی که تویی  
در خود بطلب هر آن‌چه خواهی که تویی»  
هم خواجه و هم خانه و هم کعبه شمایید  
در خود نگرستیم خداییم خداییم  
تا نیفتاده بر این آینه زنگاری چند  
صد کوکب غلطان بین صد گنبد خضرا بین

- «ای نسخه نامه الهی که تویی  
بیرون ز تو نیست هر چه در عالم هست  
(۱) گر صورت بی صورت معشوق ببینید  
(۲) سید چه کنی راز نهان فاش نگفته‌یم  
(۳) دل روشن ز سیه کاری نفس ایمن کن  
(۴) پنهان به ضمیر من صد عالم رعنای بین

**۱۸- مفهوم عبارت «الصیر مفتاح الفرج» از کدام ابیات دریافت نمی‌شود؟**

که صبح از شب و تریاک هم ز مار آید  
می‌کند سررشته گم از آب زیرین آسیا  
هر که یک چند کند صبر به زندان طلب  
صبر چون غنچه اگر بر دل غمناک کنی  
که تیر بر هدف پایدار می‌ریزد

(۳) هـ، بـ (۴) دـ، جـ

- الف) پس از تحمل سختی امید وصل مراست
  - ب) صبر را عاجز کند دردی که بیش از طاقت است
  - ج) پای از حلقه زنجیر گذارد بر تخت
  - د) از تو هر پاره دل برگ نشاطی گردد
  - ه) به اهل صبر فلک بیش می‌کند کاوش
- (۱) الف، هـ (۲) بـ، دـ (۳) الف، بـ

**۱۹- مفهوم آمده در برابر کدام ابیات کاملاً درست است؟**

گوش نامحروم نباشد جای پیغام سروش (رازداری و سعادت)  
آری به اتفاق، جهان می‌توان گرفت (همدلی و کامیابی)  
کجا دیدی که بی آتش کسی را بوبی عود آمد (عاشقی و پندناپذیری)  
دریا همه عمر خوابش آشفته است (شجاعت و پویایی)

(۴) بـ، دـ (۳) الف، جـ

- الف) تا نگردی آشنا زین پرده رمزی نشنوی
  - ب) حسنست به اتفاق ملاحت جهان گرفت
  - ج) بسوز ای دل که تا خامی، نیاید بوبی دل از تو
  - د) دریایم و نیست باکم از طوفان
- (۱) الف، بـ (۲) جـ، دـ

**۲۰- کدام گزینه با بیت «تا زیر خاکی ای درخت تنومند / مگسل از این آب و خاک ریشه پیوند» تقابل معنایی ندارد؟**

که نیست آب مروت به چشم، اخوان را  
که تا به بحر بود، دیده گهر بسته است  
چون عقیق از ساده‌لوحی در یمن باشد چرا  
زانکه با تن‌ها به غربت به که تنها در وطن

- ۱) بشوی نقش وطن را به رود نیل از دل
- ۲) کند جلای وطن دیده‌ور عزیزان را
- ۳) تا دل پرخون تواند شد ز غربت نامدار
- ۴) گر نیارامم دمی بی همدی نبود غریب

١٥ دققه

عربی، زبان قرآن ۳ و ۱

## عربی، زبان قرآن ۳

نظام الطبيعة

درس ۴

صفحة ۵۳ تا صفحه ۷۰

## کل مباحث کتاب عربی، زبان قرآن ۱

صفحة ۱ تا صفحه ۹۸ و المجمع

## ■■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (٢١ - ٢٨)

﴿هذا خلق الله فاروني ماذا خلق الدين من دونه﴾:

- ۱) این آفرینش الله است، پس ببینید آن ها که غیر اویند چه خلق کرده اند؟!
- ۲) این آفریده الهی است، پس غیر او مرا ببینید (و بگویید) آن ها چه چیزی را آفریده اند؟!
- ۳) این خلق خدا است، پس به من نشان دهید کسانی که غیر از او هستند چه آفریده اند؟!
- ۴) این آفرینش خداست، پس به من نشان دهید معبدانی غیر او چه خلق کرده اند؟!
- ۵) «يَعِنِي عِيدٌ يَتَرَاحِمُ فِيهِ النَّاسُ وَ يُسَاعِدُ مَسَاكِينَ قَدْ وَاجَهُوا مَشَاكِلَ مَالِيَّةٍ فِي حَيَاتِهِمْ!»:

- ۱) از عیدی خوشم می آید که مردم در آن به یکدیگر مهربانی کنند و به نیازمندانی که در زندگی خود با مشکلاتی مالی روبه رو شده اند، کمک شود!
- ۲) عیدی مرا در شگفت می آورد که مردم با همدیگر مهربانی کنند و به نیازمندانی که با مشکلات مالی در زندگی مواجه شده اند کمک کنند!
- ۳) عیدی مرا شاد می کند که مردم در زندگی شان با هم مهربانی می کنند و نیازمندانی که با مشکلات مالی مواجه شده اند یاری می شوند!
- ۴) عیدی مرا در شگفت خواهد آورد که در آن مردم به نیازمندانی که در زندگی خود با مشکلات مالی روبه رو شده اند مهربانی کنند و آن ها را یاری نمایند!

## ۶) «الوصول إلى آمالك العظيمة يستغرق وقتاً طويلاً و أنت تتحلى في هذا الطريق بالصبر!»:

- ۱) رسیدن به آرزو های تو که بزرگ است زمان زیادی صرف می کند، و تو در این راه آراسته به صبر می باشی!
- ۲) دستیابی به آرزوی بزرگ تو نیازمند زمان طولانی است، لذا بایستی در این مسیر آراسته به صبر شوی!
- ۳) رسیدن تو به آرزو های عظیمت، زمانی دراز طول می کشد، پس خود را در ادامه راه آراسته به صبر می گردانی!
- ۴) دستیابی به آرزو های بزرگ زمانی طولانی را می گیرد، و تو در این مسیر آراسته به برداشتن می باشی!

## ۷) «لَشَهَدَ النَّمَوَ الْمَلْحُوظَ فِي بَلَادِنَا فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ عَلَيْنَا أَنْ نَغْيِرَ أَسَالِيبَ الْأَطْفَالِ التَّرْبُوَيَّةِ فِي الْمَدَارِسِ!»:

- ۱) برای اینکه رشد قابل ملاحظه ای را در زمینه های مختلف در کشورمان شاهد باشیم، روش های تربیتی بچه ها را در مدارس تغییر داده ایم!
- ۲) برای دیدن رشد قابل ملاحظه کشورمان در زمینه های مختلف، باید روش های تربیتی کودکانمان را در مدرسه تغییر بدھیم!
- ۳) به دلیل اینکه روش های تربیت کودکان را در مدارس تغییر داده ایم، باید رشد قابل ملاحظه ای را در زمینه های مختلف در کشورمان شاهد باشیم!
- ۴) برای اینکه رشد قابل ملاحظه را در کشورمان در زمینه های مختلف شاهد باشیم، باید روش های تربیتی کودکان را در مدارس عوض کنیم!

۲۵- «من العجائب أن القبط لساناً مملوءاً بُعْدَ تُفَرِّز سائلاً مطهراً لِتِلْعَق جُروحه عَدَّة مَرَّات لِالتَّامِها السَّرِيع!»:

- ۱) شگفتانگیز است که گربه زبانی داشته باشد که لبریز از غده‌هایی است که مایع پاک‌کننده‌ای ترشح می‌کند تا زخم‌هایش را برای بهبودی سریع آن‌ها چند بار بليسد!
- ۲) از عجایب است که گربه دارای زبانی پر از غده‌هایی است که مایع پاک‌کننده‌ای از آن ترشح می‌شود تا زخم‌های خود را چند بار بليسد برای اينکه به سرعت بهبود يابد!
- ۳) از شگفتی‌هاست که گربه زبانی پر از غده‌هایی دارد که مایع پاک‌کننده‌ای ترشح می‌کند تا زخم‌هایش را برای بهبودی سریعشان چند بار بليسد!
- ۴) از عجایب است که گربه با زبانی که دارد و آن پر از غده‌هایی است که مایعی پاک‌کننده ترشح می‌کند برای بهبودی سریع زخم‌هایش آن را بارها می‌ليسد!

#### ۲۶- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) هذه مقبرة تُعد من أكبر المقابر في العالم!: اين قبرستانی است که از قبرستان‌های بزرگ در جهان به شمار می‌آید!
- ۲) ما كان في حقيتي شيء إلا المِنْشَفَةُ وَ فُرْشَةُ الأَسْنَانِ وَ مَلَابِسِي!: در چمدانم چیزی جز حوله و خمیر دندان و لباس‌ها نبود!
- ۳) لم تُصِرُّونَ عَلَى نِقَاطِ خَلَافٍ تُفَرَّقُنَا!: برای چه بر نقطه‌های اختلافی‌ای پاشاری می‌کنید که ما را پراکنده می‌سازدا
- ۴) قد تَجَلَّى اتّحَادُ الْمُسْلِمِينَ فِي هَذَا الْإِجْتِمَاعِ الْعَظِيمِ: وحدت مسلمانان گاهی در این اجتماع بزرگ جلوه‌گر می‌شود!

#### ۲۷- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) لا تشارك أصدقاءك في الذُّنوب بل امنعهم عن ارتكابها!: دوستانت را در گناهانت شريک نکن بلکه مانع ارتکابشان شو!
- ۲) دِينٌ لا تكون رسالته قائمةً على أساس المنطق لا يُحتمل!: دينی که پیامش بر اساس منطق استوار نباشد محترم شمرده نمی‌شود!
- ۳) ما أَقْلَى نَزْوَلَ الثَّلْجِ فِي مَدِينَتِنَا بِسَبَبِ ارْتِقَاعِ حَرَارَةِ الْجَوَّ!: بارش برف در شهر ما به خاطر زیاد شدن گرمای هوا کم شده است!
- ۴) الأعشاب الطبيعية تؤدي دوراً مهماً في علاج كثيرٍ من الأمراض!: گیاهان دارویی در درمان بیماری‌های زیادی نقش مهمی دارند!

#### Konkur.in

#### ۲۸- «سکوت زبان سبب سلامتی انسان می‌شود!»:

- ۱) سکوت اللسان قد يكون عاملاً لسلامة الإنسان!
- ۲) إن سکوت اللسان عامل لصحة الناس!
- ۳) إن سکوت اللسان يُسَبِّب سلامَةَ الإنسان!
- ۴) سبب صحة الإنسان هو سکوت لسانه!

#### ■■ إِقْرَأُ النَّصَّ التَّالِي ثُمَّ أَجْبِ عنَ الْأَسْئَلَةِ (٢٩ - ٣٣) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

إن الإِسْمُ من أقسام الكلمة الثلاثة يُقال لكلّ كلمة لها معنى دون أن يكون لها زمن مُحدّد. هناك مُسمّى في كلّ تسمية، «المُسمّى» هو ما يدلّ عليه الإِسْمُ فهو على وجهين: يُمكن أن يكون في نفس المعنى و المُواصفات التي يقع عليها الإِسْم، كالأسماء المفعولة من جانب الله عز و جل و أولياءه و يُمكن أن لا نرى أيّ إِرْتِبَاطٍ معينٍ فيما بين المُسمّى و الإِسْم كأسماء نجعلها على الأشخاص في الغالب. "صادق" أولياء الله صادق في الإِسْم و المُسمّى تماماً ولكن "صادق"نا يُمكن أن يكون كاذباً!

تسمية الأولاد أمر هام و قد رُوي عن النبي (ص) ما يدلّ على حُسن تسمية الأولاد من جانب الوالدين و هذا ما لا يعترض به في عصرنا بعض الأحيان!

**٢٩- عین الصحيح حول النّص:**

- ١) إن الإِسم يُقال لكلّ كَلْمَة لِيُس لها معنَى مُحدَّد!
  - ٢) لبعض النَّاس أَسْمَاء تُعادِلُ أوصافَهُم وَأَعْمَالَهُم!
  - ٣) جَمِيع النَّاس يهتمُون بِحُسْنِ تَسْمِيَة أَبْنَائِهِمْ وَبَنَاتِهِمْ!
  - ٤) هُنَاكِ إِرْتِبَاطٌ مُعْيَنٌ بَيْنَ الإِسمِ وَالْمُسَمَّى فَعَلَيْنَا أَنْ تُدرِكَهُ!
- ٣٠- «صادقنا يمكن أن يكون كاذباً»؛ عين المقصود من هذه العبارة:

١) علينا أن لا نجعل إِسم "صادق" عَلَى أَوْلَادِنَا!

٢) كَانَ اللَّهُ قَدْ اخْتَارَ بَعْضَ الْأَسْمَاء لِأَوْلَائِهِ فَقَطْ!

٣) قد نرى تَعَارُضاً بَيْنَ الإِسمِ وَالْمُسَمَّى فِي الْمُوَاصِفَاتِ!

٤) لا أحد يستطيع أن يُعامل الآخرين حَسْبَ مفهوم إِسْمِهِ!

**٣١- عين ما ليس في النّص:**

- ٢) أوصاف الإِسم وَسَائِرُ أَقْسَامِ الْكَلْمَةِ!
- ٤) كَيفِيَّةِ الْإِرْتِبَاطِ بَيْنَ الإِسمِ وَالْمُسَمَّىِ!
- ٣) الْأَسْمَاءُ الْمُضَادَّةُ وَالْمُعَادِلَةُ لِمُسَمَّاهَا!

**■ عين الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٣٢ و ٣٣)****٣٢- «مُحدَّد»:**

١) مفرد - اسْم مَفْعُول (مَأْخُوذُ مِنْ فَعْلٍ «يُحَدِّدُ» ، عَلَى وزنِ: يَفْعَلُ)

٢) اسْم - مفرد مذَكَّر - نَكْرَة - حِرْفُ الْأَصْلِيَّةِ أو مَادِّتَهُ: «ح د د»

٣) مذَكَّر - اسْم فَاعِل (فَعْلُهُ الْمَاضِي: حَدَّدَ، وَلَهُ حِرْفٌ زَائِدٌ وَاحِدٌ) / صَفَةُ أَوْ نَعْتُ

٤) اسْم - مَأْخُوذُ مِنْ مَصْدَرٍ «تَحْدِيدٌ» ، عَلَى وزنِ: تَقْعِيلٌ / صَفَةٌ وَمُوصَوفُهَا: زَمْنٌ

**٣٣- «نَجْعَل»:**

١) فَعْل - لِلْجَمْع - لَهُ ثَلَاثَةُ حِرْفَاتٍ أَصْلِيَّةٍ، وَلَيْسَ لَهُ حِرْفٌ زَائِدٌ / فَعْلٌ وَفَاعِلٌ؛ الْجَمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ

٢) مَضَارِع - ماضِيهِ: جَعْل، اسْم مَفْعُولُهُ: مَجْعُولٌ / فَعْلٌ وَمَفْعُولُهُ: ضَمِيرٌ «هَا»؛ الْجَمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ

٣) مَضَارِع - حِرْفُ الْأَصْلِيَّةِ: ج ع ل، وَمَصْدَرُهُ: جَعْلٌ - يَحْتَاجُ إِلَى الْمَفْعُولِ - مَعْلُومٌ / فَعْلٌ وَالْجَمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ

٤) فَعْلٌ مَضَارِعٌ (يُعادِلُ الْمَضَارِعَ الْإِخْبَارِيِّ فِي الْفَارَسِيَّةِ) / فَعْلٌ وَفَاعِلٌ؛ الْجَمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ وَخَبْرٌ، مُبَتَّدِئٌ: «أَسْمَاءٌ

**■■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٣٤ - ٣٥)****٣٤- عين الخطأ في ضبط حركات الحروف:**

١) الْغَيْنُ بُخَارٌ مُتَرَكِّمٌ فِي السَّمَاءِ يَنْزِلُ مِنْهُ الْمَطَرُ!

٢) لِلْغَرَابِ صَوْتٌ يُحَدِّرُ بِهِ الْحَيَوانَاتِ حَتَّى تَبْتَعَدَ عَنِ الْخَطَرِ!

٣) الْمُسْلِمُونَ حُمْسُ سُكَّانِ الْعَالَمِ يَعِيشُونَ فِي مَسَاحَةٍ وَاسِعَةٍ!

٤) الغَرِيبُ فِي الْأَمْرِ أَنَّ الْأَسْمَاكَ لَيْسَتْ مُتَعَلِّقَةٍ بِالْمَيَاهِ الْمُجَازَةِ!



## ٣٥- عین الصحيح:

- ١) الشّواطئ: مناطق يمشي الناس عليها و يرافقها «المصافي»!
- ٢) البوة: طائر يستطيع أن يرى في إتجاهين في وقت واحد!
- ٣) الإعصار: ريح شديدة تسحب الأشياء من الأرض إلى السماء و جمعه: الأعصار!
- ٤) الريف: مكان أصغر من المدينة و عدد سكانه قليل و يسمى أيضاً «القرية»!

٣٦- عین عبارة ما جاء فيها المتضاد أو المترادف:

- ١) بلغ صديقي إلى المدينة التي وصل إليها أخي قبل أيام!
- ٢) الإنفاق و الاستهلاك أمران مهمان لقد مُجتمعنا!
- ٣) ذلك المطر حقيقة و ليس فلماً، أ لا تصدق؟!
- ٤) هذا عالم معروف في جامعتنا يُفقهه جاهلاً يُحب العلم!

## ٣٧- عین فعلًا مزيداً مصدره على وزن «تفعل»:

- ١) لم تصدق أن الأسماك تتسلق من السماء جماعية!
- ٢) فهمت أن العلماء يحاولون كثيراً لكشف الأشياء!
- ٣) علينا أن نحترم والدينا احتراماً يرفع عرّتهم!
- ٤) إن تعلم العلوم المختلفة أمر ضروري لكل الطلاب!

## ٣٨- عین الخبر فعلًا فاعله محدود:

- ١) هذه ظاهرة لم يُعرف سرّها إلا بمحاولة كثيرة!
- ٢) جميع أبناء البشر خلقوا من طينة و لا فرق بينهم!
- ٣) مصابيح عيون بعض الأسماك تُنور أعماق البحار!
- ٤) ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ﴾

## ٣٩- عین جمع تكسير يكون مرفوعاً:

- ١) الشّجرة الجميلة ذات غصون نضرة!
- ٢) اتحاد الأمم المختلفة يُشاهد في صور كثيرة!
- ٣) البلاد الإسلامية مجموعة واحدة من الشعوب في رأي العلماء!
- ٤) الطّفل الصّغير في حضن أمّه كفراً جميلاً!

## ٤٠- عین فعلًا قد أكّد بمصدره:

- ١) قد يظلم الإنسان الطبيعة في نشاطاته ظلماً واسعاً!
- ٢) المزارع يفكّر في سبب ذلك الاحتلال تفكيراً يوصله إلى النتيجة!
- ٣) كانت اليومات تهجم على الأفراح هجوماً في المزرعة و تأكلها!
- ٤) تدخل الإنسان في الطبيعة يُسبّب فيها احتلالاً!



۱۵ دقیقه

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سوال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی ۳ و ۱

۳ دین و زندگی

زنده‌گی در دنیا! امروز و عمل به  
احکام الهی / پایه‌های استوار

درس ۹ تا پایان درس ۱۰

صفحه ۱۰۵ تا صفحه ۱۲۸

۱ دین و زندگی

کل مباحث دین و زندگی ۱

درس ۱ تا پایان درس ۱۴

صفحه ۱ تا صفحه ۱۵۸

۴۱- جایگزین کردن سرسپردگی در برابر دستورات الهی به جای فرمان‌پذیری از طاغوت، مفهوم نهفته در کدام آیه مبارکه

است و کدام روش حاکمیت در تقابل با معیار معرفی شده در این آیه است؟

(۱) «یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبَعُوا اللَّهَ» - خروج از دایره ولایت الهی

(۲) «یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبَعُوا اللَّهَ» - اختصاص یافتن ثروت‌ها به گروهی خاص

(۳) «لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقُسْطِ» - خروج از دایره ولایت الهی

(۴) «لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقُسْطِ» - اختصاص یافتن ثروت‌ها به گروهی خاص

۴۲- شرط‌بندی در چه مواردی حرام است و چراً باید این حرمت کدام است؟

(۱) در همه بازی‌ها، حتی در ورزش‌های معمولی - کسب درآمد و استفاده از مال باطل

(۲) در همه بازی‌ها، حتی در ورزش‌های معمولی - همراه بودن با زیان‌های روحی و اجتماعی

(۳) فقط در ورزشی که همراه با قمار باشد. - کسب درآمد و استفاده از مال باطل

(۴) فقط در ورزشی که همراه با قمار باشد. - همراه بودن با زیان‌های روحی و اجتماعی

۴۳- نخستین آیات منزل بر پیامبر (ص) در مورد چه حقیقتی است و عبور از دوره جاهلیت به دوره اسلام نیازمند چه چیزی بود؟

(۱) توحید و یکتاپرستی - ایجاد نگرش جدید براساس قسط و عدل که روابط میان انسان‌ها و ملت‌ها را متغیر سازد.

(۲) توحید و یکتاپرستی - تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی اساسی در شیوه زندگی فردی و اجتماعی.

(۳) علم و دانش آموختن - تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی اساسی در شیوه زندگی فردی و اجتماعی.

(۴) علم و دانش آموختن - ایجاد نگرش جدید براساس قسط و عدل که روابط میان انسان‌ها و ملت‌ها را متغیر سازد.

۴۴- دلیل تعیین مجازات‌های خاص برای برخی گناهان از سوی خداوند متعال کدام است و منظور از حدیث قدسی: «برای بندگان نیکوکارم چیزهایی ذخیره کرده‌ام که نه چشمی دیده...» چیست؟

(۱) علم الهی به موانع رسیدن به سعادت و نعمت‌های اخروی - پاکی از آلودگی‌ها به همراه تزکیه نفس و برخورداری از فهم الهی

(۲) علم الهی به موانع رسیدن به سعادت و نعمت‌های اخروی - دریافت پاداش‌های وصفنشدنی

(۳) میزان تخریب برخی از گناهان و تأثیرگذاری آن‌ها - دریافت پاداش‌های وصفنشدنی

(۴) میزان تخریب برخی از گناهان و تأثیرگذاری آن‌ها - پاکی از آلودگی‌ها به همراه تزکیه نفس و برخورداری از فهم الهی

۴۵- تلاش کردن برای فهمیدن حکمت دستورات الهی چه حکمی دارد و درباره آن چه بهدست می‌آید، کدام وصف صحیح است؟

(۱) تجسس و حرام است. - مبنای تصمیم‌گیری در مورد احکام الهی است.

(۲) خوب و ارزشمند است. - مبنای تصمیم‌گیری در مورد احکام الهی است.

(۳) خوب و ارزشمند است. - در برابر علم الهی که شارع احکام است، ناچیز است.

(۴) تجسس و حرام است. - در برابر علم الهی که شارع احکام است، ناچیز است.



۴۶- حکمت آفرینش آیاتی همچون همسران آرامش بخش چیست و لازمه این آرامش کدام است؟

۱) «یتذکر اولوا الالباب» - «وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مُودَةً وَرَحْمَةً»

۲) «یتذکر اولوا الالباب» - «مِنْ أَنفُسِكُمْ أَرْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا»

۳) «لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» - «وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مُودَةً وَرَحْمَةً»

۴) «لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» - «مِنْ أَنفُسِكُمْ أَرْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا»

۴۷- خداوند تبارک و تعالی، وظيفة «أشداءَ عَلَى الْكُفَّارِ» را بر دوش کدام گروه می‌نهد و با عمل به مفاد این آیه، چه اثری ایجاد می‌شود؟

۱) «وَالَّذِينَ مَعَهُ» - انقلاب عظیم در جایگاه کانون رشد

۲) «وَالَّذِينَ مَعَهُ» - تحول در روابط بین ملت‌ها

۳) «وَمَنْ تَابَ مَعَكَ» - انقلاب عظیم در جایگاه کانون رشد

۴) «وَمَنْ تَابَ مَعَكَ» - تحول در روابط بین ملت‌ها

۴۸- عبارت شریفه «منافع للناس» بر کدامیک از گناهان کبیره تأکید می‌کند و مؤید کدام نکته است؟

۱) زنا - منفعت جسمانی

۲) شراب - منفعت اقتصادی

۳) شراب - منفعت جسمانی

۴۹- مسئولین باید اقتصاد کشور را به گونه‌ای مدیریت کنند که کدام اهداف محقق شود؟

۱) استقلال اقتصادی - پیشروی به سوی عدالت و قسط - حرکت به سوی عمران در عین دوری از دنیازدگی

۲) استقلال اقتصادی - جلوگیری از مراوده با کشورهای خارجی - حرکت به سوی عمران در عین دوری از دنیازدگی

۳) حرکت به سوی عمران و آبادانی در عین دوری از دنیازدگی - پیشروی به سوی عدالت و قسط - تولید انبوه کالا و توجه به رفاه بیش از حد

۴) حرکت به سوی عمران و آبادانی در عین دوری از دنیازدگی - جلوگیری از مراوده با کشورهای خارجی - تولید انبوه کالا و توجه به رفاه بیش از حد

۵۰- انقلاب عظیم توسط گفتار و رفتار پیامبر (ص) را مفهوم کدام آیه رقم می‌زند؟

۱) «مَنْ آمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا»

۲) «خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَرْوَاجًا...»

۳) «اللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَرْوَاجًا...»

۴) «قُلْ هُلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ»



۱-۵- «کم ارزش بودن زندگی دنیوی» و «بی ارزش شدن زندگی چند روزه دنیا» به ترتیب مربوط به کدام دیدگاه است و کدام گروه حکیمانه بودن خلقت

را به دیده انکار می نگرند؟

(۱) معتقدان به معاد - منکران معاد - دومی

(۲) منکران معاد - معتقدان به معاد - دومی

(۳) معتقدان به معاد - منکران معاد - اولی

(۴) منکران معاد - معتقدان به معاد - اولی

۲-۵۲- ظرف تحقق آیه «ینبئوا الانسان يومئذ ...» با کدام عبارت شریفه هم‌آوای معنایی دارد؟

(۲) «لعلی اعمل صالحًا»

(۱) «قال رب ارجعون»

(۴) «الی یوم یبعثون»

(۳) «و من ورائهم بربخ»

۳-۵۳- دلیل اولویت داشتن استفاده از چادر کدام است و این امر به چه نتیجه‌ای منتج خواهد شد؟

(۱) تمام بدن را به جز صورت و دستها تا مج را می‌پوشاند. - موجب حفظ هرچه بیشتر کرامت و منزلت زن می‌گردد.

(۲) تمام بدن را به جز صورت و دستها تا مج را می‌پوشاند. - موجب کسب مقبولیت در جامعه و گروه همسالان می‌گردد.

(۳) هماهنگ بودن با ارزش‌های اخلاقی و قوانین جامعه - موجب کسب مقبولیت در جامعه و گروه همسالان می‌گردد.

(۴) هماهنگ بودن با ارزش‌های اخلاقی و قوانین جامعه - موجب حفظ هرچه بیشتر کرامت و منزلت زن می‌گردد.

۴-۵۴- قرآن کریم از کسانی که با ناباوری به معاد نگاه می‌کنند چه چیزی می‌خواهد و هراسان شدن قلوب گناهکاران مربوط به کدام حادثه قیامت است؟

(۱) به مطالعه جریان همیشگی مرگ و زندگی در طبیعت پردازند. - زنده شدن همه انسان‌ها

(۲) به مطالعه جریان همیشگی مرگ و زندگی در طبیعت پردازند. - کنار رفتن پرده از حقایق عالم

(۳) قدرت خداوند را بهطور محسوس‌تر در داستان عزیز ببینند. - کنار رفتن پرده از حقایق عالم

(۴) قدرت خداوند را بهطور محسوس‌تر در داستان عزیز ببینند. - زنده شدن همه انسان‌ها

۵-۵۵- کدام آیه شریفه می‌تواند پاسخ مناسب برای دیدگاه منکران معاد در عبارت قرآنی: «ما هی الا حیاتنا الدنيا» باشد؟

(۱) «من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحًا فلاخوف عليهم و لا هم يحزنون»

(۲) «لام نجعل الذين آمنوا و عملوا الصالحات كالمفاسدين في الأرض ام نجعل المتقين كالفحار»

(۳) «افحسبتم انما خلقناكم عبثاً و انكم علينا لا ترجعون»

(۴) «من كان يريد ثواب الدنيا فعنده الله ثواب الدنيا والآخرة»

۶-۵۶- در کدامیک از سفرهای هفت روزه زیر، شخص مسافر باید روزه‌اش را بگیرد؟

(۱) مسافت رفت او کمتر از چهار فرسخ و مجموع مسافت رفت و برگشت او کمتر از هشت فرسخ نباشد.

(۲) مجموع مسافت رفت و برگشت او کمتر از هشت فرسخ و مسافت رفت او کمتر از نیمی از آن نباشد.

(۳) مجموع مسافت رفت و برگشت او بیش از هشت فرسخ و مسافت رفت او پنج فرسخ باشد.

(۴) مسافت رفت او کمتر از چهار فرسخ و مجموع مسافت رفت و برگشت او بیش از دو برابر آن نباشد.



### ۵۷-طبق آیات قرآن کریم، عذاب در دنک الهی مشمول چه افرادی می‌شود؟

۱) پیمان الهی را به بهای ناچیزی می‌فروشنند. - مست و مغروف نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌ورزیدند.

۲) پیمان الهی را به بهای ناچیزی می‌فروشنند. - کارهای زشت انجام می‌دهند و هنگام مرگ می‌گویند: الان توبه کردم.

۳) همراه بدکاران غرق در معصیت خدا می‌شوند. - کارهای زشت انجام می‌دهند و هنگام مرگ می‌گویند: الان توبه کردم.

۴) همراه بدکاران غرق در معصیت خدا می‌شوند. - مست و مغروف نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌ورزیدند.

### ۵۸-با تدبیر در سخن معصومین به ترتیب هر یک از افراد زیر چگونه معرفی شده‌اند و معرف کدام مورد پیامبر گرامی اسلام (ص) است؟

- زیرک‌ترین انسان

- باهوش‌ترین مؤمنان

۱) کسی که از خود و عملش برای بعد از مرگ حساب بکشد. - آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند - اولی

۲) کسی که از خود و عملش برای بعد از مرگ حساب بکشد. - آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند - دومی

۳) آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند. - کسی که از خود و عملش برای بعد از مرگ حساب بکشد - اولی

۴) آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند. - کسی که از خود و عملش برای بعد از مرگ حساب بکشد - دومی

### ۵۹-کدامیک از موضوعات زیر با عبارت‌های ارائه شده، ارتباط مناسبی دارد؟

الف) ضعف دین داری فرد ← پوشیدن لباس‌های نازک و بدن‌نما

ب) نماز و روزه فرد قبول نمی‌شود. ← فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه کند.

ج) عالم بزرخ ← نختم علی افواههم

د) آثار متأخر ← آموزش مطالب مفید به دیگران توسط فرد

۴) ج، د

۳) الف، د

۲) ب، ج

۱) الف، ب

### ۶۰-وجه افتراق انسان با گیاهان و حیوانات در چگونگی وصول به اهداف در کدام مورد به درستی بیان شده است و کدام آیه شریفه آن را تبیین می‌کند؟

۱) انسان خود باید هدف از خلقتش را بشناسد و آن را انتخاب کند اما در گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی است. - «انا هدیناه السبيل»

۲) انسان خود باید هدف از خلقتش را بشناسد و آن را انتخاب کند اما در گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی است. - «و نفس و ما سواها»

۳) انسان برخلاف حیوانات و گیاهان که استعدادهای محدود مادی دارد مجموعه‌ای از استعدادهای مادی و معنوی دارد. - «و نفس و ما سواها»

۴) انسان برخلاف حیوانات و گیاهان که استعدادهای محدود مادی دارد مجموعه‌ای از استعدادهای مادی و معنوی دارد. - «انا هدیناه السبيل»



## زبان انگلیسی ۳ و ۱

دانش آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیر انگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می دهید، سوال های مربوط به خود را در صورت حضوری بودن از مسئولین حوزه و در صورت غیر حضوری بودن از سایت کانون دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

## زبان انگلیسی ۳

Renewable Energy

درس ۳

صفحة ۸۳ تا صفحة ۹۹

کل مباحث زبان انگلیسی ۱

درس ۱ تا پایان درس ۴

صفحة ۱۵ تا پایان صفحة ۱۱۹

## PART A: Grammar and Vocabulary

**Directions:** Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

61- I think the first thing you should know as a gardener is that plants ... to grow well and fast.

- |                                |                                |
|--------------------------------|--------------------------------|
| 1) are needing water more than | 2) are needing more than water |
| 3) need more water than        | 4) need more than water        |

62- A black fly, which is considered a harmful farm insect, ... with a simple pesticide spray.

- |                                     |                                   |
|-------------------------------------|-----------------------------------|
| 1) can sometimes be controlled      | 2) can sometimes control          |
| 3) by controlling, it can sometimes | 4) it can sometimes be controlled |

63- The manager had to replace one of his best players with a young player after he ... in the second half.

- |                     |                  |
|---------------------|------------------|
| 1) had hurt himself | 2) hurt him      |
| 3) was hurting him  | 4) hurts himself |

64- Advanced brain imaging techniques allow researchers to better figure out how everything from sleep to food can ... influence the gray cells.

- |             |               |
|-------------|---------------|
| 1) directly | 2) generously |
| 3) properly | 4) cruelly    |

65- Some people believe that the Internet and electronic books may ... the end of printed books, while others think that paper books will never disappear.

- |                 |               |            |              |
|-----------------|---------------|------------|--------------|
| 1) convert into | 2) consist of | 3) lead to | 4) apply for |
|-----------------|---------------|------------|--------------|

66- Members of the group are given ... advice on looking after their mental and physical health, and we also give them the chance to share their problems.

- |              |              |
|--------------|--------------|
| 1) ancient   | 2) global    |
| 3) voluntary | 4) practical |

67- They are currently receiving a lot of orders from their customers, so they have unfortunately fallen behind ... and need to work faster.

- |               |             |            |             |
|---------------|-------------|------------|-------------|
| 1) experiment | 2) exercise | 3) quality | 4) schedule |
|---------------|-------------|------------|-------------|

68- A: Why do you think celebrities always try to find a way to appear in the media?

B: It is crystal clear that they know ....

- |                                    |                              |
|------------------------------------|------------------------------|
| 1) actions speak louder than words | 2) out of sight, out of mind |
| 3) easy come, easy go              | 4) practice makes perfect    |

## PART B: Cloze Test

**Directions:** Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

The brain is where we do our thinking. It is ... (69)... computing device known. We remember, experience emotions, ... (70)... problems, worry about stuff, dream about the future, and control most parts of our bodies with our brains. For such an amazing ... (71)..., the brain doesn't look like so big. It's a ball of gray-looking tissue about the size of your two fists put together. The brain may not move, but it needs lots of energy. Energy ... (72)... to the brain by blood. There are lots of blood vessels, and blood is flowing through the brain at all times. The brain actually uses around twenty percent of the body's energy.

- |                         |                        |                  |                     |
|-------------------------|------------------------|------------------|---------------------|
| 69- 1) so powerful that | 2) as powerful as      |                  |                     |
| 3) more power than      | 4) the most powerful   |                  |                     |
| 70- 1) dread            | 2) cooperate           | 3) solve         | 4) spoil            |
| 71- 1) material         | 2) waste               | 3) organ         | 4) document         |
| 72- 1) should only send | 2) should only be sent | 3) can only send | 4) can only be sent |

**PART C: Reading Comprehension**

**Directions:** Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

**PASSAGE 1:**

Since 1980, the use of wind to produce electricity has been growing rapidly. In 1994, there were nearly 20,000 wind turbines worldwide, most grouped in clusters called wind farms. Most were in Denmark (which obtained 3 percent of its electricity from wind turbines) and California (where 17,000 machines produced 1 percent of the state's electricity). In principle, all the power needs of the United States could be provided by making use of the wind potential of just three states—North Dakota, South Dakota, and Texas.

Wind power has a significant cost advantage over nuclear power and has become competitive with coal-fired power plants in many places. With new technological advances and mass production, a projected cost decline should make wind power one of the world's cheapest ways to produce electricity. In the long run, electricity from large wind farms in remote areas might be used to make hydrogen gas from water during periods when there is less than peak demand for electricity. The hydrogen gas could then be fed into a storage system and used to generate electricity when additional or backup power is needed.

Wind power is most economical in areas with steady winds. In areas where the wind dies down, backup electricity from a utility company or an energy storage system becomes necessary. Backup power could also be provided by linking wind farms with a solar cell, with conventional hydropower, or with efficient natural-gas-burning turbines. Some drawbacks to wind farms include visual pollution and noise, although these can be overcome by improving their design and locating them in isolated areas.

**73- Based on the information in paragraphs 2 and 3, what can be inferred about the states of North Dakota, South Dakota, and Texas?**

- 1) They depend largely on coal-fired power plants.
- 2) They contain areas where the winds rarely die down.
- 3) Over 1 percent of electricity in these states is produced by wind farms.
- 4) Wind farms in these states are being expanded to meet the power needs of the United States.

**74- The word “decline” in paragraph 2 is closest in meaning to ....**

- 1) decrease
- 2) average
- 3) control
- 4) increase

**75- According to paragraph 2, which of the following is TRUE about periods when the demand for electricity is relatively low?**

- 1) These periods are times when wind turbines are powered by hydrogen gas.
- 2) These periods provide the opportunity to produce and store energy for future use.
- 3) These periods create storage problems for all forms of power generation.
- 4) These periods occur as often as periods when the demand for electricity is high.

**76- The passage would most probably continue with a discussion of ....**

- 1) how hydrogen is used to produce additional electricity
- 2) the advantage of wind power over nuclear power
- 3) some other negative points of wind farms
- 4) some of the best locations for solar farms

**PASSAGE 2:**

On the literary genre spectrum, memoirs and autobiographies are right next to each other. They are both nonfiction accounts of the author's personal experience, and they are usually written in the first person. But despite their similarities—and the fact that memoir and autobiography are often used interchangeably—they're technically separate genres.

Since an autobiography is essentially just a biography written by the person it's about, it has pretty much all the characteristics of a regular biography. The narrative typically progresses chronologically and covers the subject's whole life (thus far), with a focus on facts. That is not to say that autobiographies by default have a lack of emotions—the story of someone's life will likely feature some fascinating memories and the feelings that came with them.

But those elements are much more integral to a memoir than an autobiography. A memoir doesn't usually cover the author's entire life but instead a specific period or theme within it. Joan Didion's *The Year of Magical Thinking*, for example, centers on the year after her husband, John Gregory Dunne, died of a heart attack in late 2003. It's just as much discourse on grief as it is an account of what happened in Didion's life that year—and you might pick it up to read about grief rather than to learn about the author herself. Though Didion was, by that point in her career, famous enough that people would be interested to read about her experiences, in particular, that's not always the case with memoirists. Sometimes, it's the subject matter that attracts readers, not the name of the author.

**77- Which of the following best describes the way the information is organized in the passage?**

- 1) Two attractive genres are illustrated, and attempts are made to pinpoint their origins.
- 2) Two apparently different genres are mentioned, and then their similarities are discussed.
- 3) Two increasingly popular genres are presented, and the reason why they are popular is given.
- 4) Two supposedly similar genres are introduced, and their differences are mentioned.

**78- The word “them” in paragraph 2 refers to . . .**

- |             |                    |
|-------------|--------------------|
| 1) memories | 2) feelings        |
| 3) emotions | 4) autobiographies |

**79- According to the passage, it is TRUE that . . .**

- 1) readers always read a memoir because of the name of its author and not the subject matter
- 2) Joan Didion's *The Year of Magical Thinking* covers the entire life of Joan Didion
- 3) both memoir and autobiography are written using I, me, and other first-person pronouns
- 4) an autobiography doesn't usually cover the author's entire life, but just a specific period

**80- Which of the following best describes the function of “That is not to say” in paragraph 2?**

- 1) To make a logical conclusion
- 2) To prevent a probable misunderstanding
- 3) To introduce a new topic for discussion
- 4) To repeat an earlier statement for emphasis

## دفترچه شماره (۲)



صبح جمعه

۱۴۰۱/۲/۲

# آزمون ۲ اردیبهشت ماه ۱۴۰۱

## آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.	معمول آذنش آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۳	۴	۶	ریاضی
	۱	۲	۴	۵	۷	اقتصاد
	۱	۲	۳	۵	۶	علوم و فنون ادبی
	۱	۲	۵	۷	۸	جامعه‌شناسی

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۹۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

### عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۱۰	۹۰	۸۱	۱۰
۲	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	۱۰	۱۰۰	۹۱	۲۰
	ریاضی و آمار (۱) – سؤال‌های «آشنا»	اجباری	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۴	اقتصاد	اجباری	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۵
۵	علوم و فنون ادبی (۳)	اجباری	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۲۵
	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
۷	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	جامعه‌شناسی (۱)	اجباری	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰



دبیرکلای هندسی  
ریشه ۱۱ ام و توان گویا  
صفحه های ۷۹ تا ۹۴

پاسخگویی به سوالهای این درس برای همه دانشآموزان اجباری است.  
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۳۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- در یک دنباله هندسی با جملة اول ۲ و نسبت مشترک ۳، مجموع ۶ جمله اول دنباله کدام است؟

۷۲۸ (۴)

۱۲۰ (۳)

۵۹۶ (۲)

۳۴۲ (۱)

۸۲- جملات اول، سوم و پنجم یک دنباله هندسی با نسبت مشترک مثبت به ترتیب از راست به چهار -۳،  $x-1$  و  $x+2$  هستند، مجموع چهار جمله اول آن کدام است؟

$$\frac{5}{\sqrt{3}-1} \quad (۴)$$

$$\sqrt{\frac{5}{3}}-1 \quad (۳)$$

$$\frac{65}{2} \quad (۲)$$

$$\frac{4}{3} \quad (۱)$$

۸۳- در دنبالهای با رابطه بازگشتی  $a_{n+1} = -a_n$ ،  $a_1 = -6$ ،  $n \geq 1$ ، مجموع صد جمله اول آن کدام است؟

۶۰۰ (۴)

-۶۰۰ (۳)

۶ (۲)

(۱) صفر

۸۴- مجموع ۱۰ جمله اول دنبالهای با جمله عمومی  $a_n = 3^{n-1}$  کدام است؟

۵۹۰۰۰ (۴)

۱۰۲۰۰۰ (۳)

۲۹۵۲۴ (۲)

۸۸۰۰۰ (۱)

۸۵- حاصل عبارت  $\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \dots + \frac{1}{128}$  کدام است؟

$$\frac{321}{128} \quad (۴)$$

$$\frac{156}{128} \quad (۳)$$

$$\frac{255}{128} \quad (۲)$$

$$\frac{421}{128} \quad (۱)$$

۸۶- حاصل عبارت  $\sqrt[3]{7} \times \sqrt[9]{7} \times \sqrt[27]{7} \times \sqrt[81]{7}$  کدام است؟

$$\sqrt[8]{27} \quad (۴)$$

$$\sqrt[8]{7} \quad (۳)$$

$$\sqrt[8]{7^{45}} \quad (۲)$$

$$\sqrt[8]{7^{40}} \quad (۱)$$

۸۷- اگر  $a = \sqrt[3]{16}$  و  $b = \sqrt{32}$  باشد، مقدار  $a^n b = 8$  در تساوی  $a^n b = 8$  کدام است؟

$$\frac{5}{4} \quad (۴)$$

$$\frac{5}{8} \quad (۳)$$

$$\frac{3}{4} \quad (۲)$$

$$\frac{3}{8} \quad (۱)$$

۸۸- حاصل عبارتهای  $\frac{1}{8^3}$ ،  $\frac{1}{8^4}$  و  $\frac{1}{8^5}$  به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

$$20, -20, 2\sqrt{2} \quad (۴)$$

$$5, -40, 4, 20 \quad (۳)$$

$$5, -40, 4, 20 \quad (۲)$$

$$5, -20, 2\sqrt{2} \quad (۱)$$

۸۹- در معادله  $32^{-1} = \frac{1}{2^x}$  مقدار  $x$  کدام است؟

$$-\frac{1}{4} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{4} \quad (۳)$$

$$-4 \quad (۲)$$

$$4 \quad (۱)$$

۹۰- اگر  $\left(\frac{4}{9}\right)^{x-1} \times \frac{2}{3} = \frac{27}{8}$  باشد، مقدار  $\frac{2}{3}(-x)^{\frac{2}{3}}$  کدام است؟

$$2 \quad (۴)$$

$$\sqrt[3]{2} \quad (۳)$$

$$1 \quad (۲)$$

$$\sqrt[3]{4} \quad (۱)$$

محل انجام محاسبات

کل کتاب  
صفحه‌های ۹۵-۷۲

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.

**ریاضی و آمار (۱)**

۹۱- چهار برابر عددی، به اضافه ۲، مساوی ۳ برابر نصف همان عدد، منهای ۳ است، آن عدد کدام است؟

-۲ (۴)

-۴ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۹۲- اگر  $x = \frac{1}{2}$  یک جواب معادله  $x(2x - 2) = x + a$  باشد، ریشه دیگر آن کدام است؟

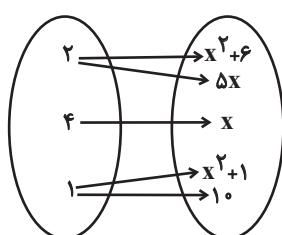
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۳- نمودار پیکانی زیر یک تابع است، مقدار  $x$  کدام است؟



(۱) صفر

۳ (۲)

۲ (۳)

۴ (۴)

۹۴- در تابع خطی  $f$ ،  $f(-1) + f(4) = 6$  و  $f(1) + f(3) = 1$  است. حاصل  $2f(5)$  کدام است؟

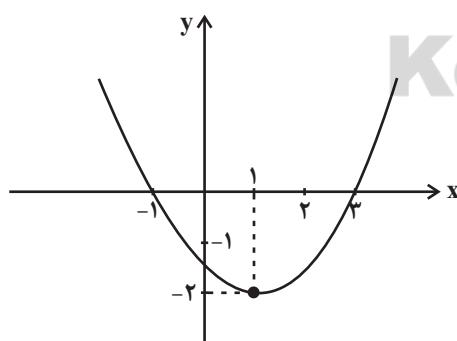
۵۰ (۴)

۲۵ (۳)

۳۶ (۲)

۱۸ (۱)

۹۵- نمودار سه‌می  $y = ax^2 + bx + c$  به صورت زیر است. مقدار  $a \times b \times c$  کدام است؟



$-\frac{2}{3}$  (۱)

-۳ (۲)

$\frac{4}{3}$  (۳)

$\frac{3}{4}$  (۴)

محل انجام محاسبات



۹۶- چند تا از متغیرهای زیر کمی فاصله‌ای هستند؟

«مقدار وات لامپ‌ها - شدت نور آتاق (کم - معمولی - زیاد) - تعداد فرزندان - رتبه افراد در انتخابات - سال تولد افراد - دمای داخل قطار»

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

۹۷- میانگین داده‌های  $a-1$  و  $3a+6$  و  $5a$  برابر  $\frac{1}{5}$  است. مقدار  $a$  کدام است؟

 $\frac{3}{25}$  $\frac{28}{45}$  $\frac{1}{3}$  $\frac{-22}{45}$ 

۹۸- اگر واحد اندازه‌گیری از متر به دسی‌متر تغییر کند، میانگین و واریانس به ترتیب چه تغییری می‌کنند؟ (هر متر ۱۰ دسی‌متر است)

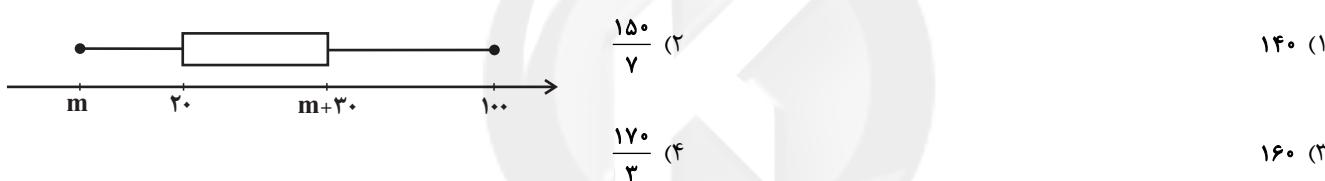
۱۰ برابر می‌شود - ۱۰۰ برابر می‌شود

۱۰ برابر می‌شود - ۱۰۰ برابر می‌شود

۱۰۰ برابر می‌شود - ۱۰ برابر می‌شود

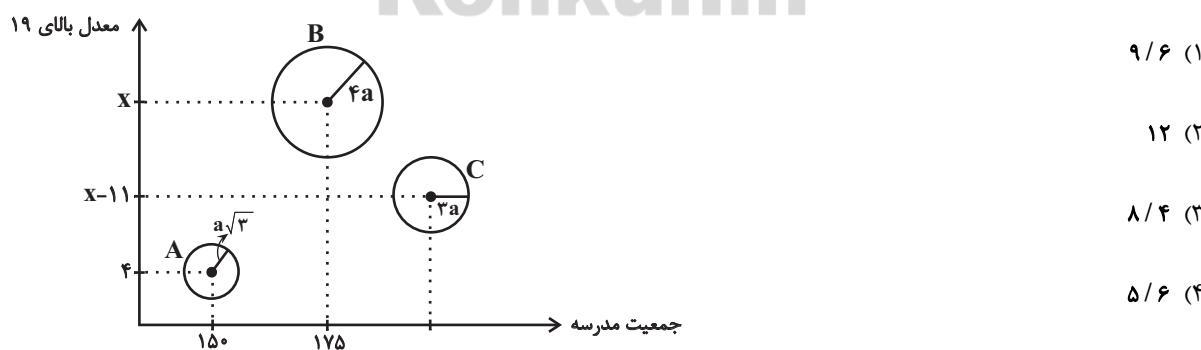
۱۰۰ برابر می‌شود - ۱۰۰ برابر می‌شود

۹۹- در نمودار مقابل، دامنه تغییرات، ۲ برابر دامنه میان چارکی است. چارک سوم داده‌ها کدام است؟



۱۰۰- در نمودار حبابی زیر که تعداد دانشآموزان با معدل بالای ۱۹ و جمعیت هر مدرسه را برای ۳ مدرسه A و B و C نشان می‌دهد، متغیر سوم درصد دانشآموزانی است که دوز دوم واکسن را زده‌اند. اگر ۱۸ نفر از دانشآموزان مدرسه A دوز دوم واکسن را زده باشند و تعداد دانشآموزان مدرسه B که دوز دوم واکسن را زده‌اند، ۲۲ نفر از تعداد کسانی که در مدرسه C واکسن دوز دوم را زده‌اند بیشتر باشد و  $\frac{1}{5}$

دانشآموزان مدرسه B معدل بالای ۱۹ داشته باشند، چند درصد دانشآموزان مدرسه C معدل بالای ۱۹ دارند؟



کتاب  
صفحه‌های ۹ تا ۱۷

ریاضی و آمار (۱) - سوالات آشنا

۱۰۱- اگر در معادله درجه دوم  $ax^3 - 12x + 9 = 0$  تفاضل دو ریشه برابر صفر باشد، یک ریشه این معادله کدام است؟

۳ (۴)

$\frac{3}{2}$  (۳)

$\frac{3}{4}$  (۲)

$-\frac{3}{4}$  (۱)

۱۰۲- در معادله  $\frac{x-1}{x-2} = \frac{x^2-2x+2}{x^2-2x} - \frac{x+1}{x}$  تعداد ریشه‌ها کدام است؟

۳ (۴)

۱ (۳)

۲ (۲)

۰ (۱) صفر

۱۰۳- اگر  $f = \{(1, 7), (a, 4), (1, a^2 + 3), (2, 3)\}$  یک تابع باشد، مقدار  $a$  کدام است؟

-1 (۴)

$\pm 2$  (۳)

-2 (۲)

۲ (۱)

۱۰۴- برد تابع  $f : A \rightarrow B$ ، با فرض  $A = \{3, 8, 15\}$  کدام است؟  

$$f(x) = \frac{4\sqrt{x+1} - x}{x-1}$$

$R_f = \{5, 4, 1\}$  (۲)

$R_f = \{\frac{5}{3}, \frac{1}{2}, \frac{1}{15}\}$  (۱)

$R_f = \{4, \frac{12}{7}, \frac{8}{7}\}$  (۴)

$R_f = \{\frac{5}{2}, \frac{4}{7}, \frac{1}{14}\}$  (۳)

۱۰۵- می‌خواهیم با یک قطعه سیم به طول ۵۶ متر، زمینی به شکل مستطیل، که یک طرف آن دیوار است، محصور شود. بیشترین مساحت زمین محصور شده، کدام است؟



Konkur.in

۳۷۸ (۲)

۴۰۶ (۴)

۳۶۴ (۱)

۳۹۲ (۳)

۱۰۶- در یک جامعه آماری، کدام گزینه در مورد مشخصه‌های عددی، درست است؟

(۱) پارامتر ثابت و آماره متغیر

(۲) پارامتر متغیر و آماره ثابت

(۳) پارامتر متغیر و آماره متغیر

(۴) پارامتر ثابت و آماره متغیر

محل انجام محاسبات

۱۰۷- در داده‌های آماری ۱۷، ۱۵، ۱۷، ۱۰، ۱۳، ۱۶، ۹، ۱۲/۵، ۱۴، ۱۳، تفاضل میانه از میانگین، کدام است؟

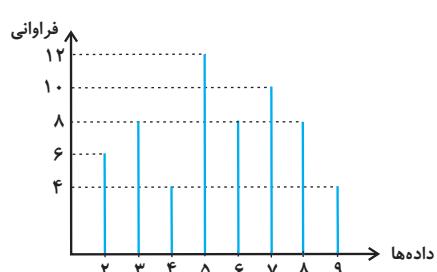
۰/۴ (۴)

۰/۳ (۳)

۰/۲ (۲)

۰/۱ (۱)

۱۰۸- اگر نمودار میله‌ای تعدادی داده به صورت زیر باشد، چند درصد داده‌ها از میانگین بزرگ‌تر هستند؟



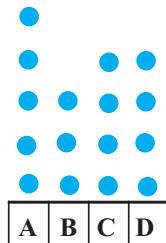
۴۸ (۱)

۴۰ (۲)

۳۵ (۳)

۵۰ (۴)

۱۰۹- برای داده‌های آماری نشان داده شده در نمودار نقطه‌ای مقابل، واریانس فراوانی‌ها کدام است؟



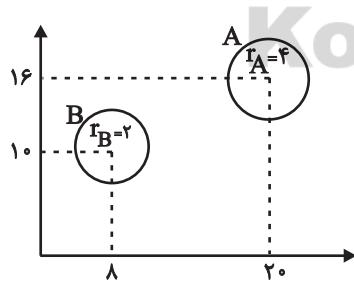
$$\frac{1}{4}$$

۱/۲ (۱)

۴ (۴)

۲ (۳)

۱۱۰- با توجه به نمودار حبابی زیر، اگر مجموع مقادیر متغیرهای سوم گروه A و B برابر با ۳۰ باشد، اختلاف مقادیر متغیرهای سوم این دو گروه کدام است؟



۱۰ (۱)

۱۲ (۲)

۱۸ (۳)

۲۰ (۴)

کل کتاب  
صفحه‌های ۷ تا ۱۴۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.  
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

اقتصاد

## ۱۱۱- زمانی که اقتصاد کشور دچار رکود می‌شود:

الف) بانک مرکزی چگونه مشکل را در کوتاه‌مدت حل می‌نماید؟

ب) برای حل اساسی مشکل در بلندمدت باید چه سیاست‌هایی را در پیش گرفت؟

ج) دولت در این شرایط چگونه می‌تواند رونق را به بازار برگرداند؟

(۱) الف) سیاست پولی انقباضی مانند فروش اوراق مشارکت، ب) سیاست‌های جانب تقاضا مثل بهبود درآمد تولیدکنندگان و بهبود فضای بازار، ج) تحریک تقاضای کل از طریق کاهش در مخارج (جاری یا عمرانی) دولت و افزایش در نرخ‌ها یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انبساطی)

(۲) الف) سیاست پولی انبساطی مانند خرید اوراق مشارکت، ب) سیاست‌های جانب تقاضا مثل بهبود درآمد تولیدکنندگان و بهبود فضای بازار، ج) تحریک تقاضای کل از طریق افزایش در مخارج (جاری یا عمرانی) دولت و کاهش در نرخ‌ها یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انقباضی)

(۳) الف) سیاست پولی انبساطی مانند خرید اوراق مشارکت، ب) سیاست‌های جانب عرضه مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار، ج) تحریک تقاضای کل از طریق افزایش در مخارج (جاری یا عمرانی) دولت و کاهش در نرخ‌ها یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انبساطی)

(۴) الف) سیاست پولی انقباضی مانند فروش اوراق مشارکت، ب) سیاست‌های جانب عرضه مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار، ج) تحریک تقاضای کل از طریق افزایش در مخارج (جاری یا عمرانی) دولت و کاهش در نرخ‌ها یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انقباضی)

۱۱۲- مندرجات جدول زیر، مربوط به یک جامعهٔ فرضی است. چنانچه مجموع ارزش اقلام: «مواد غذایی، پوشک و ماشین‌آلات» ۱۴۹ میلیارد ریال باشد، در این صورت:

الف) تولید خالص داخلی سرانه، ب) تولید ناخالص داخلی، ج) تولید خالص ملی، در این جامعه کدام است؟

۱	ارزش تولید خارجیان مقیم کشور	۴۵ میلیارد ریال
۲	ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	۵۴ میلیارد ریال
۳	جمعیت کل کشور	۷۰ میلیون نفر
۴	هزینه استهلاک	$\frac{2}{3}$ ارزش خدمات ارائه شده
۵	ارزش خدمات ارائه شده	$\frac{1}{2}$ ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند

(۱) الف) ۲,۹۰۰ ریال، ب) ۲۱۲ میلیارد ریال، ج) ۲۰۳ میلیارد ریال (۲) الف) ۳,۰۰۰ ریال، ب) ۲۲۱ میلیارد ریال، ج) ۲۱۲ میلیارد ریال

(۳) الف) ۲,۹۰۰ ریال، ب) ۲۲۱ میلیارد ریال، ج) ۲۱۲ میلیارد ریال (۴) الف) ۳,۰۰۰ ریال، ب) ۲۲۱ میلیارد ریال، ج) ۲۰۳ میلیارد ریال

۱۱۳- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجهٔ عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۵ نفر کارمند و تولید سالیانه ۴,۰۰۰ دستگاه، هر یک به

ارزش: ۷۴,۰۰۰ ریال، کدام است؟

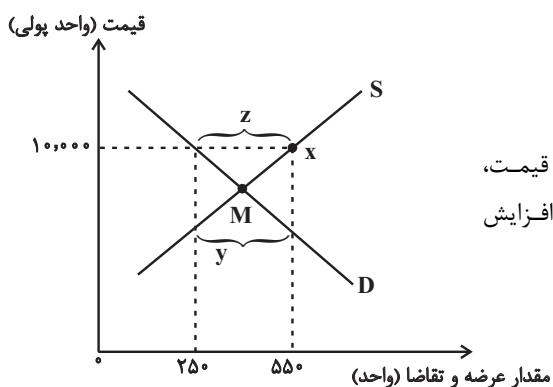
۱	اجاره‌بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهانه هر فرد کارمند	۹۲۰,۰۰۰ ریال
۳	هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات	$\frac{5}{6}$ حقوق سالانه کارمندان
۴	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه	۱۶۵,۷۰۰,۰۰۰ ریال

(۱) ۱۱۹,۲۰۰,۰۰۰ ریال، زیان

(۲) ۱۹۱,۳۰۰,۰۰۰ ریال، سود

(۳) ۱۱۹,۲۰۰,۰۰۰ ریال، سود

محل انجام محاسبات



۱۱۴- با توجه به نمودار رویه‌رو، کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) حداکثر درآمد تولیدکننده در نقطه  $x$  چند واحد پولی است؟

ب) کدام ناحیه از نمودار، نشان‌دهنده مازاد تقاضا است؟

ج) در شرایط مازاد عرضه برای بازار چه اتفاقی رخ می‌دهد؟

(۱) الف) ۲,۵۰۰,۰۰۰ واحد پولی، ب) y، ج) قیمت کاهش پیدا می‌کند و با کم شدن قیمت، تولیدکنندگان از مقدار تولید می‌کاهند و از سوی دیگر مصرفکنندگان تقاضای خود را افزایش می‌دهند و این کاهش قیمت تا رسیدن به سطح نقطه  $M$  ادامه می‌یابد.

(۲) الف) ۵,۵۰۰,۰۰۰ واحد پولی، ب) y، ج) قیمت کاهش پیدا می‌کند و با کم شدن قیمت، تولیدکنندگان از مقدار تولید می‌کاهند و از سوی دیگر مصرفکنندگان تقاضای خود را افزایش می‌دهند و این کاهش قیمت تا رسیدن به سطح نقطه  $M$  ادامه می‌یابد.

(۳) الف) ۲,۵۰۰,۰۰۰ واحد پولی، ب) z، ج) قیمت افزایش پیدا می‌کند و با زیاد شدن قیمت، مصرفکنندگان تقاضای خود را کاهش می‌دهند و از سوی دیگر تولیدکنندگان بر مقدار تولید می‌افزایند و این افزایش قیمت تا رسیدن به سطح نقطه  $M$  ادامه می‌یابد.

(۴) الف) ۵,۵۰۰,۰۰۰ واحد پولی، ب) z، ج) قیمت افزایش پیدا می‌کند و با زیاد شدن قیمت، مصرفکنندگان تقاضای خود را کاهش می‌دهند و از سوی دیگر تولیدکنندگان بر مقدار تولید می‌افزایند و این افزایش قیمت تا رسیدن به سطح نقطه  $M$  ادامه می‌یابد.

وضعیت توزیع درآمد	
۴ درصد	سهم اول
۵ درصد	سهم دوم
۶ درصد	سهم دهک سوم
۶ درصد	سهم دهک چهارم
۹ درصد	سهم دهک پنجم
۹ درصد	سهم دهک ششم
۱۳ درصد	سهم دهک هفتم
؟	سهم دهک هشتم
؟	سهم دهک نهم
۱۹ درصد	سهم دهک دهم
۱۰۰٪ درآمد ملی کشور	۱۰۰٪ جمعیت کشور

۱۱۵- با توجه به جدول توزیع درآمد در یک جامعه فرضی:

الف) اگر تفاوت سهم دهک پنجم و هشتم ۵ درصد باشد، سهم دهک هشتم و سهم دهک نهم به ترتیب چند درصد است؟

ب) اگر مجموع جمعیت دهکهای نهم و دهم ۵۰۰ میلیون نفر باشد، جمعیت کل کشور چند میلیون نفر است؟

ج) اگر درآمد ملی معادل ۱۲,۰۰۰ میلیارد واحد پولی باشد، به ترتیب سهم دهکهای دوم و نهم از درآمد ملی چند میلیارد واحد پولی خواهد بود؟

(۱) الف) ۱۴٪ - ۱۵٪، ب) ۲۵۰۰ - ۶۰۰۰، ج) ۱,۵۰۰ - ۱,۶۰۰

(۲) الف) ۱۴٪ - ۱۸٪، ب) ۵,۰۰۰، ج) ۱,۸۰۰ - ۶۰۰۰

(۳) الف) ۱۴٪ - ۱۵٪، ب) ۲,۵۰۰، ج) ۱,۸۰۰ - ۶۰۰۰

(۴) الف) ۱۲٪ - ۱۶٪، ب) ۷,۵۰۰، ج) ۱,۶۰۰ - ۶۰۰۰

۱۱۶- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، مربوط به یک جامعه فرضی است.

با توجه به این مندرجات:

الف) میزان سپرده پس‌انداز،

ب) میزان نقدینگی،

ج) میزان شبه پول در این جامعه کدام است؟

(۱) الف) ۴۸۰، ب) ۲۴۲۰، ج) ۱۷۵۰

(۲) الف) ۳۶۰، ب) ۳۰۳۰، ج) ۱۷۵۰

(۳) الف) ۴۸۰، ب) ۲۴۲۰، ج) ۱۴۱۰

(۴) الف) ۳۶۰، ب) ۳۰۳۰، ج) ۱۴۱۰

محل انجام محاسبات

۱,۲۵۰ واحد	موجودی اسکناس‌ها	۱
۱ سپرده‌های پس‌انداز	موجودی سپرده‌های مدت‌دار	۲
۲۵ درصد سپرده‌های مدت‌دار	ارزش مسکوکات مردم	۳
۳۴۰ واحد	موجودی حساب‌های جاری	۴
۸۲۰ واحد	مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری	۵
۹۳۰ واحد	ارزش پولی حساب‌های قرض‌الحسنه	۶

- ۱۱۷- به پرسش‌های زیر پاسخ داده و جاهای خالی را به درستی کامل کنید:
- الف) کدام گزینه در ارتباط با مبادلات بین‌المللی در بازارهای نیروی کار و سرمایه، نادرست است؟
- ب) دولتها از کدام سیاست‌های تجاری برای حمایت از تولید کنندگان داخلی یا کاهش وابستگی خود به کالاهای وارداتی کشورهای دیگر، استفاده می‌کنند؟
- پ) تحریم مالی مانند مانع تراشی در مقابل ... است و کشورهای تحریم‌کننده از ... استفاده کرده و تحریم‌های مالی را اعمال می‌کنند.
- ت) به ترتیب هریک از موارد «بهبود تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه»، «شكل‌گیری دوره سازندگی اقتصادی»، «تشویق مردم به فعالیت هرچه بیشتر در عرصه اقتصاد» و «مجموعه‌ای از خطمشی‌های راهبردی» در ارتباط با کدامیک از دوره‌های عمر انقلاب اسلامی است؟
- ث) حقوق اقتصادی شهروندان در کدام اصل‌های قانون اساسی آمده است؟
- ۱) الف) روابط اقتصادی بین کشورها در فضای بین‌الملل فقط به مبادله کالا و خدمات محدود می‌شود. ب) وضع انواع موانع تجاری مثل تعرفه‌های گمرکی، عوارض وارداتی یا سهمیه وارداتی، پ) صادرات و واردات کالا و خدمات و عوامل تولید مثل سرمایه - افزایش هزینه مبادله و خرید گران‌تر از بازار سیاه، ت) دهه سوم - دهه دوم - دهه سوم - دهه چهارم، ث) ۴۸، ۴۵ و ۵۰
- ۲) الف) روابط اقتصادی بین کشورها به انتقال نیروی کار و سرمایه از نقطه‌ای از دنیا به نقطه‌ای دیگر که شرایط بهتری دارد، گسترش می‌یابد. ب) ارائه انواع یارانه‌های مختلف و انواع تسهیلات اقتصادی و حقوقی، پ) مبادلات مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها - فناوری‌های جدید ارتباطی و نهادهای مالی و پول‌های بین‌المللی، ت) دهه چهارم - دهه سوم - دهه دوم - دهه سوم، ث) ۴۷، ۴۶ و ۴۹
- ۳) الف) کشورها با جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی باعث به کارگیری پس‌اندازهای کشورهای دیگر در رشد بخش تولید داخلی خود می‌شوند. ب) ارائه انواع یارانه‌های مختلف و انواع تسهیلات اقتصادی و حقوقی، پ) صادرات و واردات کالا و خدمات و عوامل تولید مثل سرمایه - افزایش هزینه مبادله و خرید گران‌تر از بازار سیاه، ت) دهه چهارم - دهه سوم - دهه دوم - دهه سوم - دهه چهارم، ث) ۴۸، ۴۵ و ۵۰
- ۴) الف) کشورهای جهان با جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی باعث کاهش به کارگیری پس‌اندازهای داخلی خود در رشد و افزایش کارخانه‌ها می‌شوند. ب) وضع انواع موانع تجاری مثل تعرفه‌های گمرکی، عوارض وارداتی یا سهمیه وارداتی، پ) مبادلات مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها - فناوری‌های جدید ارتباطی و نهادهای مالی و پول‌های بین‌المللی، ت) دهه سوم - دهه دوم - دهه سوم - دهه چهارم، ث) ۴۷، ۴۶ و ۴۹
- ۱۱۸- جدول زیر دربردارنده «اقلام درآمدی» است که در طول یک‌سال نصیب اعضای یک جامعه فرضی شده است، با توجه به مندرجات جدول:
- الف) کدام ردیف جدول، مربوط به قیمت خدمات سرمایه و اجاره‌بها است؟
- ب) «درآمد ملی» این جامعه چند میلیارد ریال است؟
- ج) معنا و مفهوم سرانه چیست؟
- د) «درآمد سرانه» این جامعه، چند ریال است؟

ردیف	اقلام درآمدی	ارزش
۱	درآمد حقوق بگیران	$\frac{1}{3}$ مجموع ردیفهای ۳ و ۴
۲	سود شرکت‌ها و مؤسسات	$\frac{2}{3}$ درآمد صاحبان سرمایه
۳	دستمزدها	۴۵۰ میلیارد ریال
۴	درآمد صاحبان املاک و مستغلات	۶۰۰ میلیارد ریال
۵	درآمد صاحبان مشاغل آزاد	$\frac{1}{3}$ مجموع ردیفهای ۳ و ۶
۶	درآمد صاحبان سرمایه	۶۹۶ میلیارد ریال
۷	جمعیت کل کشور	۱۰۰ میلیون نفر

- (۱) الف) ردیف ۶ و ۵، ب) ۲۴۹۲ میلیارد ریال، ج) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید آن جامعه، د) ۲۲/۴۲ هزار ریال
- (۲) الف) ردیف ۶ و ۴، ب) ۲۹۴۲ میلیارد ریال، ج) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان درآمد آن جامعه، د) ۲۴/۹۲ هزار ریال
- (۳) الف) ردیف ۶ و ۴، ب) ۲۹۴۲ میلیارد ریال، ج) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه، د) ۲۹/۴۲ هزار ریال
- (۴) الف) ردیف ۶ و ۵، ب) ۲۲۴۲ میلیارد ریال، ج) سهم متوسط هر فرد جامعه از حجم کالاهای تولیدی آن جامعه، د) ۲۹/۴۲ هزار ریال

محل انجام محاسبات

۱۱۹- با توجه به مندرجات جدول زیر، با فرض اینکه عمر مفید ماشین‌آلات ۱۵ سال باشد، در این صورت:

الف) قیمت این ماشین‌آلات چند میلیون ریال است؟

ب) مقدار درآمد خالص سالیانه این بنگاه اقتصادی چند میلیون ریال است؟

$\frac{5}{12}$ میزان درآمدزایی سالانه	هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات	۱
۷۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال	میزان درآمدزایی سالانه	۲

(۱) الف) ۴۵۰، ب) ۴۱ (۲) الف) ۲۰۰، ب) ۱۴ (۳) الف) ۴۵۰، ب) ۴۲ (۴) الف) ۳۰۰

۱۲۰- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است و جاهای خالی را به درستی پر می‌کند؟

الف) هنگامی که صاحبان زمین، بذر، تراکتور و نیروی کار یک تعاونی کشت و صنعت راه‌اندازی می‌کنند و به تولید گندم می‌پردازنند «سازمان تولید» ... است و در اقتصاد اسلامی عوامل انسانی ...

ب) کدام گزینه در ارتباط با علم اقتصاد نادرست است؟

پ) کدام رابطه بین «سود حسابداری» و «سود اقتصادی» برقرار است؟

ت) اگر قیمت تعادلی کالای  $x$  برابر با ۳۰۰ تومان و مقدار تعادلی ۴۰ واحد باشد و در بازار، مازاد عرضه وجود داشته باشد، قیمت کالای  $x$  در بازار چه عددی می‌تواند باشد؟

ث) در چه صورتی «تولید داخلی» یک کشور برابر با «تولید ملی» آن کشور خواهد شد؟

۱) الف) خصوصی - هم می‌تواند «صاحب تولید» شود و هم می‌تواند دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود. ب) علم اقتصاد مانند هر علم دیگری درباره موضوعات معینی با روش‌های خاصی بحث می‌کند و برای پاسخ‌گویی به پرسش‌های مشخصی طراحی شده است. پ) هزینهٔ فرصت + سود اقتصادی = سود حسابداری، ت) ۲۸۰ تومان، ث) هنگامی که تولید خارجیان مقیم کشور برابر با تولید هموطنان مقیم خارج از کشور باشد.

۲) الف) مشارکتی - می‌تواند «صاحب تولید» شود و دستمزد بگیرد ولی باید در سود و زیان شریک شود. ب) اقتصاددانان با همکاری دانشمندان رشته‌های مختلف تلاش می‌کنند تا برای هر یک از پرسش‌های مطرح شده پاسخ مناسب و منطقی ارائه کنند. پ) سود حسابداری + هزینه‌های غیرمستقیم = سود اقتصادی، ت) ۳۱۰ تومان، ث) هنگامی که افراد خارجی در تولید کشور شرکت نداشته باشند.

۳) الف) مشارکتی - هم می‌تواند «صاحب تولید» شود و هم می‌تواند دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود. ب) دانشمندان علوم اقتصادی نمی‌توانند مانند سایر دانشمندان علوم بشری، موضوعات اقتصادی را با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار دهند. پ) هزینهٔ فرصت + سود اقتصادی = سود حسابداری، ت) ۳۱۰ تومان، ث) هنگامی که تولید خارجیان مقیم کشور برابر با تولید هموطنان مقیم خارج از کشور باشد.

۴) الف) خصوصی - می‌تواند «صاحب تولید» شود و دستمزد بگیرد ولی باید در سود و زیان شریک شود. ب) امروزه نشریات علمی فراوانی در رشته اقتصاد و گرایش‌های مختلف آن منتشر و مقالات علمی بسیار زیادی در این عرصه نوشته می‌شود؛ این‌ها بدین معناست که در جهان امروز اهمیت علم اقتصاد و متخصصان این رشته روزبه روز بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد. پ) سود حسابداری + هزینهٔ فرصت = سود اقتصادی، ت) ۲۸۰ تومان، ث) هنگامی که افراد خارجی در تولید کشور شرکت نداشته باشند.



سبک‌شناسی دوره معاصر و انقلاب اسلامی  
و زن در شعر نیما  
صفحه‌های ۹۵ تا ۱۱۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.  
وقت پیشنهادی (مجموع علوم و فنون ادبی): ۲۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- موارد کدام گزینه درباره شعر دوره انقلاب اسلامی، کاملاً صحیح هستند؟

(الف) زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب اسلامی به سبک عراقی نزدیک است.

(ب) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژگان کهن، در زبان شعر این دوره محسوس است.

(ج) گرایش به خیال‌بندی، شعر برخی شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.

(د) در سال‌های نخستین این دوره، از تمثیل و نماد‌گرایی زیاد بهره گرفته شده است.

(ه) روای‌آوردن به مفاهیم انتزاعی در این دوره چندان زیاد نیست.

۴ - ۵

۳ - ب

۲) الف - ب

۱) الف - ب

۱۲۲- در کدام گزینه به ترتیب، به ویژگی‌های «ادبی نثر دوره معاصر، ادبی نثر دوره انقلاب اسلامی و زبانی نثر دوره معاصر» اشاره شده است؟

(الف) گرایش به برخی قالب‌های دیگر مانند خاطره، قطعه ادبی، سفرنامه، شرح حال و نوشته‌های ادبی- تحقیقی رایج شد.

(ب) توصیف پدیده‌ها و شخصیت‌ها در نثر این دوره، عینی، کوتاه، بیرونی و مشخص است.

(ج) در نثر این دوره، قالب‌ها و ساختارهای داستانی متنوع و سبک‌های متفاوتی در داستان‌نویسی وجود دارد.

(د) نثر داستانی در این دوره بهشدت تحت تأثیر گفتار و محاوره اشعار اجتماعی ایران است.

(ه) بسیاری از واژه‌ها، کنایات و اصطلاحات عامیانه وارد نثر داستانی این دوره شده‌اند.

۴) ج - ه - الف

۳) ب - ج - ه

۲) ج - د - ه

۱) ب - الف - د

۱۲۳- چه تعداد از عبارات زیر مربوط به سطح فکری شعر دوره معاصر می‌باشند؟

(الف) سادگی و روانی کلام در شعر این دوره وجود دارد.

(ب) ابهام در شعر دوره معاصر پسندیده است و معنی‌گریزی از ویژگی‌های بارز شعر این دوره است.

(ج) گرایش به نماد در شعر این دوره گسترده می‌شود.

(د) معشوق در این دوره، زمینی است.

(ه) لحن شاعر در این دوره صمیمانه و متواضعانه است.

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۱۲۴- وزن کدام شعر در مقابل آن نادرست است؟

(۱) جهان آلوده خواب است / فروبسته است و حشت در به روی هر تپش، هر بانگ: مفاعیلن مفاعیلن / مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

(۲) چه گریزست ز من / چه شتابیست به راه / نه چراغیست در آن پایان: فعلاتن فعلن / فعلاتن فعلن / فعلاتن فعلن

(۳) تو خامشی که بخواند / تو می‌روی که بماند / که برگ ما ترانه بخواند: مفاعیلن فعلاتن / مفاعیلن فعلاتن / مفاعیلن فعلاتن

(۴) هست شب یک شب دم‌کرده و خاک / رنگ رخ باخته است / باد نوباؤه ابر از بر کوه: فعلاتن فعلاتن فعلن / فعلاتن فعلاتن / فعلاتن فعلن

۱۲۵- کدامیک از اشعار زیر از تکرار وزن واژه «فاعلاتن» تشکیل شده است و اختیارات «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» نیز در آن مشهود است؟

(۱) ز ابرها برخاست غوغاهها / آسمان شد خشمگین گونه به ناگاهان

(۲) صبحگاهان که بسته می‌ماند / ماهی آبنوس در زنجیر

(۳) سرشکسته‌وار در بالش کشیده / نه هوایی یاری اش داده / آفتایی نه دمی با بوسه گرمش

(۴) او جهان‌بینی است، نیروی جهان با او / زیر مینایی دو چشم بی‌فروغ سرد او، تو سرد منگر

۱۲۶- نام بحر نوشته شده در مقابل همه ابیات درست است؛ به جز:

تنگ عیش است آنکه بستانیش نیست (رمل مسدس محفوظ)  
 ورنه کجا ممکن شود از جای خود جنبیدنم (رجز مثمن سالم)  
 چو بگشایی ز هم چاک گریبان (هزج مسدس محفوظ)  
 گرچه خارش دل خراشد بلیل از مستی خروشد (رمل مثمن محفوظ)

۱) بی رخت شد چون دهانت عیش من

۲) در آب و در آتش مرا تو می‌دهی جنبش مرا

۳) کشد سر در گریبان ماه و خورشید

۴) من ز شوق گلرخان نالم نه از جور رقیبان

۱۲۷- نوع بحر کدام بیت «سالم» است؟

پیش این سیلاپ، کی دیوار می‌ماند به جا؟  
 هیچ مجموع ندانم که پریشان تو نیست  
 هر که درمان می‌پذیرد یا نصیحت می‌نیوشد  
 کاندر آن عاجز بماند سامری

۱) جسم خاکی مانع عمر سبک‌رفتار نیست

۲) تا سر زلف پریشان تو در جمع آمد

۳) همچنان عاشق نباشد ور بود صادق نباشد

۴) رفتنه‌ی داری و سحری می‌کنی

۱۲۸- کدام گزاره درباره بیت زیر نادرست است؟

چه باشد اگر یک شبی پیشم آیی؟»

«من و غم از این پس که دور از رخ تو

۱) چهار مرتبه از حذف همزه استفاده شده است.

۴) بیت فاقد هجایی کشیده است.

۱) نام وزن عروضی آن «متقارب مثمن سالم» است.

۳) وزن آن قابل دسته‌بندی هجایی دوگانه نیست.

۱۲۹- منظومه زیر با همه ابیات به استثنای بیت ... قربات مفهومی دارد.

«من نمی‌دانم / که چرا می‌گویند، اسب حیوان نجیبی است، کبوتر زیباست / و چرا در قفس هیچ کسی کرکس نیست/ گل شبرد چه کم از لاله قرمز دارد؟»

در آفتاب سایه شاه و گدا یکی است

۱) در چشم پاک‌بین نبود رسم امتیاز

که پیش سیل فنا، کوه و کاه هر دو یکی است

۲) در این بساط به تمکین خود مشو مغروز

پیش ارباب بصیرت قطره و دریا یکی است [احولی: کزچشمی و دوبینی]

۳) خُرد را دیدن به چشم کم نشان احولی است

ور نه در میخانه وحدت می‌حمرا یکی است

۴) ز اختلاف ظرف گوناگون نماید رنگ می

۱۳۰- کدام گزینه با بیت زیر تقابل مفهومی دارد؟

«گواهی بخواهید، اینک گواه

۱) شاهد ضرور نیست شهیدان عشق را

۲) اگر چه شد تنم از داغ عشق لاله‌ستان

۳) به اشک و آه کنم عشق را به خود ثابت

۴) شد گواه عقل عاقل گونه‌های سرخ او

همین زخم‌هایی که نشمرده‌ایم»

گو هیچ دم مزن ز شهادت گواه ما

هنوز دعوی خود بی گواه می‌دانم

چه لایق است که دعوای بی گواه کنم

شاهدان عشق ما این گونه‌های زرد ما



کل کتاب  
صفحه‌های (۱۷۰)

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.

**علوم و فنون ادبی (۱)**

۱۳۱- موارد مشخص شده در کدام گزینه همگی نادرست می‌باشند؟

- (الف) سه قرن اول هجری، دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود.
- (ب) قرن چهارم و نیمة اول قرن پنجم هجری، دوران ترقی در همه زمینه‌های علمی بود.
- (ج) شعر حکمی و اندرزی در دوره سلجوقیان ایجاد شد و به پختگی رسید.
- (د) سه نوع رایج شعر در قرن چهارم و اول قرن پنجم، «مدحی»، «حماسی» و «اندرزی» بود.
- (ه) نثر دوره سامانی بیشتر در ارتباط با موضوعات حماسی و تاریخی است و هنوز آوردن اصطلاحات و امثال و اشعار رایج نشده است.

۴) ب - ج - ه

۳) الف - ج - د

۲) ج - د - ه

۱) الف - ب - د

۱۳۲- کدام گزینه درباره نثر دوره سامانی و غزنوی و سلجوقی نادرست است؟

- (۱) از آثار نثر دوره غزنوی و سلجوقی می‌توان قابوس‌نامه، سیاست‌نامه و کیمیای سعادت را نام برد.
- (۲) محتوای نشرهای دوره سامانی بیشتر حماسی و گاهی تاریخی، علمی و دینی بود.
- (۳) از نمونه‌های موفق نثر دوره سامانی می‌توان ترجمه تفسیر طبری، تاریخ بلعمی، التّقہیم و شاهنامه منتشر ابومنصوری را نام برد.
- (۴) از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی می‌توان به افزایش کاربرد لغات عربی و حذف افعال به قرینه اشاره کرد.

۱۳۳- کدام بیت فاقد جناس و دارای آرایه تکرار است؟

کnar دامن من همچو روD جیحون است

۱) از آن دمی که ز چشمم برفت روD عزیز

به مرده نپردازد از حرص خویش

۲) غم خویش در زندگی خور که خویش

خواهد چو سبزه سرو شدن پایمال گل

۳) گل گر به این قرار زند جوش خرمی

سوی چشمم رفت آن نگار از من رمید

۴) همچو یعقوب آمد از هر سو به سویم تیر حزن

۱۳۴- آرایه‌های رویه‌روی کدام بیت «کاملاً» درست است؟

شعله دیدم سرکشی‌های توام آمد به یاد (تشییه، استعاره)

۱) لاله دیدم روی زیبای توام آمد به یاد

روی و موی مجلس آرای توام آمد به یاد (کنایه، جناس)

۲) سوسن و گل آسمانی مجلسی آراستند

های‌های گریه در پای توام آمد به یاد (جناس ناقص، تکرار)

۳) پای سروی جویباری زاری از حد برده بود

از تو و دیوانگی‌های توام آمد به یاد (واژه‌آرایی، اشتقاق)

۴) شهر پرهنگامه از دیوانه‌ای دیدم «رهی»

۱۳۵- تقطیع هجایی کدام بیت با مصراج «عارفان را همه در شرب مدام اندزاد» یکسان است؟

شاهدان در حالت و شوریدگان در های و هوی

۱) مطریان گویی در آوازند و مستان در سمع

دلم اینجاست بده تابه سلامت بروم

۲) تو مپنیار کزین در به ملامت بروم

دوست در خانه و ما گرد جهان گردیدیم

۳) عمرها در پی مقصود به جان گردیدیم

چون و از بهر چه؟ زیراک به زندانم

۴) پانزده سال برآمد که به یمگانم



۱۳۶- در بیت «طاقت درد تو زین بیش ندارم بارا / چاره‌ای، کن به نظر درد دل شیدا را» به ترتیب چند هجای کشیده و بلند وجود دارد؟ (بدون در نظر گرفتن اختیارات شاعری)

- (۱) یک - پانزده  
 (۲) دو - چهارده  
 (۳) یک - چهارده  
 (۴) دو - پانزده

۱۳۷- قافیه در کدام بیت معیوب است؟

- (۱) تن، نفس شکل است تن شد خار جان  
 (۲) گذر زی کلات ایچ گونه مکن  
 (۳) هر که را سوز فراوش باشد  
 (۴) زانک شاکر را زیادت وعده است  
 در فریب داخلان و خارجان  
 گر آن ره روی خام گردد سخن  
 از جهان جمله فراغش باشد  
 آنچنانک قرب مزد سجده است

۱۳۸- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) گوشه‌گیری آبروی عزّت است  
 (۲) اگر پای در دامن آری چو کوه  
 (۳) گوشه‌ای گیر که از یاد خالیق بروی  
 (۴) عزّت اندر عزلت آمد، ای فلان  
 قطره در جیب صدف گوهر شود  
 سرت ز آسمان بگذرد در شکوه  
 نه که از عزلت خود، شهرت عنقا یابی  
 تو چه خواهی ز اختلاط این و آن؟

۱۳۹- بیت زیر با همه گزینه‌ها قرابت دارد؛ به جز:

- (۱) نه من ز بی عملی در جهان ملولم و بس  
 (۲) با علم اگر عمل نکنی، شاخ بی بری  
 (۳) چو کسب علم کردی در عمل کوش  
 (۴) مسلم است که گر در میانه نبود علم  
 ملالت علم‌ها هم ز علم بی عمل است  
 که علم بی عمل زهری است بی نوش  
 قوای ما همه بی مصرف و عمل بی جاست  
 علمی که بی عمل شد، روغن گرفته شیر است

۱۴۰- بیت کدام گزینه، از لحاظ فکری، در چهارچوب سبک خراسانی نمی‌گنجد؟

- (۱) شاهی که بر او هیچ ملک چیر نباشد  
 (۲) درخت تو گر بار دانش بگیرد  
 (۳) بیامد که جوید ز ایران نبرد  
 (۴) آهم چو بر افلات شد اشکم روان بر خاک شد  
 شاهی که شکارش به جز از شیر نباشد  
 به زیر آوری چرخ نیلوفری را  
 سر همنبرد اندر آرد به گرد  
 آخر از این جا نیستم کاشانه را گم کرده‌ام



سیاست هويت،  
پيشينه علوم اجتماعي در جهان اسلام  
صفحه‌هاي ۸۲ تا ۱۰۴

پاسخ‌گوibi به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.  
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسي (۳)

۱۴۱- کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟

د	مدل تکثیرگرا	وحدت هويت‌ها	ب
هر گروه و جامعه و فرهنگی می‌خواهد از چشم خودش به خود بنگردد، نه از چشم دیگران.	الف	ج	رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری

- الگوی تعارف هويت‌ها

- نظرية آفریقایی تبار و نظریه آمریکایی بومی

- تقسیم‌بندی‌های نژادی و قومی درون بسیاری از جوامع صنعتی مانند کانادا و بلژیک

- کشتار مسلمانان میانمار

(۱) ج - د - ب - الف      (۲) ب - د - الف - ج      (۳) ب - ج - الف - د

۱۴۲- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با رویکرد نسبی‌گرایی و چهارهای متفاوت سیاست هويت، درست و نادرست است؟

(۱) راه رهایی انسان را نه از بیرون علم، بلکه از درون علم جست‌وجو می‌کند و معتقد است که علوم اجتماعی با تشخیص و افسای سلطه در مناسبات انسان به رهایی او کمک کند. - به معنای شناخت متقابل هويت‌هاست و تکثر و تنوع زبانی، نژادی و قومی را مانع وحدت و همدلی نمی‌داند.

(۲) علم چراغی نیست که تاریکی‌ها را روشن کند و موانع را از پیش پای انسان بردارد و آنچه تا امروز به نام علم و دانش جهان شمول مطرح بود، صرفاً ابزار عده‌ای برای سرکوب عده‌ای دیگر بود. - جدایی فرانسوی‌زبانان ایالت کبک از انگلیسی‌زبان‌ها در کانادا و کشمکش میان فلامان‌ها و والون‌ها در بلژیک از مصاديق آن است.

(۳) تأکید بر تنوع و تکثر هويت‌ها و اصالت بخشیدن به آن به معنای انکار اشتراک و وحدت انسان‌هاست و فرصت گفت‌و‌گو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها را از بین می‌برد. - گروههای به حاشیه رانده شده را به رسمیت می‌شناسد و از آنان حمایت می‌کند.

(۴) بشر همواره به سرکوبی که از طریق قدرت و ثروت صورت می‌گرفت حساس بود و اکنون متوجه سرکوبی است که بهوسیله دانش اعمال می‌شود و دیگر به آن تن نمی‌دهد. - گاهی به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تأکید می‌کند و سبب بهتر شدن روابط و درک تفاوت‌ها و احترام افراد به یکدیگر می‌شود.

۱۴۳- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب نشانگر کدام مفهوم است؟

- باز شدن جعبه پاندورا

- ملی‌گرایی و وطن‌دوستی مشخصه اصلی آن است.

- دوره‌ای که افراد، مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هويتی خود پی می‌گیرند.

- برای جهان اسلام به هیچ‌وجه نگران‌کننده نبود که بزرگترین دانشمند صرف و نحو زبان عربی یک ایرانی به نام سیبویه است.

(۱) پیدایش سیاست هويت - ناسیونالیسم - پسامدرن - الگوی تعارف

(۲) مدل تکثیرگرا - ناسیونالیسم - مدرن - الگوی تعارف

(۳) پیدایش سیاست هويت - مدل هماندسازی - پسامدرن - وحدت یا کثرت هويت‌ها

(۴) دوره پسامدرن - دوره مدرن - مدرن - الگوی تعارف

۱۴۴- هر عبارت، به ترتیب پیامد کدام مورد است؟

- پیش بردن برخی فرهنگ‌ها و هويت‌ها و پس راندن برخی دیگر

- سیاست‌گذاری هويتی دولت‌ها

- نسل‌کشی در کامبوج توسط خیمرهای سرخ (حزب کمونیست)

- حل مشکلات توسط حکومت و برقراری همدلی مردم با یکدیگر

(۱) از منظر جهان‌شمول به هويت‌ها و فرهنگ‌ها نگاه کردن - پاسخ‌گوibi به درخواست‌ها و رفع نیازهای گروههای مختلف - روش‌های خشونت‌آمیز هماندسازی - وحدت یا کثرت هويت‌ها

(۲) نگاه کردن از چشم فرهنگی و هويتی به فرهنگ‌ها و هويت‌ها - تعیین هويت ملی و چگونگی توزيع مزايا میان اقوام و گروههای مختلف - مدل هماندسازی - الگوی تعارف

(۳) نگاه کردن از چشم فرهنگی و هويتی به فرهنگ‌ها و هويت‌ها - مدل هماندسازی و مدل تکثیرگرا - سیاست هويت - الگوی تنابع هويت‌ها

(۴) سیاست هويت - چگونگی توزيع فرصت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی گروههای مختلف - پسامدرن - الگوی تعارف

۱۴۵- هر عبارت به ترتیب پیامد، علت و پیامد کدام مورد است؟

- فرهنگ‌ها دیگر کاملاً خالص و ثابت نیستند و هویت‌ها به شدت دستخوش تغییر شدند.
- داوری ارزش‌ها، بیرون از دایرة علم صورت گیرد.
- از بین رفتن فرصت گفت‌و‌گو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها

(۱) جهانی شدن و توسعه ارتباطات - خود علم با درست و غلط دانستن و خوب و بد کردن امور سلطه‌گری می‌کند - انکار اشتراک و تنوعات انسان‌ها

(۲) شکل‌گیری جهانی بدون مرز - ظرفیت افساگری و رهایی‌بخشی در نقد روابط و مناسبات میان افراد و گروه‌های است - اصالت بخشیدن به اشتراک و وحدت میان انسان‌ها

(۳) جهانی شدن و توسعه ارتباطات - ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود. - تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن

(۴) مقاومت در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن تحمیل می‌کند - سرنوشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت سپرده می‌شود - مخالفت با به حاشیه راندن و حذف هویت‌های انسانی و فرهنگی

۱۴۶- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام مورد در ارتباط است؟

- منع آموختن علم سحر در اسلام

- علم به نفس و علم به مبدأ و معاد

- برطرف کردن نیازهای روزمرۀ جامعه اسلامی

(۱) یادگیری همه علوم، ارزش یکسانی ندارد. - علوم نافع - سنت‌های الهی

(۲) علوم نافع به علوم ابزاری، محدود نمی‌شود. - نافع‌ترین علوم - فواید علوم اجتماعی

(۳) یادگیری همه علوم، ارزش یکسانی ندارد. - نافع‌ترین علوم - علوم ابزاری

(۴) علوم نافع به علوم ابزاری، محدود نمی‌شود. - علوم ابزاری - نافع‌ترین علوم

۱۴۷- در ارتباط با علوم اجتماعی در قرآن کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) جامعه‌آرمانی قرآن، فرهنگ حق دارد و در آن به کسی ظلم نمی‌شود و در برابر ظلم دیگران مقاومت می‌شود.

(۲) قرآن کریم، انسان‌ها را به مشاهده آثار و رفتار جوامع مختلف و تقلیل درباره آن‌ها تشویق کرده است.

(۳) قرآن در موارد متعددی هم به توصیف و تبیین زندگی اجتماعی انسان‌ها و هم به نقد و ارزیابی جوامع بشری می‌پردازد.

(۴) سنت‌های الهی آن دسته از سنت‌های اجتماعی‌اند که قرآن از آن نام برده است.

۱۴۸- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب به کدام‌یک از انواع عقل اشاره دارد؟

- تحسین عدالت و تقبیح تبعیض نژادی

- عوامل مهاجرت نخبگان علمی از کشور

- درک معناهای متفاوت شهادت‌طلیبی

(۱) عقل تجربی - عقل تفسیری - عقل انتقادی - عقل تبیینی

(۲) عقل انتقادی - عقل انتقادی - عقل ابزاری - عقل تفسیری

۱۴۹- کدام گزینه، به ترتیب به درستی جدول زیر را کامل می‌کند؟

جامعه‌شناسی	تبیینی	تفسیری	انتقادی
عقل	-	الف	-
دانش	ب	-	ج

(۱) تفسیری - ابزاری - تبیینی

(۲) تفسیری - تبیینی - تجویزی

۱۵۰- به ترتیب کدام‌یک از متفکران مسلمان:

- با استفاده از روش عقلی به ارزیابی انتقادی فرهنگ هند پرداخت.

- به علت‌یابی واقعیت‌های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آن‌ها می‌پرداخت.

- با تأثیرپذیری از قرآن، به دنبال شناخت سنت‌های الهی در جامعه بود.

- روش او در علوم اجتماعی مشابه روش کنت در جامعه‌شناسی تبیینی بود.

(۱) ابن خلدون - فارابی - ابن خلدون - ابوریحان بیرونی

(۲) ابوریحان بیرونی - ابن خلدون - ابوریحان بیرونی

(۳) فارابی - ابوعلی مسکویه - ابن خلدون - ابوریحان بیرونی



کل کتاب  
صفحه‌های (۵۵-۱۱۳)

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.  
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۱۵۱- کدام گزینه، به ترتیب جدول مقابل را کامل می‌کند؟

ج	کنش اجتماعی	پیامد طبیعی کنش انسانی	ب
پاسخ دادن یا پاسخ ندادن به سلام	الف	د	خط کشی‌های مسیر خانه تا مدرسه

(۱) آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران است - رعایت

قوانين - پیامد غیرارادی جواب‌دهنده سلام - پاسخ دادن

به پرسش‌های آزمون

(۲) پوشش و زبان - هنجارهای اجتماعی - پیامد

غیرارادی سلام‌کننده - پاکیزگی دست و صورت فردی

که وضو می‌گیرد.

(۳) ادب آداب دارد - فرصت‌ها و محدودیت‌ها - پیامد ارادی به اراده سلام‌کننده - آسیب برای خود و دیگران پس از سیگار و قلیان کشیدن

(۴) تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد - پدیده اجتماعی - پیامد ارادی به اراده جواب‌دهنده سلام - تندرنستی پس از ورزش کردن

۱۵۲- به ترتیب در ارتباط با هر یک از موارد زیر، کدام گزینه صحیح است؟

- پیامد سامان‌دهی هنجارها و اعمال براساس عقاید و ارزش‌های حقیقی

- عامل کاهش فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه

- علت ناتوانی در داوری حق یا باطل بودن عقاید و ارزش‌ها

(۱) ورود آن‌ها به قلمرو آرمانی - چرخش جهان‌های اجتماعی بر مدار حق و باطل - معتبر ندانستن عقل و وحی به عنوان روش علمی

(۲) تبلور ارزش‌ها در آرمان‌ها - ایمان به عقاید و ارزش‌ها - گسستن از حق و گام برداشتن به سوی باطل

(۳) ایمان به عقاید و ارزش‌ها - ارزیابی جهان‌های اجتماعی در پرتو آرمان‌ها - عدم شناخت حقیقت و ایمان به آن

(۴) ورود آن‌ها به قلمرو واقعی - عمل مطابق با آرمان‌ها - محدود کردن علم به معنای تجربی آن

۱۵۳- به ترتیب، کدام گزینه جدول زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

زوال عقلانیت ذاتی	الف	جهان‌های اجتماعی در عرض هم
ب	ارزیابی جهان‌های اجتماعی	ج

(۱) براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها - غلبة کنش‌های عقلانی که

اهداف دنیوی را تعقیب می‌کنند - فرهنگ‌های متفاوت همچون

غرب، اسلام و چین

(۲) براساس فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند - بسط و توسعه عقلانیت ابزاری - شباهت جهان‌های اجتماعی به یک نوع موجود زنده

(۳) براساس فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند - از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها - ارتباط فعالانه جهان اجتماعی زنده و سالم با

جهان اطراف خود

(۴) براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها - گسترش دانش وسایل - نگاه خطی به تاریخ بشر

۱۵۴- عنوانین زیر، به ترتیب در رابطه با جهان اجتماعی چه چیزی را بیان می‌کنند؟

- پدیده‌های اجتماعی خرد مانند کنش‌های اجتماعی افراد
- عقاید و ارزش‌ها
- حقوق و تکالیف افراد

(۱) لایه‌های جهان اجتماعی- اجزای جهان اجتماعی- ویژگی جهان اجتماعی

(۲) لایه‌های جهان اجتماعی- فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی- اجزای جهان اجتماعی

(۳) فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی- عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی- اجزای جهان اجتماعی

(۴) اجزای جهان اجتماعی- عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی- فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی

۱۵۵- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول زیر هستند؟

ویژگی‌های هویتی		منزلت اجتماعی
الف	اکتسابی و فردی	فرزنده اول خانواده
ب	انتسابی و متغیر	وقت‌شناس
ج	اجتماعی و ثابت	گندمگون
د	فردی و انتسابی	(۱) د، ج، الف، ب (۲) ج، ب، د، الف (۳) د، الف، ب، ج (۴) ب، ج، الف، د

۱۵۶- در ارتباط با موارد زیر، به ترتیب کدام گزینه صحیح است؟

- فرایند مشارکت افراد در زندگی اجتماعی

- فتوت‌نامه‌ها

- طبقه سوم جوامع فئودالی

(۱) جامعه‌پذیری - تعیین روابط میان حرفه و جامعه - دارای هویت منفی و پست

(۲) کنترل اجتماعی - تعیین روابط میان حرفه و جامعه - پرداختن به ارزیابی گروه‌های دیگر از منظر فایده‌گرایی

(۳) بازتولید هویت اجتماعی - تعیین کارکردهای گروه‌های شغلی - طبقه‌های از مردم عادی و رعیت

(۴) انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر - تعیین کارکردهای گروه‌های شغلی - دارای اعتبار قانونی و اجتماعی

۱۵۷- چه تعداد از عبارت‌های زیر، پیرامون هویت فرهنگی جهان اجتماعی، نادرست است؟

- هویت فرهنگی جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد.

- هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت نهادهای اجتماعی است.

- هویت فرهنگی جهان اجتماعی در پرتو هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد.

- هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد پذیرفته شود و به رسمیت شناخته شود، هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد.

- دانش‌آموز بودن محصول عضویت در یک مدرسه است ولی خود مدرسه نیز دارای هویت خاصی است.

- هویت اجتماعی هر یک از ما، بخشی از هویت خانوادگی و نتیجه عضویت در خانواده است.

۱۵۸- هر یک از مثال‌های زیر، به ترتیب با کدام عبارت در ارتباط است؟

- بسیاری از فرهنگ‌ها همانند مصر و ایران و ... در تعامل با جهان اسلام، عقاید و ارزش‌های توحیدی آن را پذیرفتند.
- مسلمانان آثار فلسفی، پزشکی، ریاضی و نجوم یونان و روم را ترجمه کردند ولی آثار تاریخی، ادبی، افسانه‌ها و اسطوره‌های آن‌ها را رها کردند.
- جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون این‌که به جهان اسلام بپیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد.

(۱) اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید و ارزش‌ها در محدوده هنجارها و نمادها عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد، زمینه گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد. - جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگر بگیرد، زمینه گسترش و پیشرفت خود را می‌شود.- اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند.

(۲) برخی از جهان‌های اجتماعی در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگر را قبول می‌کنند و به آن ملحق می‌شوند. - اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید و ارزش‌ها در محدوده هنجارها و نمادها عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد، زمینه گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.- جهان اجتماعی ممکن است در تعامل با جهان دیگر بدون اینکه به جهان دیگر ملحق شود، هویت جدیدی به دست آورد.

(۳) اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان دیگر بدون اینکه به جهان دیگر ملحق شود، هویت جدیدی به دست آورد.- اگر جهان اجتماعی ممکن است در تعامل با جهان دیگر بدون اینکه به جهان دیگر ملحق شود، هویت جدیدی به دست آورد. - اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید و ارزش‌ها در محدوده هنجارها و نمادها عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد، زمینه گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.

(۴) جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگر را قبول کند، به آن ملحق می‌شود.- روابط میان جهان‌های اجتماعی گاهی در محدوده هنجارها و نمادها یا در شیوه‌های زندگی است و گاهی در سطح عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی است. - جهان غرب با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد.

۱۵۹- علت هر یک از موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

- ظهور اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید
- گستردن افق‌های جدید به روی اندیشمندان جهان غرب
- رواج تصاویر شرق‌شناسان از هویت جهان اسلام در بین جوامع اسلامی
- گسترش زبان فارسی در جهان اسلام

(۱) بازگشت جامعه ایران به هویت اسلامی خود - هشت سال مقاومت جامعه ایران در دفاع مقدس- قدرت سیاسی و نظامی غرب- تولید معارف و هنرها توسط ایرانیان مسلمان

(۲) الهام گرفتن جهان اسلام از انقلاب اسلامی- مقاومت جامعه ایران در برابر هجوم غرب- رویکرد تقليیدی به غرب- مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام

(۳) جستجوی هویت ببرون از تصاویر جهان غرب- حیات معنوی اسلام- خودباختگی فرهنگی مسلمانان- خدمات بی‌نظیر حکیمان و شاعران

(۴) قرار گرفتن ایران ذیل آسمان معنوی توحید- هویت مستقل، فعال و اثربدار اسلامی- اساطیری بودن هویت اسلام در نگاه مستشرقان- تفسیر توحیدی ایرانیان از هویت خویش

۱۶۰- طبق دیدگاه فارابی هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام عبارت در ارتباط است؟

- مدینه فاضله
- تعیین حقیقت
- روش شناخت حقیقت
- جوامع جاهلی

(۱) براساس سنت الهی - فضیلت انسانی - اکثریت و نظر مردم - غیرانسانی بودن ارزش‌ها و آرمان‌ها

(۲) براساس فضیلت انسانی - ملت الهی - تجربه، عقل و وحی - حکومت یک نفر براساس خواسته‌ها و تمایلات

(۳) براساس حقیقت و فضیلت - عقل و وحی - کتاب و سنت - حکومت مردم براساس خواسته‌ها و تمایلات

(۴) براساس سنت و قانون الهی - اراده الهی - عقل و وحی - غیرعقلانی و غیرالهی بودن ارزش‌ها و آرمان‌ها

## دفترچه شماره (۳)



صبح جمعه

۱۴۰۱/۲/۲

## آزمون ۲ اردیبهشت ماه ۱۴۰۱

## آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	نام درس
	۱	۲	۳	۵	۷	عربی زبان قرآن
	۱	۲	۴	۶	۷	تاریخ
	۱	۲	۴	۵	۷	جغرافیا
	۱	۲	۳	۴	۶	منطق و فلسفه

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۱) و (۳)	اجباری	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۲۰	تاریخ (۳)	اجباری	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
	جغرافیا (۳)	اجباری	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
	تاریخ (۱) و (۲)	به سؤالات یک درس پاسخ دهید. انتخابی	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
	جغرافیا (۱) و (۲)		۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۶	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۷	منطق	اجباری	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰



عربی (۳)  
نظام الطبیعة  
صفحه‌های ۲۰ تا ۲۵

عربی (۱)  
میباشد کل عربی زبان قرآن (۱)  
صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰ و المفہوم

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.  
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

### ■ عَيْنُ الْأَصْحَّ وَ الْأَلْقَّ فِي الْجَوابِ لِلتَّرْجِمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۶۱ - ۱۶۴)

۱۶۱- «أَخْذَ الْمَزَارِعُونَ يُبَيِّنُونَ أَنْوَاعَ الطَّيْورِ فَمِنَ الْأَفْضَلِ أَنْ يَسْتَشِيرُوا خَبِيرًا لَكِي لا يُوَاجِهُوا مَشَاكِلَ فِي مَزَارِعِهِمْ!»:

۱) کشاورزان پرورش انواع پرندگان را از سر گرفتند پس بهتر است که با کارشناسی هم‌فکری کنند تا اینکه در مزرعه‌هایشان مشکلاتی پیش نیاید!

۲) کشاورزان شروع به پرورش انواع پرندگان کردند پس بهتر است که با یک کارشناس مشورت نمایند تا در مزرعه‌های خود با مشکلاتی مواجه نشوند!

۳) پرورش انواع پرندگان توسط کشاورزان شروع شد و بهترین کار آن است که از کارشناس مشورت بخواهند و در مزرعه‌هایشان با مشکلاتی مواجه نشوند!

۴) کشاورزان پرورش انواع پرندگان مختلف را در مزارعشان شروع کردند پس بهتر است با کارشناسی مشورت کنند تا اینکه با مشکلاتی روبرو نشوند!

۱۶۲- «تَقُولُ لَنَا الْغَيْوُمُ وَ النَّجُومُ وَ الشَّمْسُ مَعَ جَذَوَاتِهَا الْمُسْتَعِرَةِ: أَيَّهَا إِلَيْنَا فَكِّرْ فِي خَلْقِ اللَّهِ!»:

۱) ابرها و ستاره‌ها و خورشید با اخگرهاي فروزان به ما می‌گويند: ای انسان در خلقت خداوند اندیشه کن!

۲) ابرها و ستارگان و خورشید با پاره‌های آتش فروزانش به ما می‌گويند: ای انسان در آفرینش خدا بینديش!

۳) ما درباره ابرها و ستاره‌ها و خورشید همراه پاره‌های آتش فروزان به انسان می‌گوییم: در آفرینش خدا فکر کن!

۴) این ابرها و ستارگان و خورشید با اخگرهايis که فروزان است به ما می‌گويند: ای انسان به آفرینش الهی بینديش!

۱۶۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

۱) قُلْتَ لِلْزَمَلَاءِ: أَعِنْوَنِي بِالْعَمَلِ الْمُتَوَاصِلِ مِنَ الصِّبَاحِ إِلَى الْمَسَاءِ! : به همکاران گفت: آن‌ها با کار مدام از صبح تا غروب مرا یاری کرند!

۲) إِنَّ اللَّهَ بَعَثَ النَّبِيَّ (ص) لِكِي يَسْتَضِيءَ الْمُؤْمِنُونَ بِنُورِ النَّبِيَّةِ! : همانا خداوند پیامبر (ص) را فرستاد تا مؤمنان از نور نبوت روشنایی بجويندا!

۳) لَا شَكَ أَنَّ الْعَاقِلَ لَا يَتَأْكُدُ مِنْ خَدَاعِ الْأَعْدَاءِ أَبْدًا! : هیچ شکی نیست که خردمند نباید هرگز از نیرنگ دشمنان مطمئن شود!

۴) بَعْضُ الْفَلَاحِينَ يَغْرِسُونَ النَّبَاتَاتِ فِي الْمَنَاطِقِ الْجَافَةِ وَ هُمْ فِي الْإِنتَظَارِ نَزْوَلِ الْمَطَرِ! : برخی کشاورزان گیاهان را در مناطق خشکی می‌کارند که در انتظار نزول باران اند!

۱۶۴- «مَا هَمْجُونَ دَرْسِتَكَارَانَ از خَدَا آمِرْزَشَ خَوَاستِيمَ!»؛ عَيْنُ الصَّحِيحِ:

۱) إِنَّا اسْتَغْفِرُنَا اللَّهُ اسْتَغْفارًا صَالِحًا!

۲) نَحْنُ اسْتَغْفِرُنَا اللَّهُ وَ نَحْنُ صَالِحُونَ!

۳) نَحْنُ اسْتَغْفِرُنَا اللَّهُ اسْتَغْفارَ الصَّالِحِينَ!

۴) نَحْنُ غَفَرْنَا اللَّهُ مَغْفِرَةَ الصَّالِحِينَ!

۱۶۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الْصَّرْفِيِّ: «يَسْتَرُ السَّمْكُ الْمَدْفُونُ نَفْسَهُ تَحْتَ الطَّيْنِ ثُمَّ يَنْأِمُ نَوْمًا عَمِيقًا!

۱) المدفون: اسم - جمع سالم للمذکر - معرف بآل - معرب / صفة و مرفوع؛ موصوفها: السمك

۲) ينام: فعل مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي (مصدره: نوم) - متعد - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية

۳) نوم: اسم - مصدر (ليس له حرف زائد) - معرب / مفعول مطلق مُبین للنوع و منصوب؛ موصوف و الصفة: عميقاً

۴) يَسْتَرُ : فعل مضارع - للمفرد المذکر الغائب - مزيد ثلاثي (مصدره: استثار) - معلوم / فاعله: السمك؛ و مفعوله: نفس

١٦٦- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) الشاطئ منطقة بَرِّية بِحُوَار الْبِحَارِ وَ الْمُحِيطَاتِ!
- ٢) ولدك شابٌ عاقدٌ لَن يُجَالِسُ الَّذِينَ يَكْذِبُونَ دائِمًا!
- ٣) تَسْتَطِعُ الدَّلَافِينَ أَنْ تَتَكَلَّمَ بِاسْتِخْدَامِ أَصْوَاتٍ مُعَيَّنةٍ!
- ٤) كَانَتِ الْغُرْفَةُ الْأُولَى مُنْظَفَةً لَكِنَّ مُكَيْفَهَا مَا كَانَ يَعْمَلُ!

## ١٦٧- عین إِسْمًا مِبْنِيًّا يَقُوِّي فِي مَحْلِ الْجَرِ:

- ١) برغم غنى الأغنياء و فقر الفقراء في الدنيا،
- ٢) المحصول النهائي من السعادة أو الشقاوة مُتقارب،
- ٣) من يُكُنْ غُنِيًّا يُفْقَدُ الْأَمْوَالَ وَ مَنْ يُكُنْ فَقِيرًا فَسِيَكْتَسِبُ أَكْثَرَ،
- ٤) إِنَّ اللَّهَ يَأْخُذُ بِقَدْرِ مَا يُعْطِي وَ يُعَوِّضُ بِقَدْرِ مَا يَحْرِمُ!

١٦٨- عین الخبر يختلف نوعه (= الإسم أو الجملة) عن الباقي:

- ١) ترك الذنوب للإنسان أسهل من أن يطلب التوبة!
- ٢) شباب وطننا المخلصون قادرون على فتح القمم!
- ٣) القرآن الكريم مصباح يُرشدنا إلى الصراط المستقيم!
- ٤) زميلات مدرستنا المُجتهدات حاولن للنجاح في دراستهن!

١٦٩- عین ما ليس فيه المفعول المطلق:

- ١) أيها المؤمنون! إن عرفنا أنفسنا فقد عرفنا ربنا معرفة حقيقية!
- ٢) لا أصدق أن تلاميذي يُجِيبُون عن الأسئلة الصعبة إجابة كاملة!
- ٣) لا يمدح الشاعر الحاكم فإن الناس يكرهون مدح الحُكَّام الظالمين!
- ٤) ليت هذا الحكيم يُرشد الشباب في مواجهة الصعاب إرشاد المُشْفِقِينَ!

١٧٠- عین الصحيح في الجزء الذي قد أَكِدَ:

- ١) إن الأستاذ يجلس على الكرسي جلوس الأمراء!: (الجملة الفعلية بأجمعها)
- ٢) حاول عَمَالُ الْمَصْنَعِ محاولةً لِنَصْلِ إِلَى الإِكْتَقاءِ الْذَّاتِيِّ!: (نصل)
- ٣) إن لسان القَطْ مملوء بعُدُدٍ تُفَرِّزُ سائلاً مطهراً!: (لسان القطة)
- ٤) ينتشر زيت خاص على جسم البطّة انتشاراً!: (ينتشر)



درس ۱۰  
صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۴۲

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه‌دانش آموزان اجباری است.  
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و چهارگاهی): ۳۰ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۷۱- نخستین مرحله برنامه‌های پیشنهادی دولت آمریکا که در سال ۱۳۴۰ از سوی حکومت پهلوی اجرا شد، چه بود؟

(۲) اصلاحات ارضی

(۴) تصویب اصول شش‌گانه انقلاب سفید

(۱) پیوستن ایران به پیمان بغداد

(۳) تأسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور

۱۷۲- از دیدگاه حضرت امام خمینی (ره)، کدامیک از اقدامات حکومت پهلوی موجب تضعیف اسلام و افزایش حضور بهائیان در حکومت می‌شد؟

(۲) مطرح کردن انقلاب سفید و همه‌پرسی آن

(۴) دریافت کمک‌های نظامی و مالی از دولت آمریکا

(۱) انتصاب امیر اسدالله علم به نخست وزیری

(۳) اصلاح قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی

۱۷۳- امام خمینی (ره) به دنبال واقعه مدرسه فیضیه قم و مدرسه طالبیه تبریز، به کدامیک از اقدامات زیر دست زند؟

(۱) ایشان پس از رایزنی با علمای بزرگ قم، این جنایت حکومت را محکوم کردند.

(۲) امام خمینی در سخنرانی پرشوری، این اقدام را مغایر با استقلال کشور اعلام کردند.

(۳) ایشان طی اعلامیه مهمی، تقیه و سکوت در مقابل ظلم حکومت را حرام دانستند.

(۴) امام طی نطقی، شاه را مخاطب قرار دادند و از تسلط آمریکا بر حکومت پرده برداشتند.

۱۷۴- کدامیک از گزینه‌های زیر، بنابر اسناد آمریکایی در ارتباط با روابط سیاسی اسرائیل و ایران در زمان حکومت پهلوی، صحیح نمی‌باشد؟

(۱) رژیم پهلوی به دلیل انگیزه‌های ضد اسلامی، روابط نزدیکی با رژیم صهیونیستی داشت.

(۲) ایران از اعمال اسرائیل در مقابل کشورهای دوست عرب خود، حمایت می‌کرد.

(۳) در این دوران، پیام‌های جاسوسی بین دو کشور به طور منظم رد و بدل می‌شد.

(۴) تکنسین‌های اسرائیلی در بیشتر پروژه‌های کشاورزی و غیره در ایران، حضور داشتند.

۱۷۵- پس از اعتراض امام خمینی (ره) به قانون مصوبیت قضایی و سیاسی اتباع آمریکایی مقیم ایران، حکومت پهلوی ایشان را به کدام کشور تبعید نمودند؟

(۱) عراق (۲) ترکیه (۳) فرانسه (۴) کویت

۱۷۶- کدامیک از گزینه‌های زیر در ارتباط با وضعیت رژیم پهلوی در آستانه انقلاب اسلامی، صحیح نمی‌باشد؟

(۱) در دوران نخست وزیری امیر اسدالله علم، درآمدهای نفتی ایران افزایش چشمگیری یافت.

(۲) در این دوران همه احزاب موجود در کشور منحل و حزبی واحد به نام حزب ایران نوین ایجاد شد.

(۳) تاریخ شاهنشاهی، به بهانه ناهمخوانی تاریخ هجری با فرهنگ ایرانی، جایگزین این تاریخ شد.

(۴) وضعیت زندگی و معیشت عموم مردم، مناسب نبود و در بیشتر نقاط، مردم در فقر و بی‌سوادی به سر می‌بردند.

۱۷۷- کدامیک از گروه‌های زیر پس از تبعید امام خمینی (ره)، مبارزة مسلحانه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار دادند؟

(۱) حزب ملل اسلامی (۲) هیئت‌های مؤتلفه اسلامی

(۳) سازمان چریک‌های فدایی خلق

۱۷۸- محمد رضا شاه پهلوی در پاسخ مساعد به خواسته‌های جیمی کارت، رئیس جمهور آمریکا، چه کسی را به نخست وزیری منصب کرد؟

(۱) امیر عباس هویدا (۲) جعفر شریف امامی

(۳) جمشید آموزگار (۴) ارتشبید غلامرضا ازهاری

۱۷۹- امام خمینی (ره)، کدامیک از حوادث زیر را از الطاف خفیه الهی برای انقلاب اسلامی خوانند؟

(۱) انتشار مقاله توهین‌آمیز نسبت به ایشان در روزنامه اطلاعات

(۲) درگذشت ناگهانی دکتر علی شريعی در لندن

(۳) تظاهرات عظیم تاسوعا و عاشورای سال ۱۳۵۷

۱۸۰- شاه به چه منظوری، ارتشبید غلامرضا ازهاری را به نخست وزیری گماشت؟

(۱) ایجاد آشتی ملی میان دولت و ملت (۲) کاستن از سرعت حرکت انقلاب

(۳) جلوگیری از پیروزی انقلاب اسلامی (۴) برقراری فضای باز سیاسی

درس ۳  
صفحه‌های (۸) - (۹)

پاسخ‌گویی به سوالات این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۳)

۱۸۱- چرا در ایران، مخاطراتی مانند زمین‌لرزه، زمین‌لغزش، سیل و خشکسالی بیشتر از سایر مخاطرات رخ می‌دهد و کدامیک از آن‌ها، منشأ بروزن زمینی دارد؟

(۱) موقعیت جغرافیایی و نوع ناهمواری‌ها - زمین‌لرزه

(۲) فعالیت گستردۀ تر فرایندهای طبیعی - زمین‌لرزه

۱۸۲- کدام گزینه، منطقه زلزله‌خیزی را نشان نمی‌دهد؟

(۱) محل برخورد صفحه آفریقا و آسیا - اروپا

(۲) محل برخورد صفحه آسیا - اروپا و اقیانوس آرام

۱۸۳- آبدهی رودها در طول سال چگونه‌اند و در کشور ما در چه زمانی آبدهی رودها افزایش می‌یابد؟

(۱) معمولاً تغییر می‌کند - زمستان و اوایل بهار

(۲) اغلب ثابت است - پاییز و بهار

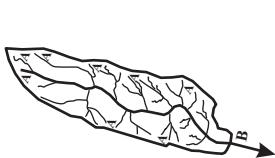
۱۸۴- در کدام شرایط، احتمال وقوع سیل افزایش می‌یابد؟

(۱) سریز شدن جریان آب، از بستر یک رود یا دریاچه

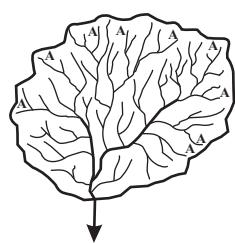
(۲) بیشتر شدن حجم آب رودخانه، از میانگین سالیانه دبی آن

(۳) افزایش حجم آب در زمان مشخص از مقطع معین یک رود

۱۸۵- کدام حوضه آبخیز استعداد سیل‌خیزی بیشتری دارد؟



(ب)



(الف)

(۱) در حوضه «الف» همه جریان‌ها هم‌زمان به خروجی می‌رسند و موجب وقوع سیل می‌شوند.

(۲) در حوضه «ب» کشیدگی و شبیب بیشتر موجات سیل‌خیزی آن را فراهم می‌کند.

(۳) در حوضه «الف» آب سرشاخه‌ها به تدریج و به طور متواالی از حوضه تخلیه و موجب سریز می‌شوند.

(۴) در حوضه «ب» جنس و نفوذپذیری خاک موجب خروج فراوان آب و وقوع سیل می‌شود.



۱۸۶- در دستگاه‌های حساس لرزه‌نگار، زمانی که لرزش‌های کوچک کاهش پیدا می‌کند، کدامیک از موارد زیر را می‌توان پیش‌بینی نمود؟

الف) بیشترشدن احتمال تجمع انرژی درون زمین

ج) وقوع زمین لرزه‌هایی با مقیاس ریشتر کمتر

(۱) الف و د      (۲) الف و ج      (۳) ب و د      (۴) ب و ج

۱۸۷- کدام مورد، مقایسه درستی از «شدت» و «مدت زمان» بارش، در وقوع «سیل» و «لغزش» را ارائه می‌دهد؟

(۱) در لغزش، کمتر و کوتاه‌تر و در سیل، بیشتر و طولانی‌تر

(۲) در لغزش، بیشتر و طولانی‌تر و در سیل، کمتر و کوتاه‌تر

۱۸۸- خشکسالی در چه مناطقی رخ می‌دهد و کدام نواحی در مقابل خشکسالی حساس‌ترند؟

(۱) مناطق بسیار خشک، خشک و نیمه‌خشک جهان - مناطق مجاور رأس‌السرطان و رأس‌الجدی

(۲) مناطق بسیار خشک، خشک و نیمه‌خشک جهان - عرض‌های جغرافیایی بالاتر از مدار رأس‌السرطان و پایین‌تر از مدار رأس‌الجدی

(۳) ممکن است در هر نوع اقلیمی اعم از خشک یا مرطوب روی دهد. - مناطق مجاور رأس‌السرطان و رأس‌الجدی

(۴) ممکن است در هر نوع اقلیمی اعم از خشک یا مرطوب روی دهد. - عرض‌های جغرافیایی بالاتر از مدار رأس‌السرطان و پایین‌تر از مدار رأس‌الجدی

۱۸۹- معمول‌ترین نوع خشکسالی کدام است و در رابطه با وضعیت این مناطق می‌توان گفت:

(۱) آب‌وهوایی - ممکن است تغییر کند.

(۲) زراعتی - همیشه ثابت بوده است.

(۳) آب‌وهوایی - همیشه ثابت بوده است.

۱۹۰- کدام گزینه توضیح درستی از «خشکسالی زراعتی» است؟

(۱) میزان ریزش‌های جوی کمتر از میانگین منطقه است و نیاز آبی گیاهان را برطرف نمی‌کند.

(۲) میزان بارش‌ها از حد میانگین منطقه کمتر و باعث از میان رفتن پوشش گیاهی آن شود.

(۳) میزان ریزش جوی کمتر از میانگین منطقه نیست ولی نیاز نوع زراعت را برطرف نمی‌کند.

(۴) میزان ریزش‌های جوی کمتر از میانگین منطقه نیست و مدت زمان کوتاهی بر محصولات زراعی اثر دارد.



تاریخ اکن کتاب  
تاریخ اکن کتاب

درس‌های تاریخ و جغرافیا زوج درس هستند، به سوال‌های یک درس پاسخ دهید.

تاریخ (۱) و (۲)

۱۹۱- کدام گزینه درباره تاریخچه گاهشماری در ایران و جهان صحیح می‌باشد؟

(۱) در گاهشماری خورشیدی- قمری، هر ۴ سال یک روز به سال می‌افزویند و به قولی کبیسه می‌گرفند.

(۲) در گاهشماری مصری، سال به ۱۲ ماه ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شود و پنج روز اضافی، به آخر ماه دوازدهم اضافه می‌شود.

(۳) گاهشماری اوستایی، در هر ۴ سال یک شبانه‌روز و در هر ۱۲۰ سال ۳۰ شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتد.

(۴) پس از آنکه امپراتوری روم دین مسیحیت را رسمیت بخشید، تولد حضرت مسیح (ع) به عنوان مبدأ گاهشماری رومیان تعیین شد.

۱۹۲- بنا به کدامیک از دلایل زیر، تمدن میسن در یونان باستان، دچار انحطاط و نابودی شد؟

(۱) رقابت با دولت هخامنشی بر سر آسیای صغیر

(۲) کشمکش با اقوام مهاجر هند و اروپایی

(۳) تداوم جنگ‌های پلوپونزی

۱۹۳- براساس یافته‌های باستان‌شناسی، بهترین نمونه از صنعت و هنر فلزکاری ایران در کدامیک از مناطق زیر یافت می‌شود؟

(۱) کرمان (۲) فروزن (۳) لرستان (۴) کاشان

۱۹۴- در دوران فرمانروایی کدام پادشاه سلسله هخامنشی، مصر از سیطره این حکومت خارج شد؟

(۱) اردشیر دوم (۲) اردشیر سوم (۳) داریوش سوم (۴) کورش دوم

۱۹۵- کدامیک از گزینه‌های زیر، از ویژگی‌های معماری دوران اشکانیان محسوب نمی‌شود؟

(۱) ساخت بناهای گنبدی و دارای ایوان (۲) ظرافت هنر گچ‌بری

(۳) استفاده از ستون‌های بلند در ساخت بنا (۴) رواج نقاشی دیواری

۱۹۶- در کدام گزینه، مهم‌ترین ویژگی تاریخ‌نگاری روایی به درستی ذکر شده است؟

(۱) نویسنده‌گان برخی نقدها و قضاوتها را درباره درستی و نادرستی اخبار ارائه می‌دهند.

(۲) مورخ به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند.

(۳) تاریخ‌نگاران، بدون هیچ‌گونه دخل و تصریف در روایتها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کنند.

(۴) مورخ با بررسی موشکافانه تمام اخبار و نقد آن‌ها، علل و آثار یک واقعه را تحلیل و تفسیر می‌کند.

۱۹۷- کدامیک از اقدامات پیامبر اسلام (ص) در بد و ورود به مدینه، سرآغاز تأسیس امت و حکومت اسلامی محسوب می‌شود؟

(۱) تنظیم پیمان نامه عمومی مدینه (۲) برقراری پیوند برادری میان مسلمانان

(۳) اعلان برائت از مشرکان مکه (۴) ساخت مسجد به عنوان محل حکومت

۱۹۸- در دوران ساسانی، سپاه ایران، با شکست مسلمانان در کدام جنگ، بیشتر متصرفات آنان را باز پس گرفت؟

(۱) جسر (۲) ذوقار (۳) نهادن (۴) جولا

۱۹۹- کدامیک از اقدامات زیر، به هولاکو خان، نوه چنگیز خان مغول، منتنسب نمی‌باشد؟

(۱) او با تسخیر بغداد و کشتن خلیفة عباسی، به حکومت خاندان بنی عباس پایان داد.

(۲) هولاکو، قدرت اسماعیلیان را با گشودن قلعه‌های مستحکم آنان از بین بردا.

(۳) او به منظور گسترش فتوحات در غرب آسیا، دوباره به ایران لشکرکشی کرد.

(۴) او در عین جالوت، شکست سختی را بر حکومت مملوکان مصر تحمیل کرد.

۲۰۰- چرا شورش افغان‌ها و تسخیر اصفهان در دوران صفویان یک تهاجم خارجی محسوب نمی‌شود؟ زیرا ...

(۱) آنان با نفوذ در شهرهای قلمرو صفوی، قیام خود را سازمان دادند.

(۲) قندهار بخشی از قلمروی حکومت صفوی به شمار می‌رفت.

(۳) شمار افغان‌های ساکن اصفهان در دوره صفوی بسیار زیاد بود.

(۴) شورش افغان‌ها به کمک دسیسه درباریان حکومت صفوی انجام شد.



چهارقایه  
کل کتاب  
چهارقایه  
کل کتاب

اگر به سؤال‌های درس تاریخ (۱) و (۲) پاسخ نداده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

جغرافیای پایه

۲۰۱- علم جغرافیا مانند سایر علوم در بهبود زندگی انسان نقش بسیاری دارد. برای مثال، ...

(۱) جغرافی دانان اطلاعات جغرافیایی به دست آمده را به صورت نمودارهای مختلف نمایش می‌دهند.

(۲) هرگاه جغرافی دانان با مسئله‌ای روبه‌رو شوند، برای پاسخ‌گویی به آن و انجام مطالعات خود به اطلاعات جغرافیایی نیاز دارند.

(۳) جغرافی دانان برای ایجاد یک فروشگاه در شهر، برخی ویژگی‌های لازم را بررسی می‌کنند.

(۴) جغرافی دانان برای شناسایی و تعیین منطقه مناسب کشت چای، همه ویژگی‌های لازم را بررسی می‌کنند.

۲۰۲- کدام گزینه، دلیل مناسبی برای عبارت زیر است؟

«میزان بارش در تبریز از شیراز بیشتر است.»

(الف) هوای سرد و مرطوب به سمت عرض‌های بالاتر حرکت می‌کند.

(ب) با صعود هوای گرم، رطوبت به صورت بارش نازل می‌شود.

(ج) تعداد مولکول‌های هوای سرد در واحد حجم بیشتر است.

(د) رطوبت موجود در هوای سرد، سریع‌تر متراکم می‌شود.

۴) ب و د

۳) ج و د

۲) الف و ج

۱) الف و ب

۲۰۳- چگونگی شکل‌گیری دشت زیر کدام است؟



(۱) در هنگام چین خوردن در حد فاصل تاقدیس‌ها و ناویدیس‌ها ایجاد شده است.

(۲) بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.

(۳) حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها است.

(۴) از دوران‌های زمین‌شناسی بسیار قدیم بر جای مانده و ناهمواری‌های جدید در روی آن‌ها ایجاد شده است.

**Konkur.in**

۲۰۴

- کدام گزینه راجع به نقش سکونتگاه‌ها، نادرست است؟

(۱) نقش سکونتگاه‌ها در چهره آن‌ها منعکس می‌شود و در نتیجه، سیمای سکونتگاه‌های مختلف با هم تفاوت دارد.

(۲) وضع جغرافیایی هر سکونتگاه اعم از طبیعی یا انسانی تعیین‌کننده نقش آن است.

(۳) امروزه اغلب سکونتگاه‌ها صرفاً یک نقش خاص دارند و این‌گونه از بقیه سکونتگاه‌ها متمایز می‌شوند.

(۴) نقش سکونتگاه ممکن است در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.

۲۰۵- مصدق «رابطه و کنش متقابل نواحی» را در کدام گزینه می‌توان یافت؟

(۱) در چهل سال اخیر، با ایجاد کارخانه‌های متعدد در امتداد محورهای ارتباطی شهر تهران، نواحی صنعتی پیرامون آن شکل گرفته است.

(۲) هزینه احداث راه‌آهن در نواحی کوهستانی و جلگه‌ای با یکدیگر متفاوت است.

(۳) کشورهای عضو اتحادیه اروپا، روزانه بیش از یک‌میلیارد دلار برای واردات نفت و گاز هزینه می‌کنند.

(۴) در پی پاکسازی قومی دولت میانمار و مهاجرت صدها نفر از مردم، ناحیه مسلمان‌نشین میانمار تخریب شده است.

۲۰۶- مهمترین ویژگی‌های مناطق خشک کدام‌اند؟

(۱) بارندگی کم و نامنظم و تبخیر زیاد

(۲) بارش یکسان در سال‌های مختلف و تبخیر زیاد

(۳) بارندگی کم و نامنظم و خشکی هوا و تبخیر کم‌تر از بارندگی سالیانه

(۴) بارش یکسان در سال‌های مختلف و خشکی هوا

۲۰۷- کدام موارد به ترتیب از نتایج هوازدگی شیمیایی و فیزیکی محسوب می‌شود؟

الف) تشکیل و تکامل خاک در نواحی گرم و خشک

ب) خرد شدن سنگ‌ها در نتیجه بیخ زدن آب در شکاف سنگ‌ها

ج) محو شدن صورت یک مجسمه سنگی

د) تخریب نمای ساختمان مرمری و آهکی در ناحیه‌ای استوایی

(۱) د، ب / الف، ج

(۲) ب، ج / الف، د

(۳) ج، د / الف، ب

۲۰۸- خصوصیت عمدۀ «کشت غله تجاری» کدام است؟

(۱) به طور تقریبی در همه شرایط آب و هوایی امکان کشت محصولات وجود دارد.

(۲) زمین‌های وسیع کشاورزی به تولید یک محصول خاص اختصاص دارند.

(۳) معمولاً در کنار مزارع، کارخانه‌هایی برای توزیع محصولات در بازارهای مصرف ایجاد شده‌اند.

(۴) این‌گونه مزارع در نواحی گرم و مرطوب، شامل محصولات استوایی است.

۲۰۹- در کدام گزینه، هدف از تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای، به درستی بیان شده است؟

Konkur.in

(۱) کاهش مالیات و تعرفه‌های گمرکی و افزایش تجارت بین کشورهای عضو

(۲) مقابله با کسری تجاری و بهبود استانداردهای زندگی و رفاه در کشورهای عضو

(۳) دستیابی به موازنۀ تجاری مثبت و حذف تدریجی تعرفه‌های گمرکی کشورهای عضو

(۴) محدود کردن واردات برخی کالاهای و کاهش تأثیرات منفی تجارت در میان کشورهای عضو

۲۱۰- «پیشتاز» بودن مرزهای بین دو کشور، مستلزم چه چیزی و دارای کدام ویژگی است؟

(۱) در نواحی خالی از سکنه ترسیم شوند. - مایه اختلاف و کشمکش بین دو کشور همسایه می‌شوند.

(۲) شرایط فرهنگی گروههای انسانی در آن در نظر گرفته شود. - مایه اختلاف و کشمکش بین دو کشور همسایه می‌شوند.

(۳) در نواحی خالی از سکنه ترسیم شوند. - این مرزها مشکلی ایجاد نمی‌کنند.

(۴) شرایط فرهنگی گروههای انسانی در آن در نظر گرفته شود. - این مرزها مشکلی ایجاد نمی‌کنند.



دوره میانی  
صفحه‌های ۲۸ تا ۲۶

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانشآموزان اجباری است.  
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

- ۲۱۱- چند مورد از عبارات زیر درباره آثار ابن سینا نادرست است؟

- شفاه فرهنگ‌نامه علم پزشکی

- نجات: بیانی مختصر در فلسفه ابن سینا

- انصاف: دارای ۲۸ جزء و شامل ۲۰ هزار مستalle

- دانشنامه عالی: شامل ابواب مختلف حکمت و به زبان فارسی

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

- ۲۱۲- کدام گزینه درباره طبیعت‌شناسی ابن سینا نادرست است؟

(۱) عنایت باری تعالی عبارت است از علم او از آن جنبه که خالق نظام احسن است.

(۲) طبیعت و جهان مادی موجود، بهترین نظامی است که می‌تواند در این مرتبه تحقق یابد.

(۳) عالم طبیعت و ماده از جهت بالقوه بودنش و فعلیت تدریجی خود با نظام احسن و کامل فاصله دارد.

(۴) هر کدام از اجزاء جهان طبیعت طبع و ذات غیریکسانی دارند که آن‌ها را به سوی هدفی خاص سوق می‌دهد.

- ۲۱۳- کدام گزینه با توجه به آراء ابن سینا نادرست است؟

(۱) طبیعت شیء تنها آن را به سوی خیر و کمال سوق می‌دهد.

(۲) در عالم شر مطلق وجود ندارد و تنها شر نسبی قابل بررسی است.

(۳) عالم طبیعت کامل‌ترین و بهترین شکل مراتب عالم می‌باشد.

- ۲۱۴- «علت آفرینش طبیعت از ذات الهی» و «علت تنظیم آن به صورت نظام احسن» به ترتیب، ... و ... می‌باشد.

(۱) عنایت الهی - علم الهی

(۲) عشق الهی - عنایت الهی

(۳) عالم الهی - عنايت الهي

- ۲۱۵- کدام گزینه مطابق با طبیعت‌شناسی ابن سینا صحیح است؟

(۱) مانع و سدی بر سر راه طبیعت شیء که تابع قضای الهی است وجود ندارد.

(۲) هیچ‌گونه شری در جهان که همان نظام احسن الهی است موجود نیست.

(۳) عنایت خداوند شر صادر نمی‌کند، بلکه شر در عالم ماده بالعرض است.

(۴) شرور و خیرات با هم وحدت دارند و هر شری باید خیر قلمداد شود.

- ۲۱۶- کدام گزینه در بیان نظر ابن سینا در باب خیر و شر در عالم مناسب‌تر است؟

(۱) در این عالم شر وجود ندارد و باید گفت که نظام طبیعت و اجزای آن خیر محض می‌باشند.

(۲) با توجه به نسبی بودن خیر و شر در مجموعه امور طبیعی، نمی‌توان درباره آن داوری و قضاؤت کرد.

(۳) شر تنها در بررسی یک پدیده در نظام کلی طبیعت مطرح می‌شود، و گرنۀ خود آن پدیده فی‌نفسه جز خیر نیست.

(۴) شرور تنها در تراجم پدیده‌های طبیعی در نسبت با هم مطرح می‌شوند، و گرنۀ نظام طبیعت رو به سوی خیر و کمال دارد.

- ۲۱۷- کدام گزینه تبیین مناسب‌تری درباره رابطه عقل و شهود از نظر سهورودی بیان می‌کند؟

(۱) شهود درونی در امتداد استدلال‌های عقلی و برهانی حاصل می‌باشد.

(۲) تمامی دستاوردهای عقلانی باید با ابزار شهود به دیگران انتقال یابد.

(۳) شهود درونی در صورتی ارزش معرفتی دارد، که عقلاً قابل اثبات باشد.

(۴) شهود و عقل هر دو مستقل از هم، واجد ارزش شناختی و معتبر هستند.

- ۲۱۸- کدام گزینه برای تبیین نسبت بین مفهوم «نور» در فلسفه سهورودی با مفهوم «وجود» مناسب‌تر است؟

(۱) تساوی

(۲) تباین

(۳) عموم و خصوص مطلق

(۴) عموم و خصوص من و مه

- ۲۱۹- کدام گزینه در تبیین عبارت زیر از کتاب درسی مناسب‌تر است؟

«در فلسفه سهورودی هر واقعیتی نور است، اما نه نور مطلق، بلکه درجه‌ای است از نور.»

(۱) در فلسفه سهورودی نور مترادف با وجود است.

(۲) هر واقعیتی در جهان بهره‌مند از ذاتی نورانی است.

(۳) هر آنچه که ذاتش از نور بی‌بهره باشد امری معده است.

- ۲۲۰- کدام استنباط درباره حقیقت نور و ظلمت در فلسفه سهورودی صحیح است؟

(۱) حقایق ظلمانی و فاقد نورانیت همان امور معده هستند.

(۲) آگاهی و حیات از آن موجوداتی است که بالذات نورافشانی می‌کنند.

(۳) حقیقت نور، برخلاف ظلمت، دارای درجات و مراتب گوناگون می‌باشد.

(۴) از نظر سهورودی ظلمت همان عدم حضور نور است و جهان جز حقیقت نور نیست.

کل کتاب  
صفحه‌های ۱۵۳

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.  
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

- ۲۲۱- کدام گزینه به فایده ایجابی دانش منطق اشاره می‌کند؟

- (۱) آشنایی با راههای جلوگیری از مغالطات
- (۲) شناخت نحوه صحیح استدلال کردن
- (۳) آشنایی با شرایط و قواعد تعریف صحیح
- (۴) شناخت قواعد غیراکتسابی اندیشیدن

- ۲۲۲- «صغر هنگام بازی شطرنج به احمد گفت: چرا بینطور بازی می‌کنی؟ تو نمی‌توانی مهره سرباز را سه خانه جلوتر برد و گفت: دیدی که می‌توانم!». در این عبارت چه مغالطه‌ای رخ داده است؟

- (۱) اشتراک لفظ
- (۲) توسل به معنای ظاهری
- (۳) ابهام در مرجع ضمیر
- (۴) مغالطة تکارشی کلمات

- ۲۲۳- هنگامی که یک مفهوم کلی در جایگاه مضاف و یک مفهوم جزئی در جایگاه مضافقیه قرار می‌گیرد، گروه اسمی حاصل شده در مجموع ... است و وجود انسان‌های گوناگون با اسم «علی» به معنای کلی بودن این مفهوم نیست، چون ...

- (۱) کلی - این افراد تنها تمایز وجودی دارند و هیچ افترقای در ذات ندارند.
- (۲) جزئی - این افراد تنها تمایز وجودی دارند و هیچ افترقای در ذات ندارند.
- (۳) کلی - کلی و جزئی بودن مفاهیم در اصل در بستر متن و سخن مشخص می‌شود.
- (۴) جزئی - کلی و جزئی بودن مفاهیم در اصل در بستر متن و سخن مشخص می‌شود.

- ۲۲۴- به ترتیب اشکال تعریف‌های زیر کدام است؟

- (الف) پرنده: جسمی که پرواز می‌کند.
- (ب) لوزی: شکلی محصور به چهار ضلع.
- (ج) جامع نیست - مانع و جامع نیست.
- (د) جامع نیست - مانع نیست.

- ۲۲۵- کدام گزینه درباره تعریف مفهومی صحیح است؟

- (۱) نسبت بین مفهوم عام و مفهوم خاص همواره عموم و خصوص مطلق است.
- (۲) امکان دارد بین مفهوم تعریف شده با هر کدام از مفاهیم عام و خاص عموم و خصوص مطلق برقرار باشد.
- (۳) در میان نسبت‌های حاصله از مفاهیم واقع شده در تعریف امکان وجود نسبت عموم و خصوص من وجه وجود ندارد.
- (۴) امکان دارد که مفهومی که در تعریف استفاده می‌شود، نسبت به مفهوم تعریف شده از جهتی عام و از جهتی اخص باشد.

- ۲۲۶- کدام گزینه درباره «استنتاج بهترین تبیین» **نادرست** است؟

- (۱) شامل دو مرحله برشمردن تبیین‌ها و استنتاج تبیین نهایی است.
- (۲) مقدمات آن می‌توانند از راههای شناختی گوناگون حاصل شوند.
- (۳) نتیجه این استدلال حکم بر اساس احتمال و جذابیت تبیین است.
- (۴) در علوم تجربی برای اثبات و یا رد نظریات علمی استفاده می‌شود.

- ۲۲۷- در کدام گزینه به ترتیب عکس مستوی، نقیض متداخل و متداخل نقیض قضیه «بعضی کتاب‌ها مفید نیستند» به درستی آمده است؟

- (۱) بعضی مفیدها کتاب نیستند - بعضی کتاب‌ها مفید هستند - برخی کتاب‌ها مفید هستند.
- (۲) عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد - بعضی کتاب‌ها مفید هستند - بعضی کتاب‌ها مضر نیستند.
- (۳) بعضی مفیدها کتاب نیستند - هر کتابی مفید است - بعضی کتاب‌ها مفید هستند.
- (۴) عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد - برخی کتاب‌ها مفید هستند - بعضی کتاب‌ها مفید هستند.

- ۲۲۸- اگر مقدمه اول قیاسی «بعضی الف ب نیست» و مقدمه دوم آن «هر ب ج است» باشد، ...

- (۱) قیاس شکل اول معتبر ساخته می‌شود.
- (۲) هیچ قیاس معتبری ساخته نمی‌شود.
- (۳) ممکن است نتیجه دارای کیفیت موجبه باشد.
- (۴) می‌توان یک قیاس استثنایی ساخت.

- ۲۲۹- اگر از قضیه «هر موجبه کلی از نوع قضایای محصوره است» نتیجه بگیریم «هیچ قضیه شخصیه‌ای موجبه کلی نیست» از چه طریقی نتیجه حاصل شده است؟

- (۱) مغالطة ایهام انعکاس
- (۲) قاعدة رفع تالی
- (۳) مغالطة وضع تالی
- (۴) قاعدة وضع مقدم

- ۲۳۰- «کار اشتباهت را توجیه نکن! تمام دنیا می‌دانند کار تو اشتباه بوده!». در این عبارت چه مغالطه‌ای وجود دارد؟

- (۱) بزرگنمایی و کوچکنمایی
- (۲) توسل به احساسات
- (۳) تله‌گذاری
- (۴) مسموم کردن چاه



# پاسخنامه

## دوازدهم انسانی

۱۴۰۱

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقت عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقت عام) ۰۲۱-۶۴۶۳

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است برگزاری کنکور و آموزش »

# پدیدآورندگان آزمون

## طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، محسن فدایی، فرهاد فروزان کیا، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری، سیدمحمد هاشمی	فارسی	
نوید امساکی، ولی برجی، امیر رضایی‌رنجبر، کاظم غلامی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه، سیده مهیا مؤمنی	عربی زبان قرآن	
محسن بیاتی، محمد رضایی‌بقا، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی کیم، احمد منصوری، فیروز نژادنیف، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
رحمت‌الله استیری، سپهر برومندپور، حسن روحی، محمد طاهری، سعید کاویانی، عقیل محمدی‌روش، محدثه مرآتی	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
محمد بحیرایی، محمد حمیدی، کورش داویدی، امیر زراندوز، جواد زنگنه قاسم‌آبادی، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، امیر محمودیان	ریاضی و آمار	
منتخب از سوال‌های کتاب آبی پیمانه‌ای ریاضی جامع کنکور انسانی – پایه دهم، یازدهم و دوازدهم	ریاضی و آمار – سوال‌های «آشنا»	
نصرین جعفری، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، مهدی ضیایی	اقتصاد	
منتخب از سوال‌های کتاب آبی پیمانه‌ای اقتصاد کنکور انسانی	اقتصاد – سوال‌های «آشنا»	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الباسی‌پور، پوریا حسین‌پور، مجتبی فرهادی، حسینعلی موسی‌زاده، رضا نوروزی‌بیگی	علوم و فنون ادبی	
ابراهیم احمدی، ولی برجی، محمد رضا سوری، مرتضی کاظم‌شیرودی، سیدمحمدعلی مرتضوی، مهدی نیکزاد	عربی زبان قرآن	
علی‌محمد کرمی، سیدعلیرضا علوبیان، جواد میرلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ	
زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، آزاده میرزاچی	جغرافیا	
آریتا بیدقی، علیرضا حیدری، فاطمه صفری	جامعه‌شناسی	
نیما جواهری، حسن صدری، الهه فاضلی	منطق و فلسفه	

## کریشنگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	منطق و فلسفه	جامعه‌شناسی	جغرافیا	تاریخ	علوم و فنون ادبی	عربی زبان قرآن	دین و زندگی	معارف اقلیت	زبان انگلیسی	جهانگردی	عربی زبان قرآن	ریاضی و آمار	فرموده	فارسی
محمد حسین اسلامی، محسن اصغری، مرتضی منشاری	سید علیرضا احمدی	کاظم کاظمی	نیما جواهری	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	نیما جواهری	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	نیما جواهری
درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی‌پور	نوید امساکی	نوید امساکی	درویشعلی ابراهیمی	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	زهرا دامیار	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان
سکینه گلشنی	محمد رضایی‌بقا	سیداحسان هندی	زهرا قموشی	-	دبورا حاتانیان	سعید آقچه‌لو، رحمت‌الله استیری، محمد حسین مرتضوی	سعید آقچه‌لو	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان
معصومه شاعری	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	سپیده جلالی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملار رمضانی، علی ارجمند، سحر محمدی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	سپیده جلالی	سپیده جلالی	سپیده جلالی	سپیده جلالی	سپیده جلالی	سپیده جلالی	سپیده جلالی	سپیده جلالی
فاطمه صفری	سارا شریفی	فاطمه فهمیان	زهرا قموشی	پوریا حسین‌پور، یاسین مهدیان، سیدعلیرضا علوبیان	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی	فریبا رنوفی	فاطمه صفری	فاطمه فهمیان						
پوریا حسین‌پور، یاسین مهدیان، سیدعلیرضا علوبیان	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی	زهرا دامیار	درویشعلی ابراهیمی	سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی مرتضوی	مهدی یعقوبیان	زهرا دامیار	میلاد هوشیار						
درویشعلی ابراهیمی	سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی مرتضوی	زهرا دامیار	زهرا دامیار	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	ستایش محمدی	زهرا دامیار	میلاد هوشیار						
فاطمه صفری، محمدابراهیم مازنی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	زهرا دامیار	فرهاد علی‌نژاد، امیر کیا باقری	نیما جواهری	نیما جواهری	زهرا قموشی	فاطمه صفری، محمدابراهیم مازنی	نیما جواهری						

## گروه فنی و تولید

سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)	مدیر گروه
زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)	مسئول دفترچه
مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: زهرا قموشی (اختصاصی)، فریبا رئوفی (عمومی)	گروه مستندسازی
مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)	حروف‌چین و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ



## «گزینه ۷» (سیدعلیرضا احمدی)

(الف) ایهام تناسب: «به» در معنای «بهتر» استفاده شده است و معنای انحرافی آن (میوه به) با واژگان گل، درخت و ثمر تناسب دارد.

(ب) مصراع دوم از لحاظ معنایی به مصراع اول وابسته است و هیچ کدام از مصراعها مصادقی برای دیگری نیست که بتوانیم اسلوب معادله در این بیت بیاییم.

(ج) تناقض: شاعر به جان مرگ (مفهومی که جاندار نیست) قسم می خورد.

(د) تشخیص و استعاره: خبر از پیروی مبتدا گردن بکشد.

(ه) معنای بیت: گردن من از طول نیزه‌ها بلندتر است. دلیل شاعرانه‌ای ذکر نشده است که حسن تعلیل داشته باشیم.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

## «گزینه ۸» (کاظم کاظمی)

مجاز: دیده حلق ← نظر یا نگاه حلق / کنایه: مردم دیده شدن ← عزیز و گرامی شدن / ایهام تناسب: مردم ← ۱- مردمک (معنای قابل قبول)

۲- افراد (با حلق تناسب دارد). / تشبیه: [تو] به مردم (مردمک); یعنی مانند مردمک، ارزشمند می شوی.

## تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: تشبیه: ماه چو مشتری / ایهام تناسب: مشتری

گزینه ۲: تشبیهات: مهر رخ و سرو قد / ایهام تناسب: مهر (اول)

گزینه ۳: تشبیه: زال جهان / مجاز: کف (دست) / کنایه: بلند آشیان بودن (فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

## «گزینه ۹» (سیدمحمد هاشمی - مشهور)

(ه) ایهام تناسب: پیوسته: ۱- همیشه ۲- بهم رسیده، در تناسب با ابرو، باید اور ابروی بهم پیوسته می باشد. / ب) حس‌آمیزی: «تلخ‌روی و جواب خشک» / د) تلمیح: اشاره به آیه: «اتا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَالْجَيَالِ فَأَبْيَانُ أَنْ يَحْمِلُنَّهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَخَمَّلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ طَلُومًا جَهْوَلًا» / ج) پارادوکس: غایب همیشه حاضر / الف) تشبیه: زیباتر دانستن معشوق از سرو (تشبیه تفضیلی).

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

## «گزینه ۱۰» (مسنون اصغری)

در مصراع دوم «کمتر»، در مصراع سوم «چه طرفه شاخنbat» و در مصراع چهارم «دل‌پذیرتر» مبنده است. فعل مصراع اول در معنای «وجود دارد» به کار رفته است و استنادی نیست.

## تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱۱: مضافق‌الیه‌ها: باع من – حاجت سرو – حاجت صنوبر – شمشاد من

گزینه ۱۲: ترکیب‌های وصفی: چه حاجت، شمشاد خانه‌پرور – چه طرفه شاخنbat در مصراع چهارم ترکیب وصفی به کار نرفته است. (دل‌پذیر مبنده است).

گزینه ۱۳: ضمیر متصل در مصراع چهارم «مضافق‌الیه است» (که میوه‌اش ...)

(فارسی ۳، ستور، ترکیبی)

## «گزینه ۱۱» (کاظم کاظمی)

فعال «هست» و «نیست» به ترتیب در معنای «وجود دارد» و «وجود ندارد» فعل استنادی محسوب نمی شوند و در مصراع اول شیوه بلاعی وجود دارد؛ بازگردانی جمله: چشم دشمن من بر حدیث من بگریست.

## تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱۴: ای «ی» در «بی خبری» معادل فعل استنادی «هستی» و جمله پایانی به شیوه «بلاغی» است. (ندانی دردم → دردم نمی‌دانی)

گزینه ۱۵: فاقد فعل استنادی و شیوه «بلاغی» است. (شدم: رفتم)

گزینه ۱۶: دارای فعل استنادی (باشد) در مصراع دوم و شیوه «بلاغی» است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

## فارسی (۲) و (۱)

## «گزینه ۱» (مرتفی مشاری - اردبیل)

واژگان هم معنی عبارت‌اند از:

گزینه ۱: چالاک / گزینه ۲: مشتاق / گزینه ۴: گرمرو

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

## «گزینه ۲» (فرهاد فروزان‌کیا - مشهور)

گروه واژگان زیر در تست نادرست معنا شده‌اند:

مولع: بسیار مشتاق (صفت است. در تست به صورت اسم، معنا شده است).

هیزیر: پسندیده و چالاک (توجه کنید که هیزیر به معنای شیر است).

غایی: نهایی (غایت به معنای نهایت و فرجام است).

غنا: بی‌نیازی (توجه کنید که غنا به معنای سرو و نغمه و دستگاهی در موسیقی است).

## نکته مهم درسی:

ویله: ناله، آواز؛ را «یله» به معنای رها و آزاد [صفت] اشتباه نگیرید.

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

## «گزینه ۳» (حراس: هراس)

واردهای فراغ به معنای «آسودگی خاطر» و «مستولی» به معنای «غالب و چیره»،

درست نوشته شده‌اند.

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

## «گزینه ۴» (فرهاد فروزان‌کیا - مشهور)

گزینه ۴: در این گزینه کلمه «عمارت» صحیح است: توجه به واژگان «خراب» و

«جند» که با عمارت [خراب] ارتباط دارند، راهگشا خواهد بود.

## بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در این گزینه «نقض» صحیح است: اگر [حتی] صد سال اشک از دیده

بباری، یک بار هم پیمان شکنی از روگار یا آوارا پاک نخواهد شد. توجه به مصراع اول راهگشا خواهد بود. نغز به معنای دل‌پذیر، سنتیتی با تصویر مصراع نخست ندارد.

گزینه ۲: در این گزینه کلمه «اواني» صحیح است: واژگان هدایت با دلیل در مصراع نخست و وقت با اوان در مصراع دوم پیوستگی معنای دارند. توجه فرمایید که نشانه مفعول «مر» پیش از مفعول می‌آمده و یک ویژگی سبکی است که بعدها از میان رفت.

گزینه ۳: در این گزینه کلمه «فراغ» صحیح است: بیدل در این بیت به تمجید از «کنج فراغ» ارزشمند خود می‌پردازد.

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

## «گزینه ۵» (سیدمحمد هاشمی - مشهور)

سراینده بیت، سعدی، به سروden شعر حمامی، مشهور نیست.

(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، صفحه ۵۵)

## «گزینه ۶» (ممسن اصغری)

ایهام تناسب: طالع: ۱- نمایان و آشکار (معنای موردنظر)، ۲- بخت و اقبال (معنای

موردنظر نیست، اما با کوکب تناسب دارد). / مهر: محبت (معنای موردنظر نظر است) ۲-

خورشید (معنای موردنظر نیست، اما با کوکب و طالع و تاب تناسب دارد). استعاره: تاب (گرمی و حرارت) استعاره از عشق

تشبیه: کوکب حسن (اضافه تشبیه)

مجاز: سینه مجاز از دل و وجود

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)



(مسنون خدایی - شیراز)

**۱۶- گزینه «۲»**

مفهوم مشترکی که از ابیات «۱، ۳ و ۴» و بیت «دل چه بنده در این سرای مجاز؟ همت پست کی رسد به فراز؟» در صفحه ۱۲۷ فارسی ۳ دریافت می‌شود این است که به «وادی طلب» اشاره دارد، (سالک در وادی طلب) مال دنیا و جاه و آرزوها را ترک می‌گوید ولی مفهوم بیت گزینه «۲»، «به سختی‌ها و خطوات راه عشق» اشاره دارد. در ضمن بیت گزینه «۲» با بیت سؤال ۲ قلمرو فکری «شیمرمودی باید این ره را شگرف/ زانکه ره دور است و دریا ژرف ژرف» قرابت مفهومی دارد.

توجه: «قطع» اولی در بیت گزینه «۴» به معنای «طی کردن مسافت» و «قطع» دومی به معنای «بریدن و جدا کردن» است که همین امر «جناس تام» ایجاد نموده است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۲۷)

(فرهاد فروزان‌کیا - مشهور)

**۱۲- گزینه «۳»**

سفیدی از هر سر موی من، راه مرگ را می‌سازد.

در بیت دوم «تیست» کارکرد استنادی ندارد و نیازمند مستند نیست.

از عمر، هیچ، جز طول امل (= آرزو) برای من، در کف نمانده است.

(فارسی ۳، ستور، ترکیبی)

(سید محمد هاشمی - مشهور)

**۱۷- گزینه «۳»**

در این بیت، تأکید شده است که دل را از آلودگی‌ها دور نگه داریم تا زنگارهای گننه آن را آلوده نسازد، اما در صورت سؤال، مفهوم کلی ریاضی آن است که: انسان، جانشین خداوند بر روی زمین است و می‌تواند تمامی اسرار آفرینش را در وجود خود بیابد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۲۷)

(سید علیرضا احمدی)

**۱۳- گزینه «۳»**

در ابیات «الف» و «د» حرف ربط وابسته‌ساز به قرینه معنی حذف شده است، ولی بنابر معنای بیت، وابستگی جملات مشخص شده به سایر جملات قابل درک است.

بیت «الف»: دریغا [که] نیست چشم اعتباری (جمله پیرو).

بیت «د»: [اگر] عافیت می‌خواهی (جمله پیرو)، نظر در منظر خوبان مکن.

**شرح سایر ایات:**

ب) «تا» در صورتی که بیانگر انتهای محدوده زمانی یا مکانی باشد، حرف اضافه است؛ نه حرف ربط وابسته‌ساز.

ج) «که» در صورتی که معنای «چه کسی» بدهد، قید پرسش است؛ نه حرف ربط وابسته‌ساز.

ه) «چو» در صورتی که معنای «مانند» داشته باشد، حرف اضافه است؛ نه حرف ربط وابسته‌ساز.

بنابراین جملات مذکور در بیت «ب»، «ج» و «ه» وابستگی دستوری به جمله دیگری ندارند و نمی‌توان آن‌ها را جمله پیرو قلمداد کرد.

(فارسی ۱، ستور، صفحه‌های ۷۹ و ۱۰)

(کاظمی)

**۱۸- گزینه «۳»**

مفهوم عبارت صورت سؤال، «کارساز بودن» یا «نتیجه گرفتن» از صبر و تحمل است و این مفهوم در ابیات «الف، ج، د» دریافت می‌شود.

**مفاهیم ایات مورد نظر:**

ب) صبر بر بعضی دردها ممکن نیست.

ه) روزگار بیشتر با اهل صبر سرستیز دارد.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۵۴)

(مسنون خدایی - شیراز)

**۱۴- گزینه «۴»**

در پایان هر دو مصراع بیت، اولی فعل «است» به قرینه معنی حذف شده است و در پایان بیت دوم فعل «دارد» به قرینه لفظی حذف شده است و واژه «غچه» نقش دستوری «نهاد» دارد، در نتیجه این گزینه کاملاً درست است.

در ضمن «حروف ندا» هم باعث شده که فعل به قرینه معنی حذف شود.

**شرح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «شرمزده نقش» مستند دارد نه قید.

گزینه «۲»: «واو» در بیت اولی «حروف عطف» است، ولی در بیت دومی «حروف ربط».

گزینه «۳»: «کجا» قید است، ولی واژه‌های «حیران و خجل» به ترتیب «مستند» و «معطوف به مستند» هستند.

(فارسی ۱، ستور، ترکیبی)

(هرتضی منشاری - اردبیل)

**۱۹- گزینه «۴»**

**تشییر مواد نادرست:**

مفهوم بیت «الف»: تنها عاشق حقیقی، محروم اسرار عشق است. (محرم بودن عاشق حقیقی)

مفهوم بیت «ج»: ارزشمندی و کمال به واسطه سوختن دل (ارزشمند شدن به واسطه تحمل رنج و سختی)

(فارسی ۱، مفهوم، ترکیبی)

(مسنون اصغری)

**۱۵- گزینه «۲»**

الف) بی نیازی از دنیا و غبی: استغنا (وادی چهارم): هشت جنت نیز این جا مردهای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است

ب) خاموشی عارفانه: فقر و فنا (وادی هفتم):

بعد از این وادی فقر است و فنا / کی بود این جا سخن گفتن روا

ج) برخورداری عارف از آگاهی و بصیرت: معرفت (وادی سوم):

هر یکی بینا شود بر قدر خویش / باز یابد در حقیقت صدر خویش

د) ترک تعلقات مادی: طلب (وادی اول):

مال این جا باید انداختن / ملک این جا باید در باختن

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۲۵)

(مسنون خدایی - شیراز)

**۲۰- گزینه «۴»**

بیت صورت سؤال در ستایش «وطن» است، ولی ابیات گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» در ستایش «غربت» است، در نتیجه با هم تقابل معنایی دارند.

در ضمن: بیت گزینه «۴» تأکید بر «داشتن همنشین و همدم» است. همنشین داشتن در غربت بهتر از تنها بیان در وطن است. (در این بیت شاعر «غربت» را بر وطن ترجیح نداده است.)

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۱۲۵)

forum.konkur.in



(ولی برجهی - ابهر)

در گزینه «۱»، «أَكْبَرُ الْمَقَابِرُ» ترکیب اضافی است نه وصفی، پس باید به صورت (بزرگترین قبرستان‌ها) ترجمه شود. در گزینه «۲»، «فُرْشَةُ الْأَسْنَانِ» به معنای (مسوک) است نه خمیر دندان؛ همچنین «ملابسی» به معنای (لباس‌هایم) می‌باشد. در گزینه «۴» «تَجَلَّى» ماضی از باب «تَفَقَّلَ» است و مضارع نیست بنابراین ترجمه درست آن (جلوه‌گر شده است) می‌باشد.

(ترجمه)

## ۲۶- گزینه «۳»

در گزینه «۱»، «أَكْبَرُ الْمَقَابِرُ» ترکیب اضافی است نه وصفی، پس باید به صورت (بزرگترین قبرستان‌ها) ترجمه شود. در گزینه «۲»، «فُرْشَةُ الْأَسْنَانِ» به معنای (مسوک) است نه خمیر دندان؛ همچنین «ملابسی» به معنای (لباس‌هایم) می‌باشد. در گزینه «۴» «تَجَلَّى» ماضی از باب «تَفَقَّلَ» است و مضارع نیست بنابراین ترجمه درست آن (جلوه‌گر شده است) می‌باشد.

(ترجمه)

## عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)

## ۲۱- گزینه «۳»

«خَلَقَ اللَّهُ: آفرینش خدا (رد گزینه ۲) / «أَرْوَنِي»: به من نشان دهید (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «الْأَذْنَينِ مِنْ دُونِهِ»: کسانی که غیر او هستند (رد گزینه ۴) دقت شود «آن‌ها» در گزینه «۲» اضافی است.

(ترجمه)

(کاظم غلامی)

## ۲۷- گزینه «۴»

ترجمه صحیح سایر گزینه‌ها:  
گزینه «۱»: در گناهان، دوستانت را همراهی نکن بلکه آنان را از ارتکاب آن‌ها منع کن.  
گزینه «۳»: بارش برف در شهر ما به خاطر بالا رفتن دمای هوا چه کم است!  
گزینه «۴»: گیاهان دارویی در درمان بسیاری از بیماری‌ها نقش مهمی ایفا می‌کنند.

(ترجمه)

(نوید امساک)

## ۲۸- گزینه «۳»

سکوت زبان: سکوت اللسان (رد گزینه ۴) / سبب می‌شود: یُسْبِبُ (رد سایر گزینه‌ها) / سلامتی انسان: سلامة (صحة) الإنسان (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

## ترجمه متن درگ مطلب:

اسم از اقسام سه‌گانه کلمه است و به هر کلمه‌ای گفته می‌شود که معنی دارد بدون اینکه زمان مشخصی داشته باشد؛ در هر نامگذاری یک مسمتاً (نامیده شده) وجود دارد. مسمتاً همان چیزی است که اسم بر آن دلالت می‌کند و به دو حالت است: ممکن است در همان معنا و وزیری‌هایی باشد که اسم بر آن‌ها قرار دارد، مانند نامهای قرارداده شده توسط خداوند عز و جل و اولیا و ممکن است هیچ ارتباط مشخصی بین مسمتاً و اسم نبینیم مانند نامهایی که ما معمولاً بر افراد می‌گذاریم. «صادق» اولیای خدا در اسم و مسمتاً بطور کامل صادق (راستگو) است اما «صادق» ما ممکن است دروغگو باشد  
نامگذاری فرزندان امری مهم است و از پیامبر خدا (ص) آنچه که بر خوب نامگذاری کودن فرزندان توسط والدین دلالت می‌کند، روایت شده است، و این چیزی است که در زمان ما گاهی اوقات بدان توجه نمی‌شودا

(امیر رضایی رئیس)

## ۲۹- گزینه «۲»

در گزینه «۲» آمده است: «بعضی از مردم اسم‌هایی دارند که معادل توصیفات و کارهای آنان است!» که مطابق متن صحیح است.

## تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اسم به هر کلمه‌ای گفته می‌شود که معنی مشخصی ندارد! (نادرست)  
گزینه «۳»: همه مردم به خوب نامگذاری کردن پسران و دخترانشان توجه می‌کنند! (نادرست)  
گزینه «۴»: ارتباط مشخصی بین اسم و مسمتاً وجود دارد، پس ما باید آن را در کنیم! (نادرست)

(درگ مطلب)

(ولی برجهی - ابهر)

## ۲۲- گزینه «۱»

«يَعْجَبُنِي»: خوش می‌آید، مرا در شگفت می‌آورد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «يَتَرَاحَمُ النَّاسُ»: مردم با هم مهربانی می‌کنند (رد گزینه ۴) / «يَسْأَدُ»: (مضارع مجھول) مورد کمک واقع شوند، یاری می‌شوند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «فِي حَيَاتِهِمْ»: (متعلق به بخش دوم عبارت) در زندگی خود، در زندگی شان (رد گزینه‌های ۲ و ۳) نکته: «يَتَرَاحَمُ» جمله وصفیه و مضارع است که فعل عبارت قبلی نیز مضارع است و در این حالات، جمله وصفیه بنا به نیاز جمله می‌تواند به صورت مضارع الترامی یا مضارع خباری ترجمه شود.

(ترجمه)

(الله مسیح فواد)

## ۲۳- گزینه «۴»

«أَمَالُكُ الْعَظِيمَةِ»: آرزوهای بزرگت (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «يَسْتَغْرِقُ»: زمان می‌برد، می‌گیرد (رد گزینه ۲) / «أَنْتَ تَتَحَلَّ»: آراسته می‌باشی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «هذا الطريق»: این راه (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

(کاظم غلامی)

## ۲۴- گزینه «۴»

«لنشهد»: برای اینکه شاهد باشیم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «النَّمْوُ الْمَحْوُظُ»: رشد قابل ملاحظه (معرفه است) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فِي بِلَادِنَا»: در کشورمان (رد گزینه ۲) / «عَلِيَّاً أَنْ تَعْبِرَ»: باید تغییر بدیم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أَسَالَيْبُ الْأَطْفَالِ التَّرْبِيَّةِ»: روش‌های تربیتی کودکان (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

(ولی برجهی - ابهر)

## ۲۵- گزینه «۳»

«مِنَ الْعَجَابِ»: از شگفتی‌هاست، از عجایب است (رد گزینه ۱) / «اللَّقَطَ»: گربه دارد (رد گزینه ۱) / «السَّانُ مَمْلُوُّاً» (موصوف و صفت): زبانی پر، زبانی لبریز (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تَفَرَّزَ»: ترشح می‌کند (رد گزینه ۲) / «الْتَّلَعِقُ»: تا بلیسد (رد گزینه ۴) / «الْتَّلَامِهَا السَّرِيعَ»: برای بهبودی سریع آن‌ها (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)



(سیده مهیا مؤمنی)

**«گزینه ۳۵»**

روستا: مکانی کوچکتر از شهر است و تعداد ساکنانش کم است، «القرية» نیز نامیده می‌شود.

**بررسی سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: مترادف «الشواطئ: ساحل‌ها» (المَصَافِي: پالایشگاه‌ها) نمی‌باشد.  
گزینه «۲»: جعد نمی‌تواند هم زمان دو جهت را بینند بلکه این از ویژگی‌های «الجرياء: آفتتاب‌پرست» می‌باشد.

گزینه «۳»: جمع «الإعصار: گردباد» «الأعاصير» است و جمع «الغضار: دوره، زمانه» «الأعصار» می‌باشد.

(واژگان)

(امیر رضائی رنپیر)

منظور از عبارت داده شده، در «گزینه ۳» آمده است: «گاهی تعارضی میان اسم و مسمتاً در ویژگی‌ها می‌بینیم!»

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: ما نباید اسم «صادق» را بر فرزندان خود بگذاریم! (نادرست)

گزینه «۲»: گویی خداوند بعضی اسم‌ها را فقط برای اولیای خود انتخاب کرده است! (نادرست)

گزینه «۴»: هیچ کس نمی‌تواند مطابق مفهوم اسمش با دیگران رفتار کند! (نادرست)

(درک مطلب)

**«گزینه ۳۶»**

(سیده مهیا مؤمنی)

**«گزینه ۳۶»**

در این گزینه کلمات مترادف یا متضادی وجود ندارد.

**بررسی سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: «تبليغ = وَصْل»: رسید

گزینه «۲»: «الإنتاج: تولید کردن ≠ الاستهلاك: مصرف کردن»

گزینه «۴»: «عالَم ≠ جاهَل»

(واژگان)

(امیر رضائی رنپیر)

صورت سؤال، موضوعی را می‌خواهد که در متن درک مطلب نیامده است؛ «توصیفات اسم و سایر انواع کلمه» در متن ذکر نشده است.

**ترجمه گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: چگونگی ارتباط میان اسم و مسمتاً

گزینه «۳»: اسم‌های متضاد و معادل برای مسمایشان

گزینه «۴»: چگونگی نامگذاری کردن اشخاص توسط مردم

(درک مطلب)

**«گزینه ۳۷»**

(نوید امساکی)

**«گزینه ۳۷»**

صورت سوال فعلی را می‌خواهد که مصدر آن بر وزن «تفعیل» است. فعل «تصدق» از باب تفعیل بوده و مصدر آن «تصدیق» بر وزن تفعیل می‌باشد.

**بررسی سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۲»: «يحاولون» از باب «مفاعلة» و مصدر آن «محاولة» می‌باشد

گزینه «۳»: «تحترم» از باب «افتعال» و مصدر آن «احترام» می‌باشد

گزینه «۴»: در این گزینه فعلی وجود ندارد. («تعلم» خودش مصدر باب «تفعل» است)

(قواعد فعل)

(سید محمدعلی مرتفعی)

«اسم فاعل....» نادرست است. «مُحدَّد» به معنی «مشخص شده، تعیین شده» اسم مفعول است، نه اسم فاعل.

(تمثيل صرفی و مثل اعرابی)

**«گزینه ۳۸»**

(کاظم غلامی)

**«گزینه ۳۸»**

منظور از «فعلٌ فاعلٌ محدودٌ» همان فعل مجهول است. در گزینه‌های «۳» و «۴» فعل مجهولی وجود ندارد. («تُنَرُّ» و «يُجَبَّ» با توجه به معنای جمله معلوم هستند) در گزینه «۱»، «لم يُعرَف» فعل مجهول است؛ ولی چون پس از اسم نکره آمده نقش خبر را ندارد. اما در گزینه «۲»، «خَلَقُوا» فعل مجهولی است که نقش خبر را دارد.

(أنواع مملاط)

(سید محمدعلی مرتفعی)

خبر، مبتدءه: «أسماء» نادرست است. در متن درک مطلب، «أسماء» اسم نکره و « يجعلُ» جمله وصفیه (جمله بعد از نکره) برای توصیف آن است.

همچنین دقت داشته باشید که «أسماء» خود مجرور به حرف جر است و نمی‌تواند مبتدأ باشد.

(تمثيل صرفی و مثل اعرابی)

**«گزینه ۳۹»**

(الله مسیح فواد)

**«گزینه ۳۹»**

در گزینه «۳»، «البلاد» جمع مکسری است که مبتدا شده پس اعراب آن مرفوع است.

(قواعد اسم)

(سیده مهیا مؤمنی)

«شَعْلَةَ» (خبر «ليس» و منصوب است) و «المُجاوِرَةَ» به ترتیب اسم فاعل از باب‌های تَفْعَل و مُفَاعَلَه هستند و به این صورت صحیح می‌باشند.

(فقط هر کات)



## (محمد رضابی‌بقا)

## «۴۵- گزینه» ۳

این که گاهی از علوم مختلف کمک می‌گیریم تا حکمت احکام و دستورات الهی را به دست بیاوریم، یک تلاش خوب و ارزشمند است. اما باید توجه داشته باشیم که آن‌چه ما کشف می‌کنیم، در برابر علم بی‌نهایت الهی که وضع کننده (شارع) این احکام است، بسیار ناچیز است. بنابراین نباید پسنداریم که با فهمیدن یکی از حکمت‌های یک دستور الهی به همه حکمت‌های آن بی‌بردهایم و این فهم را مبنای تصمیم‌گیری قرار دهیم.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۰)

## (محمد رضابی‌بقا)

## «۴۶- گزینه» ۳

مطابق آیه شریفه «وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنَّ خَلْقَكُمْ إِذَا جَاءُوكُمْ لِتُسْكِنُوهُنَّا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مُودَةً وَ رَحْمَةً أَنَّ فِي ذَلِكَ لَا يَاتِي لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» حکمت آفرینش نشانه‌هایی مانند همسران آرامش‌بخش، تفکر در نشانه‌های الهی است و لازمه این آرامش دوستی و مهربانی میان همسران است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه ۱۲۶)

## (محمد رضابی‌بقا)

## «۴۷- گزینه» ۲

براساس آیه شریفه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رَحْمَةٌ بَيْنَهُمْ»، همراهان پیامبر باید به سخت‌گیری بر جبهه باطل و دوستی با جبهه حق مباردت ورزند تا در روابط بین ملت‌ها تحول ایجاد شود.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

## (مسنن بیاتی)

## «۴۸- گزینه» ۴

عبارت «منافع للناس» اشاره به «شراب» دارد. آنان که شراب می‌فروختند منفعت خوبی به چنگ می‌آوردند و اقتصادشان رونق داشت.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۱)

## (سید احسان هنری)

## «۴۹- گزینه» ۱

مسئولین باید اقتصاد کشور را به گونه‌ای مدیریت کنند که سه هدف زیر محقق شود: ۱- استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ بیگانگان، ۲- پیشروی به سوی عدالت و قسط و کاهش فاصله طبقاتی، ۳- حرکت به سوی آبادانی و عمران در عین دوری از دنیازدگی و تجمل گرایی

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۷)

## (فیروز نژاد نجفی)

## «۵۰- گزینه» ۲

از برنامه‌های مهم پیامبر اکرم (ص) ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد انسان‌ها و مانع اصلی فساد و تباہی بود. رسول خدا در این زمینه با گفتار و رفتار خوش انشایی عظیم پدید آورد. آیه «وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنَّ خَلْقَكُمْ مَنْ افْسَكُمْ إِذَا جَاءُوكُمْ لِتُسْكِنُوهُنَّا...» بیانگر این مفهوم است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

## (ولی برهی - ابره)

سؤال خواسته است گزینه‌ای را پیدا کنید که در آن فعلی مورد تأکید قرار گرفته است. در این نوع سوالات، باید سراغ مفعول مطلق تأکیدی بروید. در گزینه «۱» «ظلماء» مفعول مطلق نوعی است چون پس از آن صفت به کار رفته است. در گزینه «۲» «تفکیر» مفعول مطلق نوعی است چون پس از آن صفت (جمله وصفیه هم صفت محسوب می‌شود) به کار رفته است. در گزینه «۳»، «هجوماً» مفعول مطلق تأکیدی است و پس از آن صفت یا مضاف‌إلهی به کار نرفته است و برای تأکید فعل «تَهْجُم» می‌باشد. در گزینه «۴»، مفعول مطلقی وجود ندارد و «إِخْتَلَالًا» نیز مفعول (به) است.

## (مفعول مطلق)

## «۴۰- گزینه» ۳

## دین و زندگی (۳) و (۱)

## (مهدی فرهنگیان)

رسول خدا به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه‌ای بنا نهاد که در آن جامعه، به جای حکومت ستمگان و طاغوتیان، ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی استوار گردد. خداوند در این باره می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطْبِعُوا لِنَّهُ وَ اطْبِعُوا الرَّسُولَ وَ اولِي الْأَمْرِ مَنْ كُمْ...» در مقابل آن به عنوان مثال حکومت خلفای بنی‌امیه و بنی عباس بود که آنان از دایرة ولایت الهی خارج شدند و نه براساس دستورات الهی بلکه براساس امیال خود حکومت می‌کردند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

## (مهدی فرهنگیان)

شرط‌بندی از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن، (حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی) حرام می‌باشد.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۶)

## (مرتضی محسنی‌کبیر)

گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در تگریش انسان‌ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود و اولین آیاتی که بر رسول خدا نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره داشش و آموختن بود.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۲۸)

## (مرتضی محسنی‌کبیر)

نمی‌توان بایدها و نبایدهای دینی الهی را با قوانین بشری که اهداف محدود و کوچکی دارند، مقایسه کرد؛ زیرا خداوند می‌داند (علم الهی)، آن گنایه مانع بزرگی بر سر راه سعادت و نعمت‌های ابدی است، نعمت‌هایی که خداوند بخشی از آن را در قرآن کریم به ما معرفی کرده است و مراتبی از آن هم که اخروی است در این دنیا قابل توصیف نیست. در حدیث قدسی می‌خواهیم که خداوند به پیامبر (ص) می‌فرماید: «بِرَأْ بَنْدَگَانْ نیکوکارم چیزهایی ذخیره کرده‌ام که نه چشمی دیده، و نه گوشی شنیده و نه به ذهن کسی خطور کرده است.»

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۰۹)



(محمد رضایی بقا)

**«گزینه ۲» ۵۷**

خداآوند در آیه ۷۷ سوره آل عمران می‌فرماید: «کسانی که پیمان الهی و سوگنهای خود را به های ناچیزی می‌فروشند، آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت... و عذاب دردنگی برای آن‌هاست». هم‌جنین در آیه ۱۸ سوره نساء می‌فرماید: «برای کسانی که کارهای زشت انجام دهد و هنگامی که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسید می‌گوید: «لان توبه کردم، پذیرفتنه نیست... و این‌ها کسانی هستند که عذاب دردنگی برایشان فراهم کردیم».» (دین و زندگی ا، درس‌های ۸ و ۹، صفحه‌های ۸۷ و ۹۱)

(مسن بیاتی)

**«گزینه ۲» ۵۸**

از امام علی (ع) پرسیدند: زیرک‌ترین انسان کیست؟ فرمودند: «کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد». از پیامبر (ص) پرسیدند: باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟ فرمودند: «آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند». (دین و زندگی ا، درس‌های ۴ و ۹، صفحه‌های ۳۹ و ۱۰۰)

(مسن بیاتی)

**«گزینه ۳» ۵۹**

وارد (الف، د) ارتباط مناسبی دارد.  
بررسی نادرستی سایر موارد:  
ب) امام صادق (ع) فرمود: فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه کند – هر چند والدین در حق او کوتاهی و ظلم کرده باشند – نمازش از سوی خدا پذیرفته نیست. (روزه ذکر نشده است).  
ج) عالم قیامت ← الیوم نختم علی افواههم

(دین و زندگی ا، درس‌های ۷، ۱۲ و ۱۳، صفحه‌های ۱۳۴، ۶۵، ۶۴ و ۱۱۶)

(مسن بیاتی)

**«گزینه ۱» ۶۰**

یکی از تفاوت‌های انسان با گیاهان و حیوانات در چگونگی رسیدن به اهداف این است که انسان خود باید هدف از خلقت خود را بشناسد و آن را انتخاب کند و به سوی آن گام بردارد، در حالی که گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سوی هدف خود حرکت می‌کنند. این نکته بیان‌گر اختیار انسان است که در آیه «انا هدینه السبيل اما شاکرا و اما کفروا» به درستی بیان شده است. (دین و زندگی ا، درس‌های ۱ و ۵، صفحه‌های ۱۹ و ۶)

**زبان انگلیسی (۳) و (۱)**

(رحمت‌الله استپری)

**«گزینه ۴» ۶۱**

ترجمه جمله: «فکر می‌کنم اولین چیزی که باید به عنوان یک باغبان باندی این است که گیاهان به چیزی فراتر از آب برای رشد خوب و سریع نیاز دارند».

نکته مهم درسی:

کلمه "need" به معنای «نیاز داشتن» یک فعل "state" (حالت) می‌باشد و نمی‌تواند به صورت استمراری به کار رود (رد گزینه‌های ۱ و ۲). از سوی دیگر، مقایسه‌ای بین دو مورد انجام نمی‌شود که بخواهیم "than" را در انتهای جای خالی قرار دهیم (رد گزینه «۳»).

(گرامر)

(احمد منصوری)

**«گزینه ۱» ۵۱**

کم ارزش شدن: معتقدین به معاد بی‌ارزش شدن و زیر سوال بردن خلقت حکیمانه: منکرین معاد (دین و زندگی ا، درس ۴، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۲)

**«گزینه ۴» ۵۲**

در آیه شریفه «ینبئوا الانسان یومندِ بما قدم و آخر» کلمه «یومند»، اشاره به عالم قیامت دارد و در آیه شریفه «حتی اذا جاء احمد الموت قال رب ارجعون على اعمل صالح فيما تركت كلها انها كلمة هو قاتلها و من ورائهم بزرخ الى يوم يبعثون» عبارت «الى يوم يبعثون»: تا روزی که برانگیخته می‌شوند نیز اشاره به عالم قیامت دارد. (دین و زندگی ا، درس‌های ۶ و ۷، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

**«گزینه ۱» ۵۳**

زنان موظفاند دو شرط را رعایت کنند: تمام بدن خود را به‌جز صورت و دسته‌ها تا مج از نامحرم بپوشانند، پوشش آنان نباید چسبان و تحریک کننده باشد، این وظیفه الهی مانند هر عمل دیگری هرچه کامل‌تر و دقیق‌تر انجام شود نزد خدا با ارزش‌تر و آثار و ثمرات فردی و اجتماعی آن افزون‌تر است و فرد را به رشد و کمال معنوی بالاتر می‌رساند، از این‌رو استفاده از چادر دو شرط قبلی را بهطور کامل دارد و سبب حفظ هرچه بیشتر کرامت و منزلت زن می‌گردد و توجه مردان نامحرم را به حداقل می‌رساند، پس اولویت دارد. (دین و زندگی ا، درس ۱۴، صفحه ۱۵۴)

**«گزینه ۱» ۵۴**

در برخی از آیات قرآن، زندگی بعد از مرگ به عنوان یک جریان رایج در جهان طبیعت معرفی شده است و خداوند از کسانی که با ناباوری به معاد نگاه می‌کنند، می‌خواهد که به مطالعه جریان همیشگی مرگ و زندگی در طبیعت بپردازند تا مسئله معاد را بهتر درک کنند. هر اسان شدن قلوب گناهکاران مربوط به زندگ شدن همه انسان‌ها در عالم قیامت است. (دین و زندگی ا، درس‌های ۵ و ۷، صفحه‌های ۵۶ و ۷۳)

**«گزینه ۳» ۵۵**

(مرتضی محسنی‌کبیر)  
در پاسخ کافولان که می‌گویند: «ما هی الا حیاتنا الدنيا ...» می‌توان از آیه شریفه «احسّبتم انما خلقناکم عبّاً و انکم الینا لاتر جعون» بهره برد؛ زیرا این آیه بیان می‌کند که حیات انسان منحصر به حیات دنیوی نیست؛ بلکه حیات اخروی در این آیه به صورت استفهام انکاری مورد تأکید قرار گرفته است. (دین و زندگی ا، درس‌های ۴ و ۵، صفحه‌های ۴۲ و ۵۵)

**«گزینه ۴» ۵۶**

(ممدر رضایی بقا)  
یکی از شرایطی که موجب می‌شود شخص مسافر روزه نگیرد، این است که مسافت رفت او بیش از ۴ فرسخ نباشد و مجموع مسافت رفت و برگشت او بیش از ۸ فرسخ نشود. پس اگر مسافت رفت مسافری کمتر از ۴ فرسخ باشد، باید روزه‌اش را بگیرد. (دین و زندگی ا، درس ۱۲، صفحه ۱۳۷)



(سعید برومندپور)

**«گزینه ۶۷»**

ترجمه جمله: «آنها اکنون در حال دریافت سفارشات زیادی از مشتریانشان هستند. بنابراین، متأسفانه از برنامه عقب افتاده‌اند و لازم است سریع تر کار کنند.»

- (۱) آزمایش      (۲) تمرین، ورزش

(۳) برname

(۴) کیفیت

**نکته مهم درسی:**

به ترکیب "fall behind schedule" به معنی «عقب افتادن از برنامه» دقت کنید.

(واژگان)

(محمد ظاهری)

ترجمه جمله: «سیاه مگس، که یک حشره مضر برای کشاورزی محسوب می‌شود، گاهی اوقات می‌تواند با یک اسپری آفتکش ساده مهار شود.»

**نکته مهم درسی:**

حشره مضر، با اسپری کنترل نمی‌کند، بلکه کنترل می‌شود. در واقع، جمله فاعل ندارد و مجهول است (رد گزینه‌های «۲» و «۳»). از طرفی، جمله خودش مفعول دارد و نیازی به استفاده از "it" نیست (رد گزینه «۴»). همچنین، در ارتباط با گزینه «۳» باید گفت، بعد از "can" نیاز به فعل داریم، ولی در ادامه جمله هیچ فعلی نیامده است.

(گرامر)

(سعید کاویانی)

**«گزینه ۶۸»**

ترجمه جمله: «الف: بهنظر شما چرا افراد مشهور همیشه سعی می‌کنند راهی برای حضور در رسانه‌ها پیدا کنند؟

(۱) به عمل آوردن از پیدا کنند...»

(۲) از دل بروید هر آن که از دیده برفت.

(۳) باد آورده را باد می‌برد.

(۴) کار نیکو کردن از پر کردن است.

(واژگان)

(رهمت‌الله استیری)

ترجمه جمله: «مردمی مجبور شد یکی از بهترین بازیکنانش را با یک بازیکن جوان تعویض کند بعد از این که در نیمة دوم به خودش آسیب زده بود.»

**نکته مهم درسی:**

عمل "hurt" به معنای «آسیب زدن» قبل از عمل "replace" به معنای «جایگزین کردن» اتفاق افتاده است، پس در جای خالی نیاز به زمان گذشته کامل داریم. از سوی دیگر، فاعل و مفعول برای فعل "hurt" یکسان هستند. در نتیجه، باید از ضمیر انعکاسی استفاده کنیم.

(گرامر)

**«گزینه ۶۴»**

ترجمه جمله: «روش‌های تصویربرداری پیشرفته مغز به محققان این امکان را می‌دهد تا بهتر بفهمند که چگونه همه چیز، از خواب گرفته تا غذا، می‌تواند مستقیماً بر سلول‌های خاکستری تأثیر بگذارد.»

(۱) مستقیماً

(۲) سخاوتمندانه

(۳) به طور صحیح و مناسب

(۴) ظالمانه، یا برحمی

(واژگان)

**«گزینه ۶۵»**

ترجمه جمله: «بعضی افراد بر این باورند که اینترنت و کتاب‌های الکترونیکی ممکن است به پایان کتاب‌های چاپی منجر شوند، در حالی که برخی دیگر فکر می‌کنند کتاب‌های کاغذی هرگز از بین نمی‌روند.»

(۱) تبدیل کردن به

(۲) متشکل از چیزی بودن

(۳) منجر شدن به

(واژگان)

**«گزینه ۶۶»**

ترجمه جمله: «به اعضای گروه توصیه‌های عملی درمورد مراقبت از سلامت روحی و جسمی‌شان داده می‌شود و این فرصت را نیز به آنها می‌دهیم تا مشکلات خود را در میان بگذرانند.»

(۱) کهن، باستانی

(۲) جهانی

(۳) داوطلبانه

(۴) عملی، کاربردی

(واژگان)

(عقیل محمدی، روش)

**«گزینه ۶۹»****نکته مهم درسی:**

با توجه به معنی جمله که یک چیز یعنی «مغز» را با کل دستگاه‌های محاسباتی دیگر مقایسه می‌کند، صفت عالی بهترین گزینه برای کامل کردن جمله است.

(کلوزتس)

(عقیل محمدی، روش)

**«گزینه ۷۰»**

(۱) ترس داشتن

(۲) همکاری کردن

(۳) حل کردن

(۴) خراب کردن

(کلوزتس)



(حسن رومی)

ترجمه جمله: «این متن به احتمال زیاد با بحث در مورد ... ادامه خواهد یافت.»

«برخی دیگر از نکات منفی مزارع بادی»

(درک مطلب)

## عمومی دوازدهم انسانی

پاسخنامه آزمون ۲ اردیبهشت ۱۴۰۱

## ۷۶- گزینه «۳»

(عقیل محمدی روش)

(۲) آشغال، پس‌مانده

(۴) سند، مدرک

## ۷۱- گزینه «۳»

(۱) ماده

(۳) اندام، عضو

(کلوزتست)

## ترجمه متن درگ مطلب ۲:

در طیف زائر ادبی، خاطرنه‌ها و حسب‌حال‌ها درست در کتاب یکدیگر قرار دارند. هر دوی آن‌ها روایت‌های غیردانستای از تجربه شخصی نویسنده هستند و معمولاً از دید اول شخوص نوشته می‌شوند. اما علی‌رغم شباهت‌هایشان - و این واقعیت که خاطرنه‌ها و حسب‌حال اغلب به‌جای یکدیگر استفاده می‌شوند - از نظر فنی، ژانرهای جداگانه‌ای هستند.

از آن جایی که حسب‌حال اساساً فقط زندگی‌نامه‌ای است که توسط شخصی که در مورد آن می‌باشد نوشته شده است، تقریباً تمام ویزگی‌های یک زندگی‌نامه معمولی را دارد. روایت معمولاً به ترتیب زمان وقوع پیش‌می‌رود و کل زندگی فرد (تا کنون) را با تمرکز بر واقعیت‌ها پوشش می‌دهد. این بدان معنا نیست که حسب‌حال‌ها به‌طور پیش‌فرض فاقد احساسات هستند - داستان زندگی یک نفر احتمالاً دارای برخی خاطرات جذاب و احساساتی است که با آن‌ها همراه است.

اما آن انصار بسیار بیشتر از یک حسب‌حال، در یک خاطرنه‌نامه ضروری هستند. خاطرنه‌نامه معمولاً کل زندگی نویسنده را در بر نمی‌گیرد، بلکه یک دوره یا مضمون خاصی را در آن پوشش می‌دهد. بدغایط مثال، «سال تفکر جادویی» اثر جوان دیدیون، بر سال بعد از مرگ همسر او جان گرگوری دان، بر اثر حمله قلبی در اواخر سال ۲۰۰۵ تمرکز دارد. این اثر به همان اندازه که «گفتاری درباره غم و اندوه است، روایتی از اتفاقاتی است که در آن سال در زندگی دیدیون رخ داد - و شما ممکن است آن را بیشتر برای خواندن درباره غم و اندوه انتخاب کنید تا برای دانستن درباره خود نویسنده. اگرچه دیدیون در آن مقطع از زندگی حرفه‌ای اش به اندازه‌ای مشهور بود که مردم مخصوصاً علاقه‌مند به خواندن درباره تجربیات او باشند، این موضوع همیشه در مورد خاطرنه‌نویسان صدق نمی‌کند. گاهی اوقات، این موضوع مورد بحث است که خوانندگان را جذب می‌کند، نه نام نویسنده.

## ۷۷- گزینه «۴»

(سپهر برومندپور)

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر به بهترین نحو، شیوه سازماندهی اطلاعات را در متن توصیف می‌کند؟»

دو زائر ظاهراً مشابه معرفی و تفاوت‌های [میان] آن‌ها ذکر می‌شود.

(درک مطلب)

## ۷۸- گزینه «۱»

(سپهر برومندپور)

ترجمه جمله: «کلمه "them" در پاراگراف «۲» به ... اشاره دارد.»  
«memories» (خاطرات)

(درک مطلب)

## ۷۹- گزینه «۳»

(سپهر برومندپور)

ترجمه جمله: «طبق متن، این درست است که ...

«هم خاطرنه‌نامه و هم اتوپیوگرافی با من (فاعلی)، من (مفعولی) و ضمایر اول شخص دیگر نوشته می‌شوند.»

(درک مطلب)

## ۸۰- گزینه «۲»

(سپهر برومندپور)

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر به بهترین نحو، کاربرد [عبارت] "That is not to say" (این بدان معنا نیست که) را در پاراگراف «۲» توصیف می‌کند؟»

«برای جلوگیری از سوءبرداشت احتمالی»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی روش)

با توجه به معنی جمله، باید از فعل کمکی "can" استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

کلمه "Energy" مفعول جمله است، پس باید ساختار مجهول به کار رود (رد گزینه ۳). (کلوزتست)

## ۷۲- گزینه «۴»

نکته مهم درسی:

با توجه به معنی جمله، باید از فعل کمکی "can" استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۲). کلمه "Energy" مفعول جمله است، پس باید ساختار مجهول به کار رود (رد گزینه ۳). (کلوزتست)

## ترجمه متن درگ مطلب ۱:

از سال ۱۹۹۰ استفاده از باد برای تولید برق به سرعت در حال رشد بوده است. در سال ۱۹۹۴، نزدیک به ۲۰۰۰۰ توربین بادی در سرتاسر جهان وجود داشت که بیشتر آن‌ها در خوشباهای بدنام مزارع بادی دستبندی شده بودند. بیشتر آن‌ها در دانمارک (که ۳ درصد برق خود را از توربین‌های بادی تأمین می‌کرد) و کالیفرنیا (جایی که ۱۷۰۰۰ ماشین ۱ تولید برق این ایالت را تأمین می‌کردند) بودند. در اصل، تمام نیاز ایالات متحده به انرژی می‌تواند با استفاده از پتانسیل باد تنها سه ایالت - داکوتای شمالی، داکوتای جنوبی و تگزاس - تأمین شود.

انرژی بادی نسبت به انرژی هسته‌ای از نظر بهای تامشده، مزت قابل توجهی دارد و در سیاری از نقاط با نیروگاه‌های زغال سنگ قادر به رقابت شده است. با پیشرفت‌های جدید در فناوری و تولید اینوپه انتظار می‌رود، کاملاً هزینه‌های تخمینی، نیروی باد را به یکی از ارزان‌ترین راه‌های تولید برق در جهان تبدیل کند در دراز مدت، برق مزارع بادی بزرگ در مناطق دورافتاده ممکن است برای تولید گاز هیدروژن از آب در دوره‌هایی که تقاضای برق کمتر از زمان اوج است، استفاده شود. آن وقت، گاز هیدروژن می‌تواند وارد یک سیستم ذخیره‌سازی شود و هنگامی که برق بیشتر یا کمکی لازم است، مورد استفاده قرار بگیرد.

انرژی باد در مناطقی که بادهای پایدار دارند، مقرر یک سیستم ذخیره از پایداری فروکش می‌کند، [استفاده از] برق کمکی از یک شرکت برق یا از یک سیستم ذخیره انرژی ضرورت می‌یابد. همچنان، می‌توان برق کمکی را با اتصال نیروگاه‌های بادی به یک سلول خورشیدی، با نیروگاه برق آبی معمولی و یا با توربین‌های گاز طبیعی کارآمد تأمین کرد. برخی از معایب مزارع بادی شامل آلودگی بصیری و سر و صدا است، هر چند می‌توان با بهبود طراحی آن‌ها و قرار دادن آن‌ها در مناطق پر و دورافتاده بر این [مشکلات] فاق آمد.

## ۷۳- گزینه «۲»

(حسن رومی)

ترجمه جمله: «بر اساس اطلاعات پاراگراف‌های ۲ و ۳، در مورد ایالات‌های داکوتای شمالی، داکوتای جنوبی و تگزاس چه چیزی را می‌توان استنباط کرد؟»

«آن‌ها شامل مناطقی هستند که بادها به ندرت در آن‌جا فروکش می‌کنند.»

(درک مطلب)

## ۷۴- گزینه «۱»

(حسن رومی)

ترجمه جمله: «کلمه "decline" (کاهش) در پاراگراف «۲» از نظر معنایی به ... نزدیک‌ترین است.»

«decrease» (کاهش)

(درک مطلب)

## ۷۵- گزینه «۲»

(حسن رومی)

ترجمه جمله: «طبق پاراگراف «۲»، کدامیک از موارد زیر درباره دوره‌هایی که تقاضای برق نسبتاً کم است، درست می‌باشد؟»

«این دوره‌ها فرصت تولید و ذخیره انرژی را برای استفاده در آینده فراهم می‌کند.»

(درک مطلب)



(امیر زر اندرز)

## «۲»-گزینه

دنباله داده شده هندسی است پس  $a_1$  و  $r$  را از روی جمله عمومی به دست آورد، سپس  $S_{10}$  را محاسبه می کنیم:

$$a_n = r^{n-1} \Rightarrow \begin{cases} n=1 \rightarrow a_1 = r^{1-1} = r^0 = 1 \\ n=2 \rightarrow a_2 = r^{2-1} = r^1 = r \end{cases}$$

$$\Rightarrow r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{r}{1} = r$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \xrightarrow[a_1=1, r=r]{n=10} S_{10} = \frac{(1-r^{10})}{1-r}$$

$$= \frac{-59048}{1(1-59049)} = \frac{-59048}{-2} = 29524$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

(محمد همیرای)

## «۲»-گزینه

با بررسی جمله آخر داریم:

$$\frac{1}{128} = 1 \times \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow n-1=7 \Rightarrow n=8$$

حاصل جمع داده شده در واقع مجموع ۸ جمله اول یک دنباله هندسی با

$$r = \frac{1}{2} \text{ و } a_1 = 1 \text{ است، بنابراین:}$$

$$S_8 = \frac{1\left(\left(\frac{1}{2}\right)^8 - 1\right)}{\frac{1}{2}-1} = \frac{-255}{-2} = \frac{255}{128}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

(بهراد زنگنه قاسم‌آبادی)

## «۱»-گزینه

با ساده کردن عبارت داده شده داریم:

$$\frac{1}{7^3} + \frac{1}{7^9} + \frac{1}{7^{22}} + \frac{1}{7^{81}} = \frac{1}{7^3} + \frac{1}{9} + \frac{1}{22} + \frac{1}{81}$$

» یک دنباله هندسی با قدر نسبت  $\frac{1}{3}$  و جمله اول  $\frac{1}{7^3}$  تشکیل می‌دهند. بنابراین مجموع این جمله‌ها برابر است با:

$$a_1 = \frac{1}{3} \text{ تشكيل مي‌دهند. بنابراین مجموع اين جمله‌ها برابر است با:}$$

$$S_n = a_1 \frac{(1-r^n)}{1-r}$$

$$\Rightarrow S_4 = \frac{\frac{1}{3}(1-(\frac{1}{3})^4)}{1-\frac{1}{3}} = \frac{40}{81}$$

$$\Rightarrow \frac{40}{81} = \sqrt[8]{\frac{40}{81}}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

## ریاضی و آمار (۳)

## «۴»-گزینه

(محمد همیرای)

با توجه به اطلاعات مسئله داریم:

$$a_1 = 2, r = 3, S_n = \frac{a_1(r^n - 1)}{r - 1}$$

$$\Rightarrow S_6 = \frac{2(3^6 - 1)}{3 - 1} = 3^6 - 1 = 728$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

## «۳»-گزینه

(سعید عزیز قانوی)

جمله سوم، وسط جمله پنجم و اول است. بنابراین:

$$a_3 = a_1 \times a_5$$

$$(x-1)^2 = (x-3)(x+2) \Rightarrow x^2 - 2x + 1 = x^2 - x - 6$$

$$\Rightarrow x = 7$$

با جای‌گذاری  $x = 7$ ، این سه جمله به صورت روبرو در می‌آیند:

$$\underbrace{x-3}_{4}, \underbrace{x-1}_{6}, \underbrace{x+2}_{9} \Rightarrow r^2 = \frac{a_3}{a_1} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2} \Rightarrow r = \sqrt{\frac{3}{2}}$$

مجموع چهار جمله اول برابر است با:

$$S_4 = \frac{4\left((\sqrt{\frac{3}{2}})^4 - 1\right)}{\sqrt{\frac{3}{2}} - 1} = \frac{5}{\sqrt{\frac{3}{2}} - 1}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

(امیر زر اندرز)

## «۱»-گزینه

$$a_{n+1} = -a_n \Rightarrow r = -1$$

$$a_2 = -6 \Rightarrow a_1 r = -6 \Rightarrow a_1 (-1) = -6 \Rightarrow a_1 = 6$$

$$a_{100} = a_1 r^{99} = 6 \times (-1)^{99} = 6 \times (-1) = -6$$

بنابراین ۵۰ جمله برابر با ۶ و ۵۰ جمله دیگر برابر -۶ است و در نتیجه

مجموع صد جمله اول این دنباله صفر است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)



$$\Rightarrow \left(\frac{2}{3}\right)^{2x-1} = \left(\frac{2}{3}\right)^{-3} \Rightarrow 2x-1 = -3 \Rightarrow 2x = -2 \Rightarrow x = -1$$

بنابراین مطلوب سؤال برابر است با:

$$(-x)^{\frac{2}{3}} = 1^{\frac{2}{3}} = 1$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۱۶ تا ۹۴)

### ریاضی و آمار (۱)

(کورش دادوی)

### «۹۱- گزینه ۴»

با در نظر گرفتن عدد برابر  $x$ ، عبارت داده شده را به صورت یک معادله می‌نویسیم:

$$4x + 2 = (3x) - 3$$

حال عدد را به دست می‌آوریم:

$$\Rightarrow 4x + 2 = \frac{3}{2}x - 3 \Rightarrow 4x - \frac{3}{2}x = -2 - 3$$

$$\Rightarrow \frac{8x - 3x}{2} = -5 \Rightarrow 5x = 2(-5)$$

$$\Rightarrow 5x = -10 \Rightarrow x = \frac{-10}{5} = -2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۵)

(پوار زنگنه قاسم‌آبادی)

### «۹۲- گزینه ۱»

می‌دانیم جواب معادله در خود معادله صدق می‌کند:

$$\frac{1}{2}(2x \times \frac{1}{2} - 2) = \frac{1}{2} + a \Rightarrow -\frac{1}{2} = \frac{1}{2} + a \Rightarrow a = -1$$

$$\Rightarrow x(2x - 2) = x - 1 \Rightarrow 2x^2 - 3x + 1 = 0 \quad : \text{معادله}$$

$$\Delta = 9 - 4 = 1 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{3+1}{4} = 1 \\ x_2 = \frac{3-1}{4} = \frac{1}{2} \end{cases}$$

پس ریشه دیگر آن  $x = 1$  است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۷)

(امیر معموریان)

### «۹۳- گزینه ۲»

تابع بودن رابطه را بررسی می‌کنیم:

$$x^2 + 6 = 5x \Rightarrow x^2 - 5x + 6 = 0$$

$$\Rightarrow (x-2)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = 3 \end{cases}$$

$$x^2 + 1 = 10 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow x = 3 \text{ یا } x = -3$$

(پوار زنگنه قاسم‌آبادی)

### «۹۷- گزینه ۱»

**a** و **b** را با توان گویا می‌نویسیم:

$$a = \sqrt[3]{16} = \sqrt[3]{2^4} = 2^{\frac{4}{3}}$$

$$a = \sqrt[5]{72} = \sqrt[5]{2^5} = 2^{\frac{5}{5}}$$

معادله را می‌نویسیم:

$$a^n b = 8 \Rightarrow (2^{\frac{4}{3}})^n \times 2^{\frac{5}{5}} = 2^3 \Rightarrow 2^{\frac{4n+5}{3}} = 2^3 \xrightarrow{\text{حذف پایه‌ها}}$$

$$\frac{4n+5}{3} = \frac{3 \times 6}{2} \Rightarrow 8n + 15 = 18 \Rightarrow 8n = 3 \Rightarrow n = \frac{3}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۱۶ تا ۹۴)

(علیرضا عبدی)

### «۸۸- گزینه ۳»

با ساده کردن هر عبارت داریم:

$$8^{\frac{2}{3}} = (2^3)^{\frac{2}{3}} = 2^2 = 4$$

$$-4(1000)^{\frac{1}{3}} = -4\sqrt[3]{1000} = -4 \times 10 = -40$$

$$(0/0016)^{\frac{1}{4}} = \left(\frac{16}{10000}\right)^{\frac{1}{4}} = \left(\frac{10000}{16}\right)^{\frac{1}{4}} + \frac{1}{4}$$

$$= \frac{\sqrt[4]{10000}}{\sqrt[4]{16}} = \frac{10}{2} = 5$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۱۶ تا ۹۴)

(علیرضا عبدی)

### «۸۹- گزینه ۱»

با ساده کردن معادله داده شده داریم:

$$2^3 \times 2^{-2x} = (2^5)^{-1} \Rightarrow 2^{-2x+3} = 2^{-5}$$

$$\Rightarrow -2x + 3 = -5$$

$$\Rightarrow -2x = -8$$

$$\Rightarrow x = 4$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۱۶ تا ۹۴)

(محمد بهرامی)

### «۹۰- گزینه ۲»

با ساده کردن معادله داده شده داریم:

$$\left(\frac{4}{9}\right)^{x-1} \times \frac{2}{3} = \frac{27}{8} \Rightarrow \left(\left(\frac{2}{3}\right)^4\right)^{x-1} \times \frac{2}{3} = \left(\frac{3}{2}\right)^3$$

$$\Rightarrow \left(\frac{2}{3}\right)^{4x-4} \times \left(\frac{2}{3}\right)^1 = \left(\frac{2}{3}\right)^{-3}$$



(امیر زر اندرور)

## «۹۶- گزینه ۱»

با بررسی هر متغیر داریم:

مقدار وات لامپ  $\Leftarrow$  کمی نسبتیشدت نور اتاق (کم - معمولی - زیاد)  $\Leftarrow$  کیفی ترتیبیتعداد فرزندان  $\Leftarrow$  کمی نسبتیرتبه افراد  $\Leftarrow$  کیفی ترتیبیسال تولد  $\Leftarrow$  کیفی ترتیبیدماه هوا  $\Leftarrow$  کمی فاصله‌ای

بنابراین یک مورد کمی فاصله‌ای است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

(علیرضا عبدی)

## «۹۷- گزینه ۲»

با توجه به میانگین داده شده داریم:

$$\bar{x} = \frac{1}{5} \Rightarrow \frac{(a-1)+(3a)+(5a+6)}{3} = \frac{1}{5}$$

$$\Rightarrow \frac{9a+5}{3} = \frac{1}{5} \Rightarrow 45a+25 = 3$$

$$a = \frac{-25+3}{45} = \frac{-22}{45}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

(پوار زنگنه قاسم‌آبادی)

## «۹۸- گزینه ۲»

هر متر ۱۰ دسی‌متر است پس با تغییر واحد، داده‌ها ۱۰ برابر شده و

میانگین هم ۱۰ برابر می‌شود و واریانس  $10^2$  برابر می‌شود؛ یعنی ۱۰۰ برابر می‌شود.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

(امیر زر اندرور)

## «۹۹- گزینه ۴»

با محاسبه دامنه تغییرات و دامنه میان چارکی داریم:

$$R = \max - \min = 100 - m$$

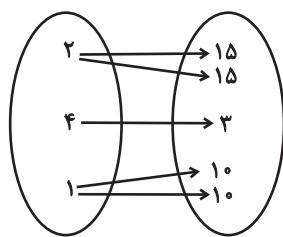
$$IQR = Q_3 - Q_1 = m + 30 - 20 = m + 10$$

$$R = 2 \times IQR \Rightarrow 100 - m = 2(m + 10)$$

$$\Rightarrow 100 - m = 2m + 20 \Rightarrow 3m = 80 \Rightarrow m = \frac{80}{3}$$

$$\Rightarrow Q_3 = m + 30 = \frac{80}{3} + 30 = \frac{170}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایشن داده‌ها، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱)

از اشتراک جواب‌های فوق،  $x = 3$  به دست می‌آید که رابطه به صورت زیر خواهد شد:

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۹)

## «۹۴- گزینه ۲»

با توجه به ضابطه تابع خطی داریم:

$$f(x) = mx + h \Rightarrow \begin{cases} f(1) = m + h, f(3) = 3m + h \\ f(-1) = -m + h, f(4) = 4m + h \end{cases}$$

$$\begin{cases} m + h + 3m + h = 6 \\ -m + h + 4m + h = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4m + 2h = 6 \\ 3m + 2h = 1 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\times (-1)} \begin{cases} 4m + 2h = 6 \\ -3m - 2h = -1 \end{cases}$$

$$m = 5 \Rightarrow h = -7$$

$$f(x) = 5x - 7 \Rightarrow f(5) = 5 \times 5 - 7 = 25 - 7 = 18$$

$$2f(5) = 2 \times 18 = 36$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

## «۹۵- گزینه ۴»

نمودار سه‌می از نقاط  $(-1, 0), (0, 3), (1, 0)$  می‌گذرد و رأس آن

است. پس:

$$y = a(x-1)^2 - 2$$

$$\xrightarrow{(3, 0)} 0 = a(3-1)^2 - 2 \Rightarrow 0 = 4a - 2 \Rightarrow a = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow y = \frac{1}{2}(x-1)^2 - 2 \Rightarrow y = \frac{1}{2}(x^2 - 2x + 1) - 2$$

$$\Rightarrow y = \frac{1}{2}x^2 - x - \frac{3}{2} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{2} \\ b = -1 \\ c = -\frac{3}{2} \end{cases} \Rightarrow a \times b \times c = \frac{3}{4}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۷)



(کتاب آبی)

## «۱۰۲- گزینه»

معادله را در «کمم» مخرج‌ها یعنی  $(x-2)(x+2)$  ضرب می‌کنیم تا ساده شود:  $(x \neq 0, 2)$

$$x^2 - x = x^2 - 2x + 2 - x^2 + x + 2 \Rightarrow x^2 = 4$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = -2 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۸ ۵ ۳۳)

(کتاب آبی)

## «۱۰۳- گزینه»

برای اینکه رابطه  $f$  تابع باشد چون دو زوج مرتب  $(1, 2)$  و  $(1, a^2 + 3)$  دارای مؤلفه اول برابرند لذا می‌بایست مؤلفه دومشان نیز با یکدیگر برابر باشد، لذا داریم:

$$f = \{(1, 2), (a, 4), (1, a^2 + 3), (2, 3)\}$$

$$(1, 2) = (1, a^2 + 3) \Rightarrow a^2 + 3 = 2 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2$$

حال با جایگذاری مقدار  $a$  به ازای  $2$  و  $-2$  بررسی می‌کنیم که رابطه  $f$  تابع است یا نه:  $a = 2 \Rightarrow f = \{(1, 2), (2, 4), (1, 2), (2, 3)\}$

به ازای  $a = 2$  دو زوج مرتب  $(2, 3)$  و  $(2, 4)$  عضو رابطه هستند که شرط تابع بودن را نقض می‌کنند.

$$a = -2 \Rightarrow f = \{(1, 2), (-2, 4), (1, 2), (2, 3)\}$$

$$= \{(1, 2), (-2, 4), (2, 3)\}$$

به ازای  $a = -2$  رابطه  $f$  تابع است زیرا تمامی زوج مرتب‌ها دارای مؤلفه‌های اول متفاوت می‌باشند.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۰ ۳۵ ۳۶)

(کتاب آبی)

## «۱۰۴- گزینه»

با توجه به ضابطه تابع، مقادیر برد تابع به ازای  $x$ ‌های دامنه بدست می‌آید:

$$\begin{array}{|c|c|} \hline x & f(x) = \frac{4\sqrt{x+1}-x}{x-1} \\ \hline 3 & f(3) = \frac{4\sqrt{3+1}-3}{3-1} = \frac{4\sqrt{4}-3}{2} = \frac{4\times 2-3}{2} = \frac{5}{2} \\ \hline 8 & f(8) = \frac{4\sqrt{8+1}-8}{8-1} = \frac{4\sqrt{9}-8}{7} = \frac{4\times 3-8}{7} = \frac{4}{7} \\ \hline 15 & f(15) = \frac{4\sqrt{15+1}-15}{15-1} = \frac{4\sqrt{16}-15}{14} = \frac{4\times 4-15}{14} = \frac{1}{14} \\ \hline \end{array}$$

$$R_f = \left\{ \frac{5}{2}, \frac{4}{7}, \frac{1}{14} \right\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۰ ۳۵ ۳۶)

(امیر محمودیان)

## «۱۰۰- گزینه»

$\frac{18}{150} \times 100$ : درصد دانش‌آموزانی که در مدرسه A دوز دوم واکسن را زده‌اند.

 $= 12\%$ 

درصد دانش‌آموزان مدرسه B که دوز دوم واکسن را زده‌اند:

$$\left( \frac{4a}{a\sqrt{3}} \right)^2 = \frac{x}{12} \Rightarrow x = 12 \times \frac{16}{3} = 64\%$$

تعداد دانش‌آموزان مدرسه B که دوز دوم واکسن را زده‌اند:

$$\frac{64}{100} \times 175 = 112$$

تعداد دانش‌آموزان مدرسه C که دوز دوم واکسن را زده‌اند:

$$112 - 22 = 90$$

درصد دانش‌آموزان مدرسه C که دوز دوم واکسن را زده‌اند:

$$\left( \frac{3a}{\sqrt{3}a} \right)^2 = \frac{y}{12} \Rightarrow y = 12 \times \frac{9}{3} = 36\%$$

تعداد دانش‌آموزان مدرسه C :

$$\frac{36}{100} \times 175 = 63 \Rightarrow C = 63 = \text{جمعیت } C$$

$$\frac{1}{5} \times 175 = 35 \text{ کسب کردند و } 35 = \text{معدل بالای } 19$$

$$x = 35 \text{ و } 11 = 24 \text{ پس } 24 \text{ نفر از مدرسه C م معدل بالای } 19$$

$$\text{کسب کردند که برابر با } \frac{24}{250} \times 100 = 9.6\% \text{ است.}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داروهای، صفحه‌های ۳۰ ۳۵ ۳۶)

## ریاضی و آمار (۱)- سوالات «آشنا»

(کتاب آبی)

## «۱۰۱- گزینه»

اگر تفاضل ریشه‌ها صفر باشد، آنگاه معادله دارای ریشه مضاعف است. پس

صفراست. در معادله  $\Delta = b^2 - 4ac$ ,  $ax^2 + bx + c = 0$  است.

پس داریم:

$$\Delta = (-12)^2 - 4 \times a \times 9 = 0 \Rightarrow 144 - 36a = 0 \Rightarrow a = 4$$

در معادله درجه دوم با ریشه مضاعف، ریشه برابر  $x = -\frac{b}{2a}$  است.

$$x = \frac{-(-12)}{2 \times 4} = \frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۱ ۳۲)



(کتاب آبی)

## «۱۰۸- گزینه»

طبق نمودار داده ۵ بیشترین فراوانی را دارد، پس مُد است.  
داده های ۶, ۷, ۸, ۹ از مُد بزرگ تر هستند که فراوانی آنها به ترتیب  
۴, ۸, ۱۰, ۸ است.

$$\text{مجموع فراوانی های داده های بزرگ تر از مُد} = \frac{\text{درصد داده های بزرگ تر از مُد}}{\text{مجموع کل فراوانی ها}} \times 100$$

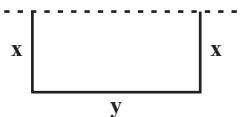
$$= \frac{8+10+8+4}{6+8+4+12+8+10+8+4} \times 100 \\ = \frac{30}{60} \times 100 = \frac{1}{2} \times 100 = 50\%$$

(ریاضی و آمار (ا)، نمایش داده ها، صفحه های ۱۰۳ تا ۱۰۴)

(کتاب آبی)

## «۱۰۵- گزینه»

با توجه به شکل مسئله، اگر عرض زمین را  $x$  در نظر بگیریم و طول آن را  $y$ ، طول سیم بر حسب  $x$  و  $y$  برابر است با:



$$2x + y = 56 \Rightarrow y = 56 - 2x \quad (1)$$

حال برای به دست آوردن مراکزیم مساحت مستطیل مورد نظر که یک معادله سهمی بر حسب  $x$  است، کافی است عرض رأس سهمی آن را به دست آوریم:

$$S = xy \xrightarrow{(1)} S = x(56 - 2x) = -2x^2 + 56x$$

$$\Rightarrow x_v = \frac{-(56)}{2 \times (-2)} = \frac{-56}{-4} = 14$$

حال با جایگذاری  $x = 14$  در معادله سهمی، مراکزیم مقدار  $S$  به دست می آید:

$$S = -2x(14)^2 + 56 \times 14 = -2 \times 196 + 784 \\ = -392 + 784 = 392$$

(ریاضی و آمار (ا)، تابع، صفحه های ۷۰ تا ۷۳)

(کتاب آبی)

## «۱۰۹- گزینه»

۵, ۳, ۴, ۴ فراوانی داده ها عبارت اند از:

$$\frac{5+3+4+4}{4} = 4 \quad \text{میانگین را حساب می کنیم:} \\ \sigma^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + (x_3 - \bar{x})^2 + (x_4 - \bar{x})^2}{4} \\ \Rightarrow \sigma^2 = \frac{(5-4)^2 + (3-4)^2 + (4-4)^2 + (4-4)^2}{4} \\ = \frac{1+1+0+0}{4} = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (ا)، نمایش داده ها، صفحه های ۱۰۳ تا ۱۰۶)

(کتاب آبی)

## «۱۱۰- گزینه»

نسبت مربع شعاع ها برابر با نسبت متغیرهای سوم است:

$$\frac{A}{B} = \frac{\text{متغیر سوم}}{\text{متغیر سوم}} = \frac{r_A}{r_B} \Rightarrow \frac{A}{B} = \left(\frac{r_A}{r_B}\right)^2 \Rightarrow \frac{A}{B} = \frac{4}{2} \Rightarrow A = 2B$$

مجموع  $A$  و  $B$  برابر  $30$  است، پس:

$$A + B = 30 \Rightarrow 2B + B = 30 \Rightarrow B = 6$$

$$A = 4 \times 6 = 24$$

پس:

$$A - B = 24 - 6 = 18$$

در نتیجه:

(ریاضی و آمار (ا)، نمایش داده ها، صفحه های ۱۰۳ تا ۱۰۶)

(کتاب آبی)

## «۱۰۷- گزینه»

ابتدا داده ها را از کوچک به بزرگ مرتب می کنیم. (تعداد داده ها زوج است.)

$$9, 10, 12 / 5, 13, 13, 14, 15, 16, 17, 17 / 5$$

$$\text{داده ششم} + \text{داده پنجم} = \frac{13+14}{2} = \frac{27}{2} = 13.5 \quad \text{میانه}$$

$$\bar{x} = \frac{9+10+12+5+13+13+14+15+16+17+17+17}{10} / 5$$

$$= \frac{137}{10} = 13.7$$

$$\Rightarrow 13.7 - 13.5 = 0.2$$

(ریاضی و آمار (ا)، کار با داده های آماری، صفحه های ۸۵ تا ۸۸)



(مهندسی فنی)

## «۱۱۳- گزینهٔ ۴»

ریال  $۴,۰۰۰ \times ۷۴,۰۰۰ = ۲۹۶,۰۰۰$  = درآمد سالیانه بنگاه اقتصادی  
هزینه‌های بنگاه:

ریال  $۱,۵۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۱۸,۰۰۰,۰۰۰$  = اجاره‌بهای سالانه کارگاه تولیدی

ریال  $۹۲۰,۰۰۰ \times ۱۲ \times ۱۵ = ۱۶۵,۶۰۰,۰۰۰$  = حقوق سالانه کارمندان

ریال  $۱۳۸,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۵}{۶} = ۱۶۵,۶۰۰,۰۰۰$  = هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات

ریال  $۱۶۵,۷۰۰,۰۰۰$  : خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه

$۱۸,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۶۵,۶۰۰,۰۰۰ = ۱۸۵,۶۰۰,۰۰۰$  = مجموع هزینه‌های سالیانه بنگاه

ریال  $۴۸۷,۳۰۰,۰۰۰ + ۱۶۵,۷۰۰,۰۰۰ = ۶۵۲,۰۰۰,۰۰۰$

چون میزان درآمد از میزان هزینه‌ها کمتر است، بنابراین بنگاه اقتصادی زیان کرده است.

هزینه - درآمد = زیان

ریال  $۶۵۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۹۱,۳۰۰,۰۰۰ = ۴۶۰,۷۰۰,۰۰۰$

(اقتصاد، تولید، صفحه ۲۹)

(فناوری هایی)

## «۱۱۴- گزینهٔ ۱»

الف) در نقطه  $x$  و در سطح قیمت  $۱۰,۰۰۰$  واحد پولی، تولیدکنندگان  $۵۵$  واحد از کالا را تولید می‌کنند اما تقاضاکنندگان تنها به میزان  $۲۵$  واحد از کالا را تقاضا دارند، در نتیجه خواهیم داشت:

حداکثر درآمد تولیدکنندگان در نقطه  $x$  (سطح قیمت  $۱۰,۰۰۰$  واحد پولی)  
واحد پولی  $= ۲۵۰ \times ۱۰,۰۰۰ = ۲,۵۰۰,۰۰۰$

ب) در سطح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی (ناحیه  $y$ ) در بازار با کمبود عرضه (مزاد تقاضا) مواجه می‌شویم.

ج) وقتی که در بازار قیمت از سطح قیمت تعادلی بالاتر برود، «مزاد عرضه (کمبود تقاضا)» به وجود می‌آید و چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی پایین‌تر به فروش برسانند، در نتیجه قیمت پایین می‌آید. این کاهش قیمت تا برقراری تعادل در بازار (نقطه  $M$ ) ادامه می‌یابد.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۳۸)

(کتاب آبی)

## «۱۱۵- گزینهٔ ۳»

(الف)

$\% ۵$  = سهم دهک پنجم - سهم دهک هشتم

$\% ۱۴$  = سهم دهک هشتم  $\Rightarrow \% ۹ = \% ۵$  - سهم دهک هشتم

(مجموع سهم کل دهک‌ها به جز سهم دهک نهم)  $= \% ۱۰۰ - \% ۹$  = سهم دهک نهم

$\% ۱۰۰ - \% ۹$  = سهم دهک نهم

$(\% ۴ + \% ۵ + \% ۶ + \% ۷ + \% ۸ + \% ۹ + \% ۱۰ + \% ۱۱ + \% ۱۲ + \% ۱۳ + \% ۱۴ + \% ۱۵)$

$\% ۱۰۰ - \% ۸۵ = \% ۱۵$  = سهم دهک نهم

## اقتصاد

## «۱۱۱- گزینهٔ ۳»

(کتاب آبی)

الف) در حالت رکود اقتصادی، که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش یافته و تولیدکنندگان انگیزه تولید و ایجاد اشتغال را از دست داده‌اند، بانک مرکزی با سیاست پولی انبساطی (مانند خرید اوراق مشارکت) می‌تواند برای کوتاه‌مدت مشکل را حل کند.

ب) بدیهی است برای حل اساسی مشکل در بلندمدت باید سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار) را در پیش گرفت.

ج) افزایش در مخارج (جاری یا عمرانی) دولت و کاهش در نرخ‌ها یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انبساطی) بهترین راه تحریک تقاضای کل است که در موقع رکود می‌تواند رونق را به بازار برگرداند.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۵)

## «۱۱۲- گزینهٔ ۳»

(مهندسی فنی)

ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند  $\times \frac{۱}{۳}$  = ارزش خدمات ارائه شده

میلیارد ریال  $۲۲ \times ۵۴ = \frac{۱}{۲} \times ۵۴$  = ارزش خدمات ارائه شده  $\Rightarrow$

ارزش خدمات ارائه شده  $\times \frac{۲}{۳} = \% ۶$  هزینه استهلاک

میلیارد ریال  $\frac{۲}{۳} \times ۲۷ = ۱۸$  = هزینه استهلاک  $\Rightarrow$

ارزش اقلام مواد غذایی، پوشاش و ماشین‌آلات = تولید ناخالص داخلی

+ ارزش تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه شده +

میلیارد ریال  $۱۴۹ + ۲۷ + ۴۵ = ۲۲۱$  = تولید ناخالص داخلی  $\Rightarrow$

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص داخلی

میلیارد ریال  $۲۰۳ = ۲۲۱ - ۱۸$  = تولید ناخالص داخلی  $\Rightarrow$

ریال  $\frac{۲۰۳,۰۰۰}{۴۰} = ۵,۰۷۵$  = تولید خالص داخلی  $\Rightarrow$  جم عیت

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور - تولید خالص داخلی = تولید خالص ملی

+ ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند +

میلیارد ریال  $۲۰۳ - ۴۵ + ۵۴ = ۲۱۲$  = تولید خالص ملی  $\Rightarrow$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)



(تسربین بعفری)

**۱۱۷- گزینه «۴»**

الف) هر کشوری با جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی برای کشور خود، نه تنها پساندازهای داخلی خود بلکه پساندازهای کشورهای دیگر را در رشد و افزایش کارخانه‌ها و بخش‌های تولیدی داخل به کار می‌گیرد.

ب) کشورها متناسب با وضعیت اقتصادی خود، سیاست‌های تجاری مختلفی را انتخاب می‌کنند. چه‌باشد، کشوری برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی یا کاهش و استگی خود به کالاهای وارداتی کشورهای دیگر، انواع موافع تجاری مثل تعرفه‌های گمرکی، عوارض وارداتی یا سهمیه وارداتی، وضع کنید یا برای تشویق صادرکنندگان داخلی به منظور نفوذ به بازارهای جهانی یا تشویق سرمایه‌گذاران خارجی به سرمایه‌گذاری در داخل، یارانه‌های مختلف و انواع تسهیلات اقتصادی و حقوقی ارائه کند.

پ) تحريم مالی مانند مانع تراشی در مقابل «مبادلات مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها» است و کشورهای تحريم‌کننده از «فناوری‌های جدید ارتباطی و نهادهای مالی و پول‌های بین‌المللی» استفاده کرده و تحريم‌های مالی را اعمال می‌کنند.

ت) تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه در دهه سوم انقلاب بهبود بخشدید. دوره سازندگی اقتصادی در دهه دوم شکل گرفت و در دهه سوم هم ادامه داشت. تشویق مردم به فعالیت هرچه بیشتر در عرصه اقتصاد از سیاست‌های دولت در دهه سوم بود. دهه چهارم انقلاب، مجموعه‌ای از خط مشی‌های راهبردی است.

ث) حقوق اقتصادی شهروندان در اصول ۴۶، ۴۷ و ۴۹ بیان شده است.  
(اقتصاد، ترکیب، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۳۱، ۱۳۶ و ۱۳۷)

(فاطمه هیاتی)

**۱۱۸- گزینه «۳»**

الف) درآمد ملی در برگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب اعضای جامعه می‌شود. این درآمدها عبارت‌اند از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه (ردیف ۶)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره (ردیف ۴)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.

(ب)

$$\text{مجموع درآمد ردیف‌های ۳ و ۴} \times \frac{1}{3} = \text{درآمد حقوق بگیران}$$

$$\text{میلیارد ریال} = ۳۵۰ = (۴۵۰ + ۶۰۰) \times \frac{1}{3}$$

$$\text{درآمد صاحبان سرمایه} \times \frac{2}{3} = \text{سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها}$$

$$\text{میلیارد ریال} = ۴۶۴ = \frac{2}{3} \times ۶۹۶$$

ب) در طبقه‌بندی این ده گروه در شاخص دهک‌ها، مردم کشور را به ۵ گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند.

$$x = \text{جمعیت دهک دهم} = \dots = \text{جمعیت دهک دوم} = \text{جمعیت دهک اول}$$

$$\text{میلیون نفر} = ۵۰۰ = \text{جمعیت دهک دهم} + \text{جمعیت دهک نهم}$$

$$\Rightarrow ۲x = ۵۰۰ \Rightarrow x = ۲۵۰$$

$$\text{میلیون نفر} = ۱۰ \times ۲۵۰ = ۲۵۰۰ = \text{جمعیت کل کشور} \Rightarrow$$

(ج)

سهم دهک دوم از درآمد ملی:

$$= \frac{5}{100} \times ۱۲,۰۰۰ = ۶۰۰$$

سهم دهک نهم از درآمد ملی:

$$= \frac{15}{100} \times ۱۲,۰۰۰ = ۱,۸۰۰$$

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

**۱۱۶- گزینه «۴»**

(سara شریفی)

(الف) مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری

$$\text{سپرده دیداری (موجودی حساب‌های جاری)} + \text{سپرده‌های غیردیداری}$$

$$+ ۳۴۰ = ۸۲۰$$

$$\text{واحد} = ۸۲۰ - ۳۴۰ = ۴۸۰ = \text{سپرده‌های غیردیداری} \Rightarrow$$

$$\text{سپرده مدت‌دار} + \text{سپرده پسانداز} = \text{سپرده‌های غیردیداری}$$

$$\text{سپرده‌های پسانداز} = \frac{1}{3} \text{ سپرده‌های مدت‌دار}$$

$$\text{سپرده پسانداز} = \frac{1}{3} + \text{سپرده پسانداز} \Rightarrow ۴۸۰ =$$

$$\text{سپرده پسانداز} = \frac{4}{3} \Rightarrow ۴۸۰ =$$

$$\text{واحد} = \frac{480 \times 3}{4} = \text{سپرده پسانداز} \Rightarrow$$

$$\text{واحد} = \frac{1}{3} \times ۳۶۰ = ۱۲۰ = \text{سپرده مدت‌دار} \quad (ب)$$

$$\text{واحد} = \frac{25}{100} \times ۱۲۰ = \text{ارزش مسکوکات مردم}$$

سپرده دیداری + سپرده غیردیداری + اسکناس + مسکوکات + قرض الحسن = نقدینگی

$$\text{واحد} = ۳,۰۳۰ = ۳,۰۳۰ + ۱,۲۵۰ + ۸۲۰ = ۹۳۰ + ۳۰ + ۱,۲۵۰ + ۸۲۰$$

سپرده غیردیداری + ارزش پولی موجودی حساب‌های قرض الحسن = شبه پول

$$\text{واحد} = ۱,۴۱۰ = ۹۳۰ + ۴۸۰ = \text{شبه پول}$$

(اقتصاد، ترکیب، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)



ب) دانشمندان علوم اقتصادی هم موضوعات اقتصادی مانند تولید، مصرف، توزیع، تجارت، قیمت، رشد و پیشرفت، فقر و مالیات و ... را با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار دهند.

(پ) هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

هزینه‌های غیرمستقیم - هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود اقتصادی  
سود حسابداری

هزینه‌های غیرمستقیم (هزینه فرست) + سود اقتصادی = سود حسابداری  $\Rightarrow$   
ت) هنگامی که در جامعه مازاد عرضه وجود دارد، قیمت بازار بالاتر از قیمت تعادلی است و تنها ۳۱۰ تومان بالاتر از قیمت تعادلی است.

(ث)

تولید خارجی‌های مقیم آن کشور = تولید داخلی آن کشور = تولید ملی یک کشور  
تولید افراد آن کشور که در خارج زندگی و کار می‌کنند +  
در صورتی که تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند با تولید خارجیان  
مقیم کشور برابر باشد، تولید داخلی معادل تولید ملی آن کشور می‌شود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۴، ۱۵، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۶ و ۳۷)

### علوم و فنون ادبی (۳)

(عزیز الیاسی پور)

۱۲۱- گزینه «۳»

#### تشریح موارد نادرست:

الف) زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب اسلامی به سبک خراسانی نزدیک است.  
د) در سال‌های نخستین این دوره، از تمثیل و نمادگرایی کمتر بهره گرفته می‌شد.  
ه) روی آوردن به مفاهیم انتزاعی در این دوره آشکار است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۹۹)

(مبتنی فرهادی)

۱۲۲- گزینه «۱»

الف) ویژگی ادبی نثر دوره انقلاب اسلامی  
ب و ج) ویژگی ادبی نثر دوره معاصر  
د و ه) ویژگی زبانی نثر دوره معاصر

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۷، ۹۸، ۱۰۰ و ۱۰۱)

(مجموع درآمد رده‌های ۳ و ۶)  $\times \frac{1}{3} =$  درآمد صاحبان مشاغل آزاد

$\frac{1}{3} \times (۴۵۰+۶۹۶) = ۲۸۲$  میلیارد ریال

۲,۹۴۲ = ۲,۹۴۲ + ۳۸۲ + ۶۹۶ = درآمد ملی

ج) درآمد سرانه عبارت از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه است.

(د)

هزار ریال  $= \frac{۲,۹۴۲}{۱۰۰} = ۲۹ / ۴۲$  درآمد ملی = جمعیت کشور

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

### ۱۱۹- گزینه «۴»

(الف)

ریال  $= \frac{۵}{۱۲} \times ۲۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۰,۰۰۰,۰۰۰$  هزینه استهلاک سالانه

میلیون ریال = ۳۰

بهای کالای سرمایه‌ای  $= \frac{\text{بهای کالای سرمایه‌ای}}{\text{عمر مفید کالا}}$  هزینه استهلاک سالانه

$\Rightarrow \frac{\text{بهای کالای سرمایه‌ای}}{۱۵} = ۳۰$

میلیون ریال  $= ۴۵۰ = \frac{۳۰ \times ۱۵}{۳۰}$  بهای کالای سرمایه‌ای (قیمت ماشین آلات)

(ب)

هزینه استهلاک - میزان درآمد زایی سالیانه = میزان درآمد زایی خالص سالیانه

میلیون ریال  $= ۴۲ - ۳۰ = ۷۲$  میزان درآمد زایی خالص سالیانه

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

### ۱۲۰- گزینه «۳»

الف) گاهی سازمان تولید، مشارکتی است و همه عوامل تولید صاحب محصول هستند. در این صورت همه با هم در فرایند تولید مشارکت می‌کنند و محصول یا ارزش محصول به طور مساوی و یا با نسبتی تقسیم می‌شود که به توافق رسیده‌اند؛ برای مثال صاحبان زمین، بذر، تراکتور و نیروی کار همه باهم، یک واحد تعاونی کشت و صنعت راهاندازی می‌کنند و به تولید گندم می‌پردازند و عواید را نیز بین خود تقسیم می‌کنند.

در اقتصاد اسلامی عوامل انسانی هم می‌تواند صاحب تولید شود و هم می‌تواند دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود.



(سیدعلیرضا احمدی)

## «۱۲۸- گزینه ۲»

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن  
 گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن  
 گزینه «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

(رضا نوروزیگی)

## «۱۲۳- گزینه ۲»

موارد «ب» و «ج» از ویژگی‌های ادبی و مورد «الف» از ویژگی‌های زبانی  
 شعر این دوره است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(سیدعلیرضا احمدی)

## «۱۲۸- گزینه ۲»

موارد حذف همراه: آزین، دورز، پیشماهی

## تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت «فعولن فعلون فعلون فعلون» است و نام آن «متقارب مثنو سالم».

گزینه «۳»: وزن بیت یک دسته‌بندی هجایی دارد.

گزینه «۴»: در بیت، هجای کشیده مشهود نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(پوریا مسین‌پور)

## «۱۲۴- گزینه ۴»

وزن «رنگ رخ باخته است» عبارت است از: فاعلاتن فعلن.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۷)

(سیدعلیرضا احمدی)

## «۱۲۸- گزینه ۲»

موارد حذف همراه: آزین، دورز، پیشماهی

## تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت «فعولن فعلون فعلون فعلون» است و نام آن «متقارب مثنو سالم».

گزینه «۳»: وزن بیت یک دسته‌بندی هجایی دارد.

گزینه «۴»: در بیت، هجای کشیده مشهود نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(حسینعلی موسی‌زاده)

## «۱۲۵- گزینه ۳»

سر شی کس ت/وار در با/لش کِشی د//نَه وا بی / یاری (ر) یش دا /  
 د: تکرار فاعلاتن و تبدیل مصوت بلند به کوتاه در کلمه باری

## تشریح سایر گزینه‌ها:

(کتاب آدبی)

## «۱۲۹- گزینه ۲»

مفهوم مشترک منظمه مورد سؤال و گزینه‌های «۱، ۳ و ۴»، «زیباترگری و مثبت‌بیانی» است، اما مفهوم گزینه «۲»، در نکوهش غرور و تکبر است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۹۷)

(مهند اصغری)

## «۱۳۰- گزینه ۲»

در بیت صورت سؤال شاعر برای زخم‌های عشق خود، گواه عرضه می‌کند اما

در بیت گزینه «۲» شاعر برای ادعای خود (زخم عشق داشتن) گواهی ندارد.

## تشریح گزینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: شهید عشق نیازی به گواه ندارد.

گزینه «۳»: با اشک و آه ادعای عاشق بودنم را ثابت می‌کنم.

گزینه «۴»: چهره سرخ گواه عقل عاقل و چهره زرد شاهدی برای عشق  
 عاشق است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۰۰)

گزینه «۱»: زب رهای بر/خاست غوغای/ها // آس مان شد/خش م گین گوا  
 ن ب نا گا هان: فاعلاتن (تبدیل مصوت بلند به کوتاه ندارد)

گزینه «۲»: صب ح گا هان / کرسن ت می / ما ند: فاعلاتن مفاععلن فعلن  
 (پس تکرار فاعلاتن نیست)

گزینه «۴»: او ج هان بی / نیست نی رو / ی ج هان با / او : تکرار فاعلاتن  
 (تبدیل مصوت بلند به کوتاه ندارد)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۷)

(مهند اصغری)

## «۱۳۰- گزینه ۲»

در بیت گزینه «۲» شاعر برای ادعای عاشق بودنم را ثابت می‌کنم.

گزینه «۴»: چهره سرخ گواه عقل عاقل و چهره زرد شاهدی برای عشق

عاشق است.

(مبوبی فرهادی)

## «۱۲۶- گزینه ۴»

بیت این گزینه در وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» و بحر «رمم  
 مثنو سالم» سروده شده است.

## بررسی گزینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۲»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینه «۳»: مفاعيلن مفاعيلن فولن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

(رضا نوروزیگی)

## «۱۳۱- گزینه ۳»

(الف) قرن چهارم هجری، دوران غلبه، رواج، حفظ و ارثه آداب و رسوم ملی  
 بود.

(ج) شعر حکمی و اندرزی در دوران سامانی به وجود آمد و در دوره سلجوقیان  
 به پختگی رسید.

(د) انواع رایج شعر در آن عصر، «حماسی»، «مدحی»، و «غایی» بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۵)

(سیدعلیرضا احمدی)

## «۱۲۷- گزینه ۳»

وزن بیت گزینه «۳»، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» و نام آن «رمم  
 مثنو سالم» است.

در سایر ابیات رکن پایانی با سایر ارکان متفاوت است و در نتیجه بحر آن ها  
 نمی‌تواند سالم باشد.



عمرها در پی مقصود به جان گردیدیم

م-	ق	ی	ب	د	ر	ه	ا	ع
-	U	U	-	-	U	-	-	-

د	ی	د	ب	د	ص
-	-	-	-	U	U

وزن سایر گزینه‌ها نیز چنین است:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن

گزینه «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلع

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(مبتدی فرهادی)

**«۱۳۶- گزینه «۱»**

هجاهای کشیده عبارت‌اند از: بیش (۱)

هجاهای بلند عبارت‌اند از: طا در زی دارم با را چا ای کن ظر در شی دارا (۱۵)

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۷ تا ۵۰)

(سیدعلیرضا احمدی)

**«۱۳۷- گزینه «۳»**

گزینه «۱»: (خار جان) و (خار جان) جناس مرکب است و واژه‌های قافیه اصلی قافیه هستند، چون از نظر املایی تفاوت دارند، پس قافیه غلط است.

**پرسنل سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: (خار جان) و (خار جان) می‌باشند و درست است.

گزینه «۲»: کلمات «منکن و سخن» بر مبنای قاعدة ۲، هم‌قافیه‌اند. توجه داشته باشید واژه «سخن» در بسیاری از موقع بنا بر ضرورت قافیه، «سخن» تلفظ می‌شود.

گزینه «۴»: با توجه به تفاوت معنایی «است» در دو مصراع، می‌توان آن را قافیه در نظر گرفت. اولی به معنای «وجود دارد» (غیر اسنادی) و دومی به معنای «می‌باشد» (اسنادی) است. توجه داشته باشید که «وعده و سجده» نمی‌توانند قافیه باشند؛ چرا که همواره «های بیان حرکت» (هـ در پایان واژه) الحاقی محسوب می‌شود، بنابراین «وعده» و «سجد» نمی‌توانند قافیه بسازند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه ۹۱)

(مبتدی فرهادی)

**«۱۳۲- گزینه «۲»**

محتوای نشرهای دوره سامانی بیشتر علمی بود و گاهی نشرهای حماسی، تاریخی و دینی هم در آثار این دوره دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

(مبتدی فرهادی)

**«۱۳۳- گزینه «۳»**

بیت فاقد جناس و کلمه «گل» دارای تکرار است.

**بررسی گزینه‌های دریگر:**

گزینه «۱»: جناس همسان: رود: ۱ - فرزند ۲ - رودخانه (رود به معنای نوعی ساز نیز هست) / فاقد تکرار

گزینه «۲»: جناس همسان: خویش اول و سوم «خود» خویش دوم: «قوم و خویش» / تکرار: خویش اول و سوم به معنی «خود» دارای تکرار است.

گزینه «۴»: جناس همسان: ۱ - سوی در مصراع اول: جانب، طرف ۲ - سوی در مصراع دوم: نور، روشنایی / تکرار: سوی در مصراع اول دارای تکرار است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

**«۱۳۴- گزینه «۴»**

واژه‌آرایی: تکرار واژه «تو» / اشتقاد: «دیوانه» و «دیوانگی»

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: تشبيه پنهان (مضمر) روی به لاله (از لحاظ سرخی) و سرکشی‌های یار به شعله (از لحاظ غیرقابل مهار بودن) / بیت فاقد استعاره است.

گزینه «۲»: جناس: «روی» و «موی» / بیت فاقد کنایه است.

گزینه «۳»: بیت فاقد جناس ناقص است. «پای» و «پایی» تکرار شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و بدیع، ترکیبی)

(پوریا هسین‌پور)

**«۱۳۵- گزینه «۳»**

وزن بیت گزینه «۳» عبارت است از: «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن». این

وزن در مصراع صورت سوال نیز وجود دارد.

عارفان را همه در شرب مدام اندازد

در	م	هـ	را	فان	عا	ر
-	U	U	-	-	U	-

زد	دا	منـ	دا	مـ	ب	شر
-	-	-	-	-	U	U



(آذربایجانی)

**گزینه «۴» - ۱۴۲****عبارت نادرست:**

چهره‌های متفاوت سیاست هویت: یا به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تأکید می‌کند و سبب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود یا گروههای به حاشیه رانده شده را به رسمیت می‌شناسد و از آنان حمایت می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۷ و ۹۰)

(آذربایجانی)

**گزینه «۱» - ۱۴۳**

باز شدن جعبه پاندورا ← پیدایش سیاست هویت ملی‌گرایی و وطن‌دوستی مشخصه اصلی آن است ← ناسیونالیسم دوره‌ای که افراد مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی‌می‌گیرند ← دوره پس‌امدرن برای جهان اسلام به هیچ‌وجه نگران‌کننده نبود که بزرگترین دانشمند صرف و نحو زبان عربی یک ایرانی به نام سیبویه است ← الگوی تعارف

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۷، ۸۵، ۸۴ و ۸۱)

(آذربایجانی)

**گزینه «۲» - ۱۴۴**

پیش بردن برخی فرهنگ‌ها و هویتها ← نگاه کردن از چشم فرهنگی و هویتی به فرهنگ‌ها و هویتها ← سیاست‌گذاری هویتی دولتها ← تعیین هویت ملی و چگونگی توزیع مزایا نسل‌کشی در کامبوج ← مدل همانندسازی حل مشکلات توسط حکومتها و برقراری همدلی مردم با یکدیگر ← الگوی تعارف

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳، ۸۱، ۸۰ و ۹۰)

(آذربایجانی)

**گزینه «۳» - ۱۴۵**

فرهنگ‌ها دیگر کاملاً و خالص و ثابت نباشند ← پیامد جهانی شدن و توسعه ارتباطات داوری ارزش‌ها بیرون از دایره علم صورت گیرید (علت) ← ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود. (پیامد) از بین رفتن فرصت گفت‌و‌گو ← پیامد تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۹ و ۸۰)

(ممتن اصغری)

**«۳» - گزینه ۱۳۸**

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: عزلت و گوشه‌گیری و انزوا موجب سربلندی است.

مفهوم بیت گزینه «۳»: برای دوری از خلق و از یاد رفتن آن‌ها گوشه‌گیری اختیار کن، نه برای شهرت طلبی.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۰۳)

(ممتن اصغری)

**«۳» - گزینه ۱۳۹**

بیت صورت سؤال، علم بدون عمل را نکوهش می‌کند؛ این مفهوم در ابیات گزینه‌های مرتبط یافت می‌شود.

مفهوم بیت گزینه «۳»، «نکوهش بی‌دانشی» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۳۵)

(عزیز ایاسی‌پور)

**«۴» - گزینه ۱۴۰****موضوع ابیات:**

گزینه «۱»: مرح

گزینه «۲»: پند و اندرز

گزینه «۳»: حماسه

گزینه «۴»: عرفان و غم‌گزابی

عرفان از موضوعات سبک عراقی است و در سبک خراسانی نمی‌گنجد.

غم‌گزابی هم نقطه مقابل شادی و خوش‌باشی است که از مفاهیم پر تکرار در شعر سبک خراسانی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۶۳ و ۸۵)

**جامعه‌شناسی (۳)**

(آذربایجانی)

**«۲» - گزینه ۱۴۱**

الگوی تعارف هویت‌ها ← رشد و شکوفایی جهان اسلام نظریه آفریقایی تبار و نظریه آمریکایی بومی ← هر گروه و جامعه‌ای می‌خواهد از چشم خودش به خودش بنگرد.

تقسیم‌بندی‌های نژادی و قومی ← مدل تکثیرگرا

کشتار مسلمانان میانمار ← وحدت هویت‌ها

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳، ۸۰ و ۷۸)

**جامعه‌شناسی (۱)**

(آریتا بیدقی)

**«۱۵۱- گزینهٔ ۴»**

- الف) کنش اجتماعی تنها در حضور دیگران صورت نمی‌گیرد.  
 ب) خطکشی‌های خیابان ← پدیده اجتماعی  
 ج) پاسخ دادن یا ندادن به سلام ← پیامد ارادی به اراده جواب‌دهنده سلام  
 د) پیامد طبیعی ورزش کردن ← تندرنستی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷، ۸، ۱۱ و ۱۳)

(فاطمه صفری)

**«۱۵۲- گزینهٔ ۴»**

- اگر جوامع، هنجارها و اعمال خود را براساس عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند.  
 اگر مردم مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه خود را کاهش می‌دهند.  
 جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۲، ۵۴ و ۵۷)

(فاطمه صفری)

**«۱۵۳- گزینهٔ ۳»**

- ارزیابی جهان‌های اجتماعی ← براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند.  
 زوال عقلانیت ذاتی ← از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها  
 جهان‌های اجتماعی در عرض هم ← تنوع جهان‌های اجتماعی و ارتباط فعلانه جهان اجتماعی زنده و سالم با جهان اطراف خود

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۸، ۳۹، ۴۴ و ۴۹)

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

**«۱۵۴- گزینهٔ ۴»**

- کنش‌های اجتماعی انسان‌ها، از پدیده‌های جهان اجتماعی هستند که مطابق با دسته‌بندی این اجزا براساس اندازه و دامنه، جزء پدیده‌ها و اجزای خرد جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.  
 هنجارها و نمادها از لایه‌های سطحی جهان اجتماعی و عقاید و ارزش‌ها، از لایه‌های عمیق آن هستند.  
 فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۰، ۳۷ و ۴۶)

(آریتا بیدقی)

**«۱۴۶- گزینهٔ ۳»**

عبارت اول ← یادگیری همه علوم، ارزش یکسانی ندارد.

عبارت دوم ← نافع‌ترین علوم

عبارت سوم ← علوم ابزاری

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در همان اسلام، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

(کتاب آبی)

**«۱۴۷- گزینهٔ ۴»**

برخی از سنت‌های الهی در قرآن معرفی شده‌اند. از این جهت قرآن کریم ما را به شناخت سایر سنت‌های الهی که در قرآن معرفی نشده‌اند، دعوت می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در همان اسلام، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(کتاب آبی)

**«۱۴۸- گزینهٔ ۴»**

عبارت اول ← عقل انتقادی

عبارت دوم ← عقل ابزاری

عبارت سوم ← عقل تفسیری

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در همان اسلام، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

(کتاب آبی)

**«۱۴۹- گزینهٔ ۳»**

جامعه‌شناسی	تبیینی	تفسیری	انتقادی
ابزاری	تفسیری	انتقادی	عقل
تبیینی	تفسیری	تجویزی و انتقادی	دانش

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در همان اسلام، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

**«۱۵۰- گزینهٔ ۲»**

ابوریحان بیرونی، در کتاب «تحقیق مالهند» با روش تجربی و تفہمی، فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد و با استفاده از روش عقلی، به ارزیابی انتقادی این فرهنگ پرداخت.

علم مدنی فارابی، به تبیین، یعنی علت‌یابی واقعیت‌های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آن‌ها می‌پردازد.

ابن خلدون با تأثیرپذیری از قرآن، به دنبال شناخت سنت‌های الهی در جامعه بود. روش او در علوم اجتماعی، مشابه روشهای است که چهارصد سال بعد، کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در همان اسلام، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۰)



حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گسترد است.

حیات معنوی اسلام ← گستردن افق‌های جدید به روی اندیشمندان جهان غرب

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد، تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه ایران رواج پیدا کند.

خودباختگی فرهنگی مسلمانان ← رواج تصاویر شرق‌شناسان از هویت جهان اسلام در بین جوامع اسلامی

حکیمان و شاعرانی چون مولوی، سعدی، حافظ و... خدمات بین‌نظیری انجام دادند که موجب گسترش زبان فارسی در جهان اسلام شد.

خدمات بین‌نظیر حکیمان و شاعران ← گسترش زبان فارسی در جهان اسلام

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۶)

(فاطمه صفری)

«۱۵۵- گزینه ۴»

منزلت اجتماعی ← انتسابی، متغیر و اجتماعی  
فرزنده اول خانواده ← اجتماعی و ثابت و انتسابی  
وقت‌شناس ← فردی، متغیر و اکتسابی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

«۱۵۶- گزینه ۱»

فرایند مشارکت افراد در زندگی اجتماعی ← جامعه‌پذیری  
فوتوت‌نامه‌ها ← تعیین روابط میان حرفه و جامعه  
طبقه سوم فئodalی ← دارای هویت منفی و پست و عدم اعتبار قانونی و اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶ و ۸۴)

«۱۵۷- گزینه ۳»

**بررسی عبارت‌های نادرست:**

- هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

- هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدید می‌آید.

- هویت خانوادگی هر کدام از ما، بخشی از هویت اجتماعی ما و نتیجه عضویت در یک خانواده است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(علیرضا هیری)

«۱۵۸- گزینه ۲»

مثال تحول هویتی مصر و ایران و... در مواجهه با اسلام: تعامل در سطح عقاید و ارزش‌ها و ملحق شدن به جهان اجتماعی دیگر

مثال گرفتن علوم عقلی و طرد علوم اساطیری در مواجهه اسلام و یونان: تعامل در سطح هنجرها و نمادها با حفظ و پافشاری بر عقاید و ارزش‌ها

مثال تحول هویتی غرب پس از جنگ‌های صلیبی: تعامل در سطح عقاید و ارزش‌ها و تحول هویتی بدون ملحق شدن به جهان دیگر

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

(علیرضا هیری)

«۱۵۹- گزینه ۳»

جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجویی کند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.

جست‌وجویی هویت بیرون از تصاویر جهان غرب ← ظهور اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

### عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

(سید محمدعلی مرتفعی)

«۱۶۱- گزینه ۲»

«أخذ ... یُرْبَون»: شروع به پرورش کردند (رد گزینه ۳) / «أنواع الطّيور»:  
انواع پرنده‌گان (رد گزینه ۴؛ کلمه «مختلف» در ترجمه اضافی است) / «من الأفضل»: بهتر است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أَن يَسْتَشِرُوا»: که مشورت نمایند / «خَيْرًا»: (اسم نکره) یک کارشناس، کارشناسی (رد گزینه ۳) / «لكى لا يُواجهُوا»: تا مواجهه نشوند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «مشاكل»: مشکلاتی / «في مَزَارِهِم»: در مزاره‌های خود (رد گزینه ۴؛ جایگاه آن در ترجمه درست نیست. باید در انتهای عبارت باید.)

(تربیمه)



«گزینه ۴» (سید محمدعلی مرتفعی)

صورت سؤال اسمی مبني را می‌خواهد که در محل اعراب جر قرار گرفته باشد. در گزینه «۴»، هر دو کلمه «ما» مبني‌اند، از جهت نقش، مضافق‌الیه هستند و از نظر اعراب، در محل جر. (ترجمه عبارت: قطعاً خدا به اندازه آنچه می‌دهد، می‌گیرد و به اندازه آنچه محروم می‌کند، جبران می‌نماید!)

«گزینه ۴» (مرتضی کاظم‌شیرودی)

**تشریف گزینه‌های دیگر:**  
 گزینه «۱»: در این گزینه اسم مبني نداریم.  
 گزینه «۲»: در این گزینه اسم مبني نداریم.

گزینه «۳»: «من» اسمی مبني است اما در نقش مبتدا و در محل اعراب رفع قرار گرفته است.

تکنیک صدمت درسی:

«اسم واقع بعد از حرف جر» و «مضافق‌الیه» دو نقشی هستند که اعراب جر می‌گیرند و مجرور می‌شوند.

(قواعد اسم)

(ممدرضا سوری)

«گزینه ۴» (سید محمدعلی مرتفعی)

در گزینه «۴»، «زمیلات» مبتدا و «حاولن» خبر است. در این گزینه خبر، یک فعل (یک جمله فعلیه) است و از این نظر با سایر گزینه‌ها متفاوت است. زیرا خبر در گزینه‌های دیگر به شکل یک اسم آمده است.

**تشریف گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «ترک» مبتدا و «أسهل» خبر آن است.

گزینه «۲»: «شباب» مبتدا و «قادرون» خبر آن است.

گزینه «۳»: «القرآن» مبتدا و «مصبح» خبر آن است. (دقت کنید «یرشدن» جمله وصفیه برای توصیف اسم نکره «مصبح» است و نمی‌تواند خبر باشد.)

(انواع بملات)

(سید محمدعلی مرتفعی)

«گزینه ۳» (سید محمدعلی مرتفعی)

در گزینه «۳»، «مدح» مفعول برای فعل «یکرهون» است و نمی‌تواند مفعول مطلق باشد. (ترجمه عبارت: شاعر ناید حاکم را مدح کند، چرا که مردم مدح حاکمان ستمگر را دوست ندارند!)

راه دیگر برای پی بردن به جواب، حذف کلمه مشکوک به مفعول مطلق است، فراموش نکنید با حذف مفعول مطلق، ساختار و معنای جمله نباید ناقص شود. (با حذف «مدح» در عبارت داده شده، معنای فعل «یکرهون» ناقص می‌ماند!)

**تشریف گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «عرفنا» فعل و «معرفه» مصدر آن است که مفعول مطلق نوعی به حساب می‌آید.

گزینه «۲»: «یجیبون» فعل و «إجابة» مصدر آن است که خود مفعول مطلق نوعی است.

گزینه «۴»: «يرشد» فعل و «إرشاد» مصدر آن و مفعول مطلق نوعی است. (مفعول مطلق)

(مرتضی کاظم‌شیرودی)

«گزینه ۲» (ولی برهی - ابره)

«تقول»: می‌گویند (رد گزینه «۳» / لنا): به ما (رد گزینه «۳» / الغيوم و النجوم): ابرها و ستارگان (رد گزینه «۴» / الشمس مع جذواتها المسترة): خورشید با پاره‌های آتش فروزانش (رد سایر گزینه‌ها) / «أيتها الإنسان»: ای انسان (رد گزینه «۳» / فکر): بیندیش / «فى حق الله»: در آفرینش خدا (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

«گزینه ۲» (سید محمدعلی مرتفعی)

**تشریف گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «أعنيوني» فعل امر مخاطب به معنای «مرا یاری کنید» است. گزینه «۳»: «لا يتأدّ» فعل مضارع منفي است، بنابراین «تباید» در ترجمه نادرست است.

گزینه «۴»: «و هم فی ....» جمله حالیه است که نادرست ترجمه شده است. ترجمه صحیح عبارت: برخی کشاورزان گیاهان را در مناطق خشک می‌کارند در حالی که آن‌ها در انتظار نزول باران اند!

(ترجمه)

«گزینه ۳» (مهدی نیک‌زاد)

همچون درستکاران: (مفعول مطلق نوعی + مضافق‌الیه) استغفار الصالحين (رد سایر گزینه‌ها) / «آمرش خواستیم»: استغفرا (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

«گزینه ۳» (سید محمدعلی مرتفعی)

**تشریف گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «جمع سالم للمذکر» نادرست است. «المدفون» مفرد مذکور است. دقت کنید «ون» جزء خود کلمه است و علامت جمع نیست.

گزینه «۲»: «متعد» نادرست است. «بنام» (می‌خواهد) فعل لازم است.

گزینه «۴»: «مزید ثلاثی ...» نادرست است. «یستر» با توجه به حرکت‌گذاری و وزنش، شخص است که فعل ثلائی مجرد است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

«گزینه ۳» (ولی برهی - ابره)

«تتكلّم» فعل مضارع از باب تفعّل است که بر وزن «تَتَفَعَّل» می‌آید، همچنین «معینة» اسم مفعول به معنی «تعیین شده، مشخص شده» است، پس باید روی عین الفعل خود حرکت فتحه داشته باشد.

(ضبط هرکات)



(سید علیرضا علویان)

**گزینه ۲**

مقامات آمریکایی در استناد خود، روابط ایران و اسرائیل را در زمان حکومت پهلوی چنین توصیف کرده‌اند: «ایران با وجودی که اعمال اسرائیل‌ها را در مقابل کشورهای دوست عرب خود (شاه اردن، مصر و ...) محکوم می‌کند، روابط خصوصی خوبی با اسرائیل دارد و با اینکه تبادلات سفیر در بین دو کشور انجام نشده است، ولی پیام‌های جاسوسی و اطلاعاتی بین دو کشور به طور منظم رد و بدل می‌شود و تکنسین‌های اسرائیلی در بیشتر پروژه‌های کشاورزی و غیره، مربوط به حال و آینده حضور دارند.»

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۹)

(سید علیرضا علویان)

**گزینه ۲**

مخالفت صريح امام خميني (ره) با قانون مصونيت قضائي و سياسي اتباع آمريکايي مقيم ايران (كابيتولاسيون)، حکومت پهلوی را چنان به وحشت انداخت که ايشان را در سحرگاه ۱۳ آبان ۱۳۴۳ در قم دستگير و به کشور ترکيه تبعيد کرد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۰)

(میلاد هوشیار)

**گزینه ۳**

در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی ایران، وضعیت زندگی و معیشت عموم مردم که بیشتر در روستاهای زندگی می‌کردند، مناسب نبود و در بیشتر نقاط ایران، روستانشین‌ها در فقر و بی‌سوادی به سر می‌بردند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۱)

(میلاد هوشیار)

**گزینه ۲**

گروه موسم به هیئت‌های مؤتلفه اسلامی پس از تبعید امام خميني (ره)، مبارزة مسلحه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار داد و حسنعلی منصور، نخست وزیر وقت، را ترور کرد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۲)

(پوارد ميريلوكى)

**گزینه ۳**

محمد رضا شاه پهلوی در پاسخ مساعد به خواسته‌های آمریکا، هویدا را برکنار و جمشید آموزگار را به نخست وزیری منصوب کرد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۳)

(پوارد ميريلوكى)

**گزینه ۴**

در گذشت حاج آقا مصطفی خميني، چنان تلاطم و موجی به وجود آورد و جان تازه‌ای به مبارزات بخشید که می‌توان فهميد چرا حضرت امام، رحلت او را «از الطاف خفیه الهی برای انقلاب اسلامی» خواند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۴)

(ابراهيم احمدري - بوشهر)

**گزینه ۴**

صورت سؤال، گزینه صحیح را در مورد جزء تأکیدشده می‌خواهد.  
به خاطر داشته باشید:

- «إن» (از حروف مشبهه بالفعل) همیشه کل جمله بعد از خود را تأکید می‌کند.

- مفعول مطلق تأکیدی، فعل مربوط به خود در جمله را تأکید می‌نماید.  
در گزینه «۴»، «انتشار» مفعول مطلق تأکیدی است، پس فعل مربوط به آن (یعنی «شیر») مورد تأکید واقع شده است

**تشرییم گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «إن» کل جمله اسمیه بعد از خود را تأکید می‌کند، نه فقط فعل موجود در عبارت را.

گزینه «۲»: «محاولة» مفعول مطلق تأکیدی است که فعل مربوط به خود (یعنی «حاول») را تأکید می‌کند.

گزینه «۳»: «إن» کل جمله اسمیه بعد از خود را تأکید می‌کند، نه فقط یک اسم را.

(مفعول مطلق)

**تاریخ (۳)**

(میلاد هوشیار)

**گزینه ۲**

نخستین مرحله برنامه‌های اصلاحی با عنوان اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۰، در زمان نخستوزیری علی امینی آغاز شد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۷)

(علی محمد کرمی)

**گزینه ۳**

اولین مرحله فعالیت سیاسی و مبارزه امام خميني (ره) با اعتراض به تصویب‌نامه انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی آغاز شد. از دیدگاه حضرت امام، این تصویب‌نامه موجب تضعیف اسلام و افزایش حضور بهائیان در حکومت می‌شد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۸)

(میلاد هوشیار)

**گزینه ۳**

امام خميني (ره) به دنبال جنایت حکومت پهلوی در مدرسه فیضیه قم و مدرسه طالبیه تبریز، طی اعلامیه مهمی، شاه را به طور مستقیم سرزنش کردند و تقیه و سکوت در مقابل ظلم حکومت را حرام دانستند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۹)



کلکور فارج از کشور (۹۱)

زمانی که لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها متوقف شوند، امکان تجمع انرژی بیشتر می‌شود و ممکن است در اثر تخلیه یکباره انرژی، زمین لرزه شدیدتری رخ دهد.

(بغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۰)

گزینه «۱»

(سراسری ۹۱)

گزینه «۲»

بارش‌هایی که شدت آن‌ها کمتر اما مدت آن‌ها بیشتر است، تأثیر بیشتری در ناپایداری دامنه‌ها و موقع زمین‌لغزش دارند؛ بر عکس، بیشتر سیل‌ها پس از یک بارش شدید و سریع جاری می‌شوند.

(بغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۴)

(فاطمه سقایی)

گزینه «۳»

خشکسالی ممکن است در هر نوع آب‌وهوایی اعم از خشک یا مرطوب روی دهد. بیشترین مناطقی که در مقابل خشکسالی حساس‌تر و آسیب‌پذیرترند، در مناطق خشک و نیمه‌خشک (مجاور مدارهای رأس‌السلطان و رأس‌الجدي) قرار گرفته‌اند.

(بغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۱)

(فاطمه سقایی)

گزینه «۱»

ممول‌ترین نوع خشکسالی، خشکسالی آب‌وهوایی است. در خشکسالی آب و هوایی، مناطقی که دچار خشکسالی می‌شوند، تغییر می‌کنند و ثابت نیستند.

(بغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۱)

(فاطمه سقایی)

گزینه «۳»

در خشکسالی زراعتی، میزان ریزش‌های جوی کمتر از میانگین بارش منطقه نیست اما با توجه به این که نیاز آبی گیاهان متفاوت است، ممکن است بارش‌ها نیاز یک نوع زراعت یا کشت را برطرف نکنند.

(بغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۹۹)

## تاریخ (۱) و (۲)

(میلاد هوشیار)

گزینه «۳»

از آنجا که در گاهشماری اوستایی، سال را ۳۶۵ شب‌نوروز می‌گرفتند، در هر ۴ سال یک شب‌نوروز و در هر ۱۲۰ سال ۳۰ شب‌نوروز از سال حقیقی عقب می‌افتد.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۳۵ تا ۱۵۱)

(بهراد میربلوکی)

گزینه «۲»

شاه پس از سرکوب تظاهرات دانشجویان و دانش‌آموزان در مقابل دانشگاه تهران (۱۳ آبان)، ارتشد غلام‌رضا ازهاری را جانشین شریف امامی کرد تا وی با برقرار کردن حکومت نظامی از سرعت حرکت انقلاب بکاهد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۶)

## جغرافیا (۳)

گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

با توجه به موقعیت جغرافیایی و نوع ناهمواری‌ها، برخی از مخاطرات طبیعی مانند زمین‌لرزه، زمین‌لغزش، سیل و خشکسالی در ایران بیشتر از دیگر حوادث رخ می‌دهند. از میان این مخاطرات، سیل منشأ بروزن‌زمینی و زمین‌لرزه منشأ درون‌زمینی دارد.

(بغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۲)

گزینه «۲»

(علی‌الحسنا رضایی)

کمریند کوهستانی آلپ - هیمالیا جایی است که پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند برخورد می‌کند.

(بغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۷)

گزینه «۱»

(آزاده میرزاپی)

آبدهی رودها معمولاً در طول سال تغییر می‌کند و در کشور ما در زمستان و اوایل بهار آبدهی رودها افزایش می‌یابد.

(بغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۱۹)

گزینه «۴»

(کلکور سراسری ۹۰)

چنانچه حجم آب رودخانه، از میانگین سالیانه آبدهی رود (دبی) آن، بیشتر شود، احتمال وقوع سیل افزایش می‌یابد.

(بغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۱۹)

گزینه «۱»

(زهرا دامپار)

حوضه «الف» گرددتر و شیب آن بیشتر است. در این حوضه مدت زمان کمتری صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند؛ زیرا در این حوضه‌ها به علت انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها که طول آن‌ها تقریباً به یک اندازه است، همه جریان‌ها هم‌زمان به خروجی می‌رسند و موجب سریز و وقوع سیل می‌شوند.

(بغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)



(پواد میربلوکی)

**گزینه «۴»**

هولاكوخان در عین جالوت از سپاه مملوکان مصر شکست خورد و از ادامه پیشروی باز ماند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۵)

(پواد میربلوکی)

**گزینه «۲۰۰»**

شورش افغان‌ها و تسخیر اصفهان یک تهاجم خارجی محسوب نمی‌شود؛ زیرا قندهار بخشی از قلمرو صفوی به شمار می‌رفت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۶)

**جغرافیای پایه**

(فاطمه سقایی)

**گزینه «۴»**

علم جغرافیا از یافته‌های علوم دیگر استفاده کرده و با یک دید هم‌جانبه بررسی‌ها و مطالعات خود را در مورد پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها انجام می‌دهد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا پیست، صفحه ۳)

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

**گزینه «۳»**

میزان بارش در تبریز از شیراز بیشتر است، زیرا در تبریز که در عرض جغرافیایی و ارتفاع بالاتری قرار دارد، به خاطر برخورداری از شرایط بارش یعنی سریع تر متراکم شدن رطوبت موجود در هوای سرد و بالاتر بودن تعداد مولکول‌های هوای سرد در واحد حجم، موقعیت مناسب‌تری دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۸ تا ۳۵)

(فاطمه سقایی)

**گزینه «۲۰۳»**

بعضی از دشت‌ها بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمداند. مانند شکل صورت سؤال که دشت نهادن در استان همدان را نمایش می‌دهد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۰)

(فاطمه سقایی)

**گزینه «۳»**

امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۰)

(فاطمه سقایی)

**گزینه «۴»**

نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند. امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترین آن‌ها، بهویه از نظر اقتصادی، تحت تأثیر یکدیگرند.

(علی محمد کربلایی)

**گزینه «۳»**

تمدن میسین به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و از ۱۱۰۰ تا حدود ۸۰۰ ق.م. یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را «عصر تاریکی» نامیده‌اند.

(تاریخ (۱)، بجهان در عصر باستان، صفحه ۵۲)

(علی محمد کربلایی)

**گزینه «۳»**

یکی از دستاوردهای صنعت فلزکاری ساکنان فلات ایران، ساخت اشیا و ابزارهای مفرغی از آمیختن مس با ماده قلع بود. مفرغ‌های لرستان، بهترین نمونه از صنعت و هنر فلزکاری ایران به شمار می‌روند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۴)

(سید علیرضا علویان)

**گزینه «۱»**

اردشیر دوم به خوش گذرانی و راحت‌طلبی مشهور بود. در دوران فرمانروایی او مصر از سلطه هخامنشیان خارج شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۷)

(سید علیرضا علویان)

**گزینه «۳»**

ساخت بناهای طاق‌دار، گنبدی و دارای ایوان، از ویژگی‌های معماری دوران اشکانیان به شمار می‌رود. هنر گچبری در زمان اشکانیان رواج یافت و در بنای‌های کوه خواجه، به نهایت ظرافت رسید. آرایه دیگری که در معماری اشکانی رواج داشته، نقاشی دیواری است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۴۸)

(میلار هوشیار)

**گزینه «۳»**

مهم‌ترین ویژگی تاریخ‌نگاری روایی در این بود که تاریخ‌نگاران، بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

(میلار هوشیار)

**گزینه «۱»**

پیمان‌نامه عمومی مدینه، سرآغاز تأسیس امت و حکومت اسلامی بود. پس از آن با نزول تدریجی آیات مربوط به جهاد، خمس، زکات، جزیه و ... نظام سیاسی، اجتماعی و اقتصادی اسلام و الگوی حکومتی پیامبر کامل شد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هر کوتی تازه در تاریخ پسر، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(میلار هوشیار)

**گزینه «۱»**

پس از سال‌ها اختلاف و نزاع در دربار ساسانی، بیزدگرد سوم بر تخت نشست؛ امور کشور کمی سامان یافت و سپاه ایران با شکست مسلمانان در جنگ چسر یا پل، بیشتر متصروفات آنان را پس گرفت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۸۱)



(فاطمه سقایی)

**۲۱۰- گزینه «۳»**

مرزهای پیشناز (قبل از سکونت)، مرزهایی هستند که از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند؛ مانند مرز بین کانادا و آلسکا که بعد از تدریج مردم در دو طرف آن اسکان یافته‌اند. این نوع مرزها مشکلی ایجاد نمی‌کنند.

(بفراغیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۳۲)

**فلسفه دوازدهم**

(نیما پواهری)

**۲۱۱- گزینه «۲»**

کتاب‌های زیر از مهم‌ترین آثار ابن سینا هستند:

۱. قانون: که نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی است، از معروف‌ترین آثار ابن سینا به شمار می‌رود.

۲. شفا: این کتاب نیز یک دایرةالمعارف عظیم علمی و فلسفی است و مشتمل بر موضوعاتی چون منطق، ریاضی، علوم طبیعی و الهی می‌باشد. قسمت الهیات شفا که در بردارنده فلسفه ابن سیناست، کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی است.

۳. نجات: بیانی مختصر در فلسفه ابن سیناست و به بیشتر زبان‌های زنده دنیا ترجمه شده است.

۴. انصاف: دارای بیست جزء و شامل ۲۸ هزار مسئله بوده که در حمله غزنویان به اصفهان به غارت رفت و تنها چند جزء آن باقی مانده است.

۵. اشارات و تنبیهات: آخرین دیدگاه‌های ابن سینا در حکمت را شامل می‌شود و امروز هم جزء کتاب‌های درسی است.

۶. دانشنامه علایی: به زبان فارسی است و ابواب مختلف حکمت در آن مندرج است. این کتاب در اصفهان و برای علاء‌الدوله، حاکم آن شهر نوشته شده است.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه ۱۰)

(نیما پواهری)

**۲۱۲- گزینه «۳»**

هنگامی که ابن سینا می‌گوید نظام طبیعت نظام احسن است، منظورش این است که این نظام بهترین نظامی است که می‌تواند در این مرتبه (مرتبه ماده) تحقق پیدا کند. لذا بالقوچی و تحقق تدریجی کمال این مرتبه از عالم با نظام احسن بودن آن منافقانی ندارد.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(نیما پواهری)

**۲۱۳- گزینه «۳»**

هنگامی که ابن سینا می‌گوید نظام طبیعت نظام احسن است، منظورش این است که این نظام بهترین نظامی است که می‌تواند در این مرتبه (مرتبه ماده) تحقق پیدا کند. عالم مجردات در نهایت کمال ممکن و محض است و سراسر خیر و نیکی است و هیچ جنبه‌ای از شر و عدم در آن راه ندارد. پس نمی‌توان گفت طبیعت از همه مراتب عالم کامل‌تر و بهتر است.

**تشریح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: انسان‌ها برای بهره‌برداری از محیط طبیعی، از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.

گزینه «۲»: نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

گزینه «۴»: نواحی، تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

(بفراغیا (۲)، تاریخ پیست؟، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

**۲۰۶- گزینه «۱»**

بارندگی کم و نامنظم و تبخیر زیاد، از جمله ویژگی‌های مناطق خشک است.

(بفراغیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

**۲۰۷- گزینه «۳»**

در هوازدگی فیزیکی، سنگ‌ها در نتیجه اختلاف دما، گرم و سرد شدن و یا انبساط و انقباض و در هنگام روز و شب و فصل زمستان و تابستان یا یخ زدن آب در شکاف سنگ‌ها و مواردی از این قبیل، به قطعات کوچک خرد می‌شوند اما در ترکیب شیمیایی آن‌ها تغییری به وجود نمی‌آید. در هوازدگی شیمیایی، ساختمان کانی‌ها و ترکیب شیمیایی سنگ‌ها نیز تغییر می‌کند. اکسیژن و رطوبت از عوامل مهم هوازدگی شیمیایی هستند. برای مثال اکسیژن هوا موجب اکسیده شدن برخی کانی‌ها نظیر آهن می‌شود یا گازهایی مانند دی‌اکسید نیتروژن و دی‌اکسید گوگرد هوا می‌توانند به اسید تبدیل شوند و باران اسیدی تولید کنند که موجب تغییرات شیمیایی در سنگ‌ها می‌شود.

(بفراغیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۱۵)

**۲۰۸- گزینه «۳»**

مزار غله تجاری معمولاً بسیار بزرگ‌اند و کاشت و برداشت محصول در آن‌ها به صورت ماشینی انجام می‌شود. در این نوع کشاورزی، معمولاً در کنار مزارع، کارخانه‌هایی برای تبدیل، بسته‌بندی و توزیع محصولات در بازارهای مصرف پدید می‌آید که در اصطلاح به آن‌ها کشت و صنعت می‌گویند.

(بفراغیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه ۸۷)

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

**۲۰۹- گزینه «۱»**

اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای، میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد. کشورهای عضو این اتحادیه‌ها براساس موافقت‌نامه‌هایی که امضا می‌کنند، سعی می‌کنند «مالیات‌ها و تعرفه‌های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بردارند تا تجارت بین کشورهای منطقه افزایش یابد.» و به رونق و توسعه اقتصادی کشورها کمک شود.

(بفراغیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه ۱۰۸)



(نیما پواهری)

## گزینه «۴»-۲۱۶

این سینا شر را به طور کلی انکار نمی‌کند و نمی‌گوید که آسیب‌ها و نقصان‌هایی که ایجاد می‌شوند خیر است. با این حال او معتقد است از عنایت الهی جز خیر و خوبی صادر نمی‌شود. او این دو نظر را چنین با هم جمع می‌کند که وجود شر مقتضای آفرینش در ماده است. در عالم ماده اشیاء با هم تماس و برخورد دارند و ممکن است چیزی که فی نفسه خوب و خیر است برای چیز دیگر منشأ شر شود. بنابراین نظام کلی صادره از خدا نظام احسن و خیر است و شرور به صورت بالعرض و به عنوان پیامد الزامی در جهان طبیعت وجود دارد.

## بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این سینا وجود شر را به طور کلی انکار نمی‌کند.

گزینه «۲»: این سینا معتقد نیست که داوری در باب خیر و شر ممکن نیست. از نظر او یک موجود در سطح جزئی ممکن است شر محسوب شود ولی در سطح کلی نظام طبیعت در مجموع خیر است؛ پس با دیدن یک وجه جزئی نمی‌توان داوری کلی کرد. نه اینکه کلاً نمی‌توان داوری کردا!

گزینه «۳»: در نسبت و نقش یک پدیده با نظام کلی طبیعت شری مطرح نیست. بلکه صرفاً در سطح جزئی می‌توان از آن سخن گفت.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه ۸۱)

(نیما پواهری)

## گزینه «۳»-۲۱۷

از نظر سهوردی، آن تحقیق فلسفی که فقط متنکی به شیوه استدلالی محض باشد و نتواند به قلب برسد، بی‌نتیجه است و سیر و سلوک روحانی و قلبی هم بدون تربیت عقلانی گمراه‌کننده می‌باشد. معتبر دانستن شهود در فلسفه سهوردی بدین معنی نیست که یک راه موازی با عقل در فلسفه ایجاد شود. فلسفه اساساً دانشی عقلی است و هر سناتخی برای داشتن ارزش فلسفی و معرفتی باید به ترازوی عقل و استدلال سنجیده شود.

## بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لزوماً شهود در امتداد برهان نیست، بلکه گاهی برهان در امتداد شهود صورت می‌گیرد.

گزینه «۲»: شهود یک تجربه شخصی و منحصر به فرد است و قابلیت انتقال به دیگری را ندارد (مگر اینکه خودش تجربه کند)، انتقال دانش به دیگران از طریق صورت‌بندی استدلال‌های عقلی انجام می‌شود.

گزینه «۴»: اینکه در فلسفه سهوردی هر دو ابزار عقل و شهود معتبر دانسته شود به معنای مستقل بودن راه این دو ابزار نیست. چرا که اگر کسی از شهود بدون عقل بهره بگیرد، کار او اصلاً فلسفه محسوب نمی‌شود.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه ۸۱ تا ۸۴)

## بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: طبیعت و ذات اشیاء طبیعت خیر است و آن‌ها را به سوی رشد و کمال سوق می‌دهد، نه زوال و نقصان.

گزینه «۲»: از نظر این سینا همه چیز در مجموع نظام طبیعت خیر محسوب می‌شوند و تنها جایی که می‌توان از شر سخن گفت در تعارض دو پدیده در نسبت با یکدیگر است. پس شر مطلق نداریم.

گزینه «۴»: طبیعت‌شناسی از نظر این سینا باید از بررسی روابط میان پدیده‌های طبیعی، رابطه آن‌ها با مبدأ وجود را نیز بررسی کند.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(نیما پواهری)

## گزینه «۱»-۲۱۴

خداآنده، عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورده و همه اجزای آن چنان ترکیب و تألیف شده‌اند که بهترین نظام ممکن، یعنی نظام احسن را تحقق می‌بخشد.

توجه: عنایت الهی با علم الهی دو مفهوم کاملاً برابر نیستند و تفاوت دارند. عنایت از نظر این سینا عبارت است از علم الهی به ذات خالقیت خود و نقش و ترتیب موجودات در نظام طبیعت و رضایت به این آفرینش. بنابراین عنایت نوعی خاص از علم الهی است و علم الهی اعم از آن است. عنایت سبب آفرینش موجودات است و علم الهی سبب چینش و تنظیم آن‌ها در یک نظام مشخص و معین که نظام احسن است.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه ۸۱)

(نیما پواهری)

## گزینه «۳»-۲۱۵

به نظر این سینا طبیعت هر شء آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد؛ به شرط اینکه مانع در راه طبیعت قرار نگیرد. حتی آنچه ظاهرآ شر و بدی به نظر می‌رسد، مانند پژمرده‌شدن یک گل یا مرگ یا چاندار یا حتی وقایع ویرانگر طبیعی همچون سیل و زلزله، همگی در یک نظام کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند. به همین داوری کلی کرد؛ مثلاً زردشدن برگ‌های ناگوار تلقی می‌شود اما کسی که چهار فصل را مشاهده می‌کند، می‌داند که پاییز نقش ویژه خود را در اعتدال طبیعت به انجام می‌رساند.

توجه کنید که این سخن این سینا به معنای انکار وجود شرور در عالم نیست و نمی‌گوید که آسیب‌ها و نقصان‌هایی که ایجاد می‌شوند خیر است. بحث او این است که از عنایت الهی جز خیر و خوبی صادر نمی‌شود. اما وجود شر مقتضای آفرینش در ماده است. در عالم ماده اشیاء با هم تماس و برخورد دارند و ممکن است چیزی که فی نفسه خوب و خیر است برای چیز دیگر منشأ شر شود. بنابراین نظام کلی صادره از خدا نظام احسن و خیر است و شرور به صورت بالعرض و به عنوان پیامد الزامی در جهان طبیعت وجود دارد.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه ۸۱)



گزینه «۴»: ظلمت همان عدم نور نیست. ظلمت و نور دو حقیقت وجودی متفاوت هستند. از نظر سهروردی نور همان وجود نیست. بلکه موجودات به دو دسته موجودات نورانی (مانند مجردات) و موجودات ظلمانی (مانند اجسام و کیفیات جسمانی) تقسیم می‌شوند.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه ۸۱۵)

### منطق

(حسن صدری)

منطق یک فایده سلبی و یک فایده ایجابی دارد. فایده سلبی آن همان آشنایی با راههای جلوگیری از مغالطات است. اما فایده ایجابی منطق، شناخت قوانین حاکم بر ذهن است و این قوانین، ابداع منطق دان نیستند، بلکه طبیعی و غیراکتسابی هستند. همچنین اندیشیدن شامل تعریف و استدلال است، بنابراین هیچ کدام از گزینه‌های «۲» و «۳» به تنها یعنی نمی‌توانند پاسخ صحیح سؤال باشند.

(منطق، منطق، ترازوی انریشه، صفحه‌های ۳ تا ۵)

(حسن صدری)

منظور اصغر از «توانستن»، معنای ظاهری آن نیست، بلکه معنای التزامی آن است، یعنی «جازه داشتن» برای چنین حرکتی در شطرنج. اما احمد به جای دلالت التزامی کلمه، دلالت مطابقی آن را در ذهن آورده است و آن را به همان معنای « قادر بودن بر انجام کاری » در نظر گرفته است.

(منطق، لغت و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

(نیما پواهری)

هنگامی که یک مفهوم کلی در جایگاه مضاد و یک مفهوم جزئی در جایگاه مضادالیه قرار می‌گیرد (مثال: کتابِ علی)، گروه اسامی حاصله در مجموع کلی است و وجود انسان‌های گوناگون با اسم «علی» به معنای کلی بودن مفهوم «علی» نیست، چون کلی و جزئی بودن مفاهیم در اصل در بستر متن و سخن مشخص می‌شود و هنگامی که در یک متن و سخن اسم «علی» آورده می‌شود به مصداق معنی اشاره می‌کند.

(منطق، مفهوم و ممداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(حسن صدری)

الف) پرندۀ می‌تواند پرواز نکند (مانند مرغ)، پس این تعریف همه مصادیق پرندۀ را شامل نمی‌شود و جامع نیست. همچنین بعضی چیزهای دیگر هستند که پرواز می‌کنند ولی پرندۀ نیستند، مانند هوایپیما. بنابراین این تعریف مصادیق مفاهیم دیگر را هم شامل می‌شود و مانع هم نیست.

(نیما پواهری)

«۲۱۸- گزینه «۳»

نور در فلسفه سهروردی کاملاً مترادف با وجود نیست. از نظر سهروردی عالم آفرینش مشکل از مراتب نور و ظلمت است. موجودات جهان به نور و ظلمت تقسیم می‌شوند. بنابراین اگر نور همان وجود باشد، ذات هر واقعیتی باید نور می‌بود. در حالی که برخی موجودات (اجسام و اشیاء مادی) از نظر سهروردی هستند و بهره‌ای از نور ندارند. بهتر است نور را در فلسفه سهروردی معادل حیات دانست.

در هر صورت بین نور و وجود نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است: هر نوری وجود است، ولی هر موجودی نور نیست (بعضی از وجودها ظلمت هستند)

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه ۸۱۵)

(نیما پواهری)

«۲۱۹- گزینه «۴»

منظور و بیان دقیق‌تر از این جمله این است که ظهور و پیدایش هر چیزی در جهان وابسته به حقیقت نور است و مراتب مختلف نور تعیین کننده مراتب گوناگون موجودات هستند. مثلاً یا نورانیت یک موجود در ذات خود آن است و آن موجود بالذات نورانی است و زنده است. با مانند موجودات ظلمانی و مادی خود از نور بی‌بهره است و نور عارض (ناشی از یک منبع نور بیرونی) باعث ظهور و پیدایش آن می‌شود. اما این گونه نیست که از نظر سهروردی ذات همه چیز نور باشد و هر چه که چنین نباشد امری معدهم باشد. نور در فلسفه سهروردی کاملاً مترادف با وجود نیست. از نظر سهروردی عالم آفرینش مشکل از مراتب نور و ظلمت است. موجودات جهان به نور و ظلمت تقسیم می‌شوند. بنابراین اگر نور همان وجود باشد، ذات هر واقعیتی باید نور می‌بود. در حالی که برخی موجودات (اجسام و اشیاء مادی) از نظر سهروردی ظلمت هستند و بهره‌ای از نور ندارند. بهتر است نور را در فلسفه سهروردی معادل حیات دانست.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه ۸۱۵)

(نیما پواهری)

«۲۲۰- گزینه «۲»

اگر بخواهیم با توجه به معرفت‌شناسی سهروردی و نظر او درباره شهود سخن بگوییم، معرفت و ادراک عبارت است از نورافشانی به معقول نزد عاقل و آشکارشدن آن. بنابراین حقایقی مانند آگاهی و حیات به امور نورانی تعلق دارد، نه ماده و جسم (امور ظلمانی و تاریک).

**بررسی سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: این گونه نیست که ظلمت لزوماً عدم باشد. برخی موجودات (موجودات مادی و اجسام) ظلمت هستند و در ذاتشان از نور بهره‌ای ندارند. گزینه «۳»: در فلسفه سهروردی هم حقیقت نور، و هم حقیقت ظلمات، هر دو دارای مراتب و درجهات گوناگونی هستند.



(حسن صدری)

**گزینه «۴»**

عکس مستوی: سالبه جزئیه عکس مستوی لازم الصدق ندارد.  
نقیض متداخل: ابتدا متداخل آن را می‌نویسیم و سپس نقیض قضیه به دست آمده را به دست می‌آوریم.  
متداخل: هیچ کتابی مفید نیست. / نقیض متداخل: بعضی کتاب‌ها مفید هستند.

متداخل نقیض: ابتدا نقیض آن را می‌نویسیم و سپس متداخل قضیه به دست آمده را به دست می‌آوریم.

نقیض: هر کتابی مفید است / متداخل نقیض: بعضی کتاب‌ها مفید هستند.  
(منطق، افلاط قضايا، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵ تا ۶۸)

(نیما پواهری)

**گزینه «۲»**

حد وسط در مقدمه اول محمول و در مقدمه دوم موضوع است پس قیاس اقتراণی شکل اول ساخته می‌شود. حال باید طبق معلوماتی که از کتاب درسی یاد گرفته‌ایم، نتیجه‌های احتمالی قیاس را بنویسیم و بررسی کنیم ببینیم که آیا نتیجه معتبری وجود دارد یا قیاس نامعتبر است.

هنگامی که یکی از مقدمات سالبه باشد، نتیجه سالبه است. پس نتیجه سالبه است و نمی‌تواند موجبه باشد. (رد گزینه ۳). پس برای نتیجه دو حالت ممکن است. حد وسط را حذف می‌کنیم و با آوردن بخش باقی مانده از مقدمه اول در جایگاه موضوع نتیجه و آوردن بخش باقی مانده از مقدمه دوم در جایگاه محمول نتیجه این دو حالت نتیجه را می‌نویسیم و بررسی می‌کنیم:

بعضی الف ج نیست: «ج» علامت مثبت دارد در حالی که در مقدمات علامت منفی دارد. شرط سوم رعایت نشده و نامعتبر است.

هر الف ج نیست: «الف» و «ج» علامت مثبت دارند. شرط سوم رعایت نشده و نامعتبر است.

پس این قیاس در هر حالت نامعتبر است (رد گزینه ۱ و تأیید گزینه ۲) برای ساخت قیاس استثنایی باید یکی از مقدمات قضیه شرطی باشد. (رد گزینه ۴)

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷ و ۹۰)

(نیما پواهری)

**گزینه «۲»**

استدلال مذکور به صورت زیر بوده است:  
اگر قضیه‌ای موجبه کلی باشد از انواع قضایای محصوره است.  
قضیه شخصیه از انواع قضایای محصوره نیست (رفع تالی).  
پس: قضیه شخصیه موجبه کلی نیست.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

(حسن صدری)

**گزینه «۱»**

عبارت «تمام دنیا» نشان می‌دهد در این جمله بزرگ‌نمایی به کار رفته است و نوعی اغراق در آن مشهود است.

(منطق، سنبشگری در تفکر، صفحه ۱۱۱)

ب) هر لوزی محصور به چهار ضلع است. پس این تعریف جامع است. اما شکل‌های دیگری نیز هست که محصور به چهار ضلع هستند، اما لوزی نیستند، مانند مستطیل. بنابراین این تعریف مانع نیست.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

**گزینه «۲»**

برای بررسی اجزای تعریف مفهومی باید تعریف را به دو نوع تقسیم کرد و لازم است که به این دو مثال خوب دقت کنید. یکی تعریفی است مثل «انسان: حیوان ناطق» و دومی تعریفی است مانند «جیوه: فلزی که در دمای طبیعی مایع است» که در چاپ جدید کتاب درسی به عنوان تعریف صحیح مطرح شده است و بسیار مهم است که به آن توجه کرد. چون با تعریف اول فرق دارد و مفهوم خاص در تعریف ویژگی اختصاصی جیوه در همه اشیاء نیست، بلکه صرفاً آن را از بقیه انواع مفهوم عام (فلز) تمایز ساخته است.

- نسبت بین مفهوم مجھول و مفهوم عام تعریف مفهومی در هر دو این حالت عموم و خصوص مطلق است.

- نسبت بین مفهوم عام و مفهوم خاص تعریف مفهومی در مثال «انسان: حیوان ناطق» عموم و خصوص مطلق است اما در مثال «جیوه: فلزی که در دمای طبیعی مایع است» عموم و خصوص من وجه است. پس این رابطه یا عموم و خصوص مطلق است یا من وجه.

- نسبت بین مجھول و مفهوم خاص تعریف مفهومی در مثال «انسان: حیوان ناطق» تساوی است اما در مثال «جیوه: فلزی که در دمای طبیعی مایع است» عموم و خصوص مطلق است. پس این رابطه یا تساوی است یا عموم و خصوص مطلق.

توجه! هیچ‌گاه نباید بین هیچ‌یک از اجزای تعریف مفهومی با مفهوم تعریف شده نسبت عموم و خصوص من وجه برقرار باشد! به بیان دیگر نباید این دو در نسبت با هم از جهتی اعم و از جهتی اخص باشند!

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۱)

**گزینه «۴»**

از استنتاج بهترین تبیین در علم، برای بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود، نه رد یا اثبات نظریه‌های علمی. نظریه‌های علمی، قضایای کلی و عمومی به دست آمده از استقرای تعمیمی هستند، که می‌توان با قیاس آن‌ها را اثبات و یا با مثال نقض آن‌ها را ابطال کرد.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)